

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ERASMUS MUNDUS 2009-2013

Οδηγός προγράμματος

για την ενημέρωση των μελλοντικών αιτούντων και δικαιούχων

Ο οδηγός προγράμματος πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τις σχετικές ετήσιες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τη Δράση 2, οι οποίες θα παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις επιμέρους διαδικασίες υποβολής αιτήσεων επιχορήγησης.

Επισημαίνεται ότι μόνο η αγγλική έκδοση του οδηγού προγράμματος Erasmus Mundus 2009-2013 είναι νομικά δεσμευτική. Οι εκδόσεις σε όλες τις υπόλοιπες γλώσσες παρέχονται μόνο ενημερωτικά.

26/04/2010

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
1.1	ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	4
1.2	ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	5
1.3	ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	5
1.4	ΠΩΣ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΤΕ ΕΑΝ ΕΙΣΤΕ	8
	1.4.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (ΑΕΙ):	8
	1.4.2 ΑΕΙ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	9
	1.4.3 ΙΔΙΩΤΗΣ	9
	1.4.4 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ	10
	1.4.5 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	10
2	ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ	11
3	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΙΝΑ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	16
3.1	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	16
3.2	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ	18
3.3	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	19
3.4	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	19
3.5	ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	20
4	ΔΡΑΣΗ 1Α – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΣΤΕΡ ERASMUS MUNDUS (EMMC)	23
	4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	23
	4.2 EMMC – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	24
	4.2.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ	24
	4.2.2 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	26
	4.3 EMMC – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	30
	4.4 EMMC – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	31
	4.5 EMMC – ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	34
	4.6 EMMC – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	36
4.7	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ERASMUS MUNDUS (ERASMUS MUNDUS BRAND NAME - EMBN)	38
5	ΔΡΑΣΗ 1B: ΚΟΙΝΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ERASMUS MUNDUS (EMJD)	39
	5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	39
	5.2 EMJD - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	40
	5.2.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ	40
	5.2.2 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	42
	5.3 EMJD - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	45
	5.4 EMJD - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	46
	5.5 EMJD - ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	48
	5.6 EMJD - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	50
6	ΔΡΑΣΗ 2 : ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ERASMUS MUNDUS	52
6.1	ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ 1: ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΕΜΓΕΣ, ΜΧΑΣ, ΕΤΑ ΚΑΙ ΜΠΒ	52

6.1.1	ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ/ΧΩΡΑΣ	53
6.1.2	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	54
6.1.2.α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ	54
6.1.2.β	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	59
6.1.3	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ	64
6.2	ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ2: ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΕΛΑΦΗ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ (ICI)	68
6.2.1	ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ/ΧΩΡΑΣ	69
6.2.2	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	69
6.2.2 α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ	69
6.2.2 β	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	73
6.2.3	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ	76
6.3	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	79
6.4	ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	83
6.5	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	84
7.	ΔΡΑΣΗ 3 : ΣΧΕΔΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ERASMUS MUNDUS	86
7.1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	86
7.2	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	87
7.2.1	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ	87
7.2.2	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	88
7.3	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	90
	ΤΕΧΝΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ	90
	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ	90
7.4	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	90
7.5	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	92
7.6	ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	94
7.7	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	96
8	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	97
8.1	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ERASMUS MUNDUS	97
8.2	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ	97
8.3	ΧΡΗΣΙΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	97

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Erasmus Mundus είναι ένα πρόγραμμα συνεργασίας και κινητικότητας στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης που αποσκοπεί:

- ✓ στην ενίσχυση της ποιότητας στην ευρωπαϊκή ανώτατη εκπαίδευση,
- ✓ στην προώθηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως κέντρου αριστείας για τη μάθηση σε παγκόσμιο επίπεδο,
- ✓ στην προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες, καθώς και στην ανάπτυξη τρίτων χωρών στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης.

Το Erasmus Mundus συνιστά απάντηση στις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, όπως τις αντιμετωπίζει σήμερα η ευρωπαϊκή ανώτατη εκπαίδευση, και ειδικά στην ανάγκη να προσαρμοστούν τα εκπαιδευτικά συστήματα στις απαιτήσεις της κοινωνίας της γνώσης, να ενισχυθεί η ελκυστικότητα και η προβολή της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης παγκοσμίως και να δοθεί ώθηση στη διαδικασία σύγκλισης των δομών απονομής πτυχίων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Τα θέματα αυτά κατέχουν κεντρική θέση στις εθνικές διαδικασίες μεταρρύθμισης της ανώτατης εκπαίδευσης που βρίσκονται επί του παρόντος σε εξέλιξη στα κράτη μέλη. Το Erasmus Mundus αποτελεί, επίσης, ένα σημαντικό μέσο για την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του υπόλοιπου κόσμου.

Το πρόγραμμα συνεχίζεται και επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής των δραστηριοτήτων που εγκαινιάστηκαν ήδη κατά την πρώτη φάση του (2004-2008) και συμπεριλαμβάνει το «παράθυρο εξωτερικής συνεργασίας» του Erasmus Mundus, το οποίο ξεκίνησε το 2006 ως συμπλήρωμα του αρχικού προγράμματος.

Η απόφαση για την καθιέρωση της δεύτερης φάσης του προγράμματος Erasmus Mundus υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις 16.12.2008 (απόφαση αριθ. 1298/2008/EK).¹ Το πρόγραμμα καλύπτει την περίοδο 2009-2013 και προβλέπει συνολικό προϋπολογισμό 470 εκατ. ευρώ για τις Δράσεις 1 και 3 και ενδεικτικό προϋπολογισμό 460 εκατ. ευρώ για τη Δράση 2.

Η Επιτροπή έχει αναθέσει την υλοποίηση του προγράμματος Erasmus Mundus 2009-2013 στον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (στο εξής «ο Οργανισμός»). Ως αποτέλεσμα, ο Οργανισμός είναι υπεύθυνος για δραστηριότητες διαχείρισης του παρόντος προγράμματος Erasmus Mundus -όπως η σύνταξη των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, η επιλογή των σχεδίων και η υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, η χρηματοοικονομική διαχείριση, η παρακολούθηση των σχεδίων (αξιολόγηση των ενδιάμεσων και τελικών εκθέσεων), η επικοινωνία με τους δικαιούχους και οι επιτόπιοι έλεγχοι- υπό την εποπτεία της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΓΔ ΕΑΚ) όσον αφορά τις Δράσεις 1 και 3, υπό την εποπτεία του Γραφείου Συνεργασίας EuropeAid (ΓΔ Aidco) όσον αφορά το EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1, και υπό την εποπτεία της ΓΔ RELEX όσον αφορά το EMA2-ΣΚΕΛΟΣ2. Ο Οργανισμός είναι επίσης υπεύθυνος για την υλοποίηση 15 και πλέον προγραμμάτων και δράσεων με κοινοτική χρηματοδότηση στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης, της ενεργού συμμετοχής του πολίτη στα κοινά, της νεολαίας, των οπτικοακουστικών μέσων και του πολιτισμού.

Ο παρών οδηγός προγράμματος ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος και αποσκοπεί στην παροχή υποστήριξης σε όλους τους ενδιαφερόμενους για την υλοποίηση κοινών δραστηριοτήτων συνεργασίας ή για την εξασφάλιση ατομικών υποτροφιών στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus Mundus (2009-2013). Αναμένεται να βοηθήσει τους ενδιαφερόμενους να κατανοήσουν καλύτερα τους στόχους και τις

---

¹ ΕΕ 340 της 19.12.2008, σ. 83.

διαφορετικές δράσεις του προγράμματος, τους τύπους των δραστηριοτήτων που μπορούν (ή δεν μπορούν) να υποστηριχθούν, καθώς και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να παρέχεται η υποστήριξη και να χρησιμοποιείται η χορηγηθείσα υποτροφία.

Παρότι ο παρών οδηγός ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, όπως αναφέρεται ανωτέρω, οι μελλοντικοί αιτούντες πρέπει να τον διαβάζουν σε συνδυασμό με τις επιμέρους προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τις οποίες προτίθενται να υποβάλουν αιτήσεις. Οι προσκλήσεις αυτές θα δημοσιεύονται σύμφωνα με τις δραστηριότητες που προγραμματίζει η Επιτροπή στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών της και θα παρέχουν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά τα προβλεπόμενα κονδύλια προϋπολογισμού, καθώς και τυχόν άλλες σχετικές πληροφορίες ή/και έγγραφα σχετικά με την εκάστοτε πρόσκληση.

Όλα τα έντυπα ή λοιπά έγγραφα που απαιτούνται για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα στις σελίδες του προγράμματος στο Διαδίκτυο.

1.2 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στόχος του προγράμματος είναι να προωθηθεί η ευρωπαϊκή ανώτατη εκπαίδευση, να διευρυνθούν και να βελτιωθούν οι προοπτικές σταδιοδρομίας των φοιτητών και να διευκολυνθεί η διαπολιτισμική κατανόηση μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες, σε συμφωνία με τους στόχους της εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να επέλθει αειφόρος ανάπτυξη των τρίτων χωρών στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης.

Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι:

- να ενισχύσει μια διαρθρωμένη συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και μια ποιοτική προσφορά όσον αφορά την ανώτατη εκπαίδευση, παρουσιάζοντας μια προστιθέμενη αξία καθ' αυτό ευρωπαϊκή και ασκώντας έτσι έλξη συγχρόνως στην Ευρωπαϊκή Ένωση και πέραν των συνόρων της, με στόχο τη δημιουργία πόλων αριστείας
- να συμβάλει στον αμοιβαίο εμπλουτισμό των κοινωνιών με την ανάπτυξη υψηλών προσόντων ανδρών και γυναικών προκειμένου να διαθέτουν ικανότητες προσαρμοσμένες ιδίως όσον αφορά την αγορά εργασίας και ανοιχτούς ορίζοντες και διεθνή εμπειρία, μέσω της προώθησης της κινητικότητας τόσο για τους πιο ικανούς φοιτητές και ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες προκειμένου να αποκτήσουν προσόντα ή/και εμπειρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και για τους ικανότερους ευρωπαϊούς φοιτητές και ακαδημαϊκούς προς τις τρίτες χώρες
- να συντελέσει στην ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και της ικανότητας των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης των τρίτων χωρών για διεθνή συνεργασία μέσω της ενίσχυσης των ροών κινητικότητας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των τρίτων χωρών
- να βελτιώσει την προσβασιμότητα και να ενισχύσει το προφίλ και την προβολή της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης στον κόσμο, καθώς και την ελκυστικότητά της για τους υπηκόους τρίτων χωρών και για τους πολίτες της Ένωσης.

Η Επιτροπή εξασφαλίζει επίσης ότι δεν αποκλείεται ή μειονεκτεί καμία ομάδα πολιτών της ΕΕ ή υπηκόων τρίτων χωρών.

1.3 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τα πρόγραμμα Erasmus Mundus περιλαμβάνει τρεις δράσεις:

- **Δράση 1**: Υλοποίηση κοινών προγραμμάτων σε επίπεδο μεταπτυχιακών (Δράση 1 Α) και διδακτορικών (Δράση 1 Β) σπουδών και χορήγηση ατομικών υποτροφιών για συμμετοχή στα προγράμματα αυτά.

- **Δράση 2:** Συμπράξεις Erasmus Mundus.
- **Δράση 3:** Προώθηση της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης.

Δράση 1 Κοινά προγράμματα Erasmus Mundus (συμπεριλαμβανομένων των υποτροφιών)

Η Δράση 1 προβλέπει:

- ✓ Υποστήριξη κοινών κύκλων μεταπτυχιακών σπουδών υψηλής ποιότητας (Δράση 1 Α) και διδακτορικών προγραμμάτων (Δράση 1 Β) προσφερόμενων από κοινοπραξία ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης (ΑΕΙ) από την Ευρώπη και πιθανώς από τρίτες χώρες. Στην κοινοπραξία αυτή θα μπορούν να συμμετέχουν και οργανισμοί άλλου είδους που ενδιαφέρονται για το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα των κοινών αυτών προγραμμάτων.
- ✓ Υποτροφίες για τους φοιτητές/υποψήφιους διδάκτορες από τρίτες χώρες ή την Ευρώπη προκειμένου να παρακολουθούν τα συγκεκριμένα κοινά προγράμματα μεταπτυχιακών ή διδακτορικών σπουδών στο πλαίσιο του Erasmus Mundus.
- ✓ Υποτροφίες σύντομης διάρκειας για ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες και από την Ευρώπη προκειμένου να πραγματοποιήσουν ερευνητικό ή διδακτικό έργο στο πλαίσιο των κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών.

Η δράση αυτή θα ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και ακαδημαϊκού προσωπικού στην Ευρώπη και σε τρίτες χώρες με στόχο τη δημιουργία πόλων αριστείας και τη διασφάλιση υψηλά καταρτισμένων ανθρωπίνων πόρων. Τα κοινά προγράμματα πρέπει να προβλέπουν κινητικότητα μεταξύ των ιδρυμάτων της κοινοπραξίας και να οδηγούν στην απονομή αναγνωρισμένων, κοινών, διπλών ή πολλαπλών πτυχίων στους επιτυχόντες φοιτητές / υποψήφιους διδάκτορες.

Η ενδεικτική ανάλυση του προϋπολογισμού και ο αριθμός των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για τις διάφορες δραστηριότητες στο πλαίσιο της Δράσης 1 για την περίοδο 2009-2013 έχουν ως εξής²:

	Αναμενόμενος αριθμός αποτελεσμάτων μέχρι το 2013	Εκτιμώμενος συνολικός προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)
Κοινά προγράμματα		
Προγράμματα Μάστερ Erasmus Mundus (EMMC)	150	19
Διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus (EMJD)	35	6
Σύνολο κοινών προγραμμάτων	185	25
Ατομικές υποτροφίες		
Υποτροφίες κατηγορίας Α για μεταπτυχιακούς φοιτητές ³	5300	245
Υποτροφίες κατηγορίας Β για μεταπτυχιακούς φοιτητές	3400	63
Υποτροφίες κατηγορίας Α για υποψήφιους διδάκτορες	440	35
Υποτροφίες κατηγορίας Β για υποψήφιους διδάκτορες	330	30

² Η κατανομή αυτή παρέχεται για σκοπούς ενημέρωσης και ενδέχεται να αλλάξει κατά τη διάρκεια ισχύος του προγράμματος.

³ Για τον ορισμό των κατηγοριών Α και Β, βλ. παραγράφους 4.2.1 και 5.2.1 κατωτέρω.

Υποτροφίες για συμμετοχή ακαδημαϊκών από τρίτες χώρες στα EMMC	1900	28
Υποτροφίες για συμμετοχή ευρωπαίων ακαδημαϊκών στα EMMC	1900	28
Σύνολο υποτροφιών	13270	429
Σύνολο ενδεικτικού προϋπολογισμού		454

Δράση 2 – Συμπράξεις Erasmus Mundus (πρώην «παράθυρα εξωτερικής συνεργασίας»)

Οι συμπράξεις Erasmus Mundus αποσκοπούν στην προώθηση της θεσμικής συνεργασίας και των δραστηριοτήτων κινητικότητας μεταξύ ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης (ΑΕΙ) από την Ευρώπη και από τρίτες χώρες. Η δράση αυτή βασίζεται στο προηγούμενο κοινοτικό πρόγραμμα «Παράθυρο Εξωτερικής Συνεργασίας» (2006-2008) και αποκτά πλέον ευρύτερη γεωγραφική κάλυψη, ευρύτερο πεδίο εφαρμογής και διαφοροποιημένους στόχους.

Η Δράση 2 διαιρείται σε δύο σκέλη:

- ο EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1: Συμπράξεις με χώρες που καλύπτονται από τα μέσα ENPI, DCI, EDF και IPA⁴ (πρώην «παράθυρο εξωτερικής συνεργασίας»);
- ο EMA2-ΣΚΕΛΟΣ2: Συμπράξεις με χώρες και εδάφη που καλύπτονται από τα Μέσα για τις Εκβιομηχανισμένες Χώρες (ICI)⁵

Η Δράση 2 προβλέπει:

- ✓ Υποστήριξη για τη θέσπιση συμπράξεων συνεργασίας μεταξύ ευρωπαϊκών ΑΕΙ και ΑΕΙ στοχοθετημένων τρίτων χωρών με σκοπό την οργάνωση και υλοποίηση δομημένων μεμονωμένων συμφωνιών κινητικότητας μεταξύ των εταίρων από την Ευρώπη και τις τρίτες χώρες.
- ✓ Υποτροφίες ποικίλης διάρκειας –ανάλογα με τις προτεραιότητες που ορίζονται για τις σχετικές τρίτες χώρες/εδάφη, το επίπεδο σπουδών ή τις ιδιαίτερες συμφωνίες που συνάπτονται εντός της σύμπραξης– για ευρωπαίους⁶ πολίτες και πολίτες τρίτων χωρών/εδαφών (φοιτητές, ακαδημαϊκούς, ερευνητές, επαγγελματίες).

Ομοίως προς τη Δράση 1, τα δύο σκέλη της Δράσης 2 αποσκοπούν στην αριστεία. Επιπλέον, το EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1 αποσκοπεί συγκεκριμένα και στην ανάπτυξη.

Σε αντίθεση με τις Δράσεις 1 και 3, οι οποίες χρηματοδοτούνται από τον κοινοτικό προϋπολογισμό που διατίθεται για τις δραστηριότητες εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι δραστηριότητες της Δράσης 2

⁴ ENPI - Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης
DCI – Μηχανισμός Αναπτυξιακής και Οικονομικής Συνεργασίας
IPA/MIPB – Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας
EDF/ETA – Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ETA) είναι το κύριο μέσο για την παροχή κοινοτικής βοήθειας για την αναπτυξιακή συνεργασία στο πλαίσιο της συμφωνίας Κοτονού: «η συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ των μελών της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού αφενός και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της αφετέρου».

⁵ Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το Μέσο για τις Εκβιομηχανισμένες Χώρες (ICI), βλ. http://ec.europa.eu/dgs/external_relations/index_en.htm

⁶ Η δυνατότητα χορήγησης υποτροφιών σε ευρωπαίους πολίτες εξαρτάται από το χρηματοδοτικό μέσο που χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων συνεργασίας με την εκάστοτε τρίτη χώρα. Για λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες συνεργασίας με συγκεκριμένες τρίτες χώρες στο πλαίσιο της Δράσης 2, οι αιτούντες καλούνται να συμβουλευθούν τις ετήσιες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

χρηματοδοτούνται από διάφορα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων εξωτερικών σχέσεων της Ένωσης (ήτοι, Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης, Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας, Μηχανισμός Αναπτυξιακής και Οικονομικής Συνεργασίας, Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης και Μέσο για τις Εκβιομηχανισμένες Χώρες)⁷. Λόγω της πολυμορφίας των στόχων πολιτικής που καλύπτονται από τα συγκεκριμένα χρηματοδοτικά μέσα, αλλά και λόγω των διαφορετικών αναγκών και προτεραιοτήτων των ενεχόμενων τρίτων χωρών, οι κανόνες εφαρμογής της Δράσης 2 ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από το ένα έτος στο άλλο και από τη μία χώρα εταίρο στην άλλη.

Κατά συνέπεια, το κεφάλαιο του παρόντος οδηγού προγράμματος για τη Δράση 2 περιορίζεται στις κοινές και σταθερές πτυχές της Δράσης για τα πέντε έτη του προγράμματος, ενώ λεπτομερείς πληροφορίες για τις εκάστοτε τρίτες χώρες και τους ειδικούς κανόνες συνεργασίας που θα ισχύουν για αυτές θα ορίζονται στην ετήσια πρόσκληση υποβολής προσφορών για τη Δράση 2 του Erasmus Mundus.

Ενδεικτικό συνολικό ποσό ύψους 460 εκατ. ευρώ έχει προταθεί για τη χρηματοδότηση των σχεδίων της Δράσης 2. Ο προϋπολογισμός αυτός αναμένεται να επιτρέψει την επιλογή περίπου 100 σχεδίων συνεργασίας, η χρηματοδότηση των οποίων θα καλυφθεί από τους χρηματοδοτικούς φακέλους των αντίστοιχων μέσων για την εξωτερική πολιτική.

Δράση 3 – Σχέδια προώθησης

Η Δράση 3 προβλέπει υποστήριξη διακρατικών πρωτοβουλιών, μελετών, έργων, εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων που στοχεύουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας, του προφίλ, της εικόνας, της προβολής και της προσβασιμότητας της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης στον κόσμο.

Οι δραστηριότητες της Δράσης 3 συνδέονται με τη διεθνή διάσταση όλων των πτυχών της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως η προώθηση, η προσβασιμότητα, η διασφάλιση ποιότητας, η αναγνώριση των ακαδημαϊκών μονάδων, η αναγνώριση των ευρωπαϊκών τίτλων σπουδών στο εξωτερικό και η αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων σπουδών με τρίτες χώρες, η ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών, η κινητικότητα, η ποιότητα των υπηρεσιών κ.λπ.

Οι δραστηριότητες μπορούν να περιλαμβάνουν την προώθηση του προγράμματος Erasmus Mundus και των αποτελεσμάτων του, και μπορούν να υλοποιούνται από μικτά δίκτυα οργανισμών από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης.

Οι δραστηριότητες της Δράσης 3 μπορούν να λαμβάνουν διάφορες μορφές (συνέδρια, σεμινάρια, εργαστήρια, μελέτες, αναλύσεις, πιλοτικά σχέδια, βραβεία, διεθνή δίκτυα, παραγωγή υλικού προς δημοσίευση, ανάπτυξη πληροφοριών, εργαλεία επικοινωνίας και τεχνολογίας) και μπορούν να πραγματοποιούνται οπουδήποτε στον κόσμο.

Οι δραστηριότητες της Δράσης 3 αποσκοπούν στην καθιέρωση δεσμών μεταξύ της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας και μεταξύ της ανώτατης εκπαίδευσης και του ιδιωτικού τομέα σε ευρωπαϊκές και τρίτες χώρες, καθώς και στην αξιοποίηση πιθανών συνεργιών όποτε υπάρχει δυνατότητα.

Ο προϋπολογισμός της Δράσης 3 για τη συνολική διάρκεια ισχύος του προγράμματος ανέρχεται σε 16 εκατ. ευρώ και αναμένεται να καλύψει τη χρηματοδότηση περίπου 50 σχεδίων.

1.4 ΠΩΣ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΤΕ ΕΑΝ ΕΙΣΤΕ ...

1.4.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ⁸ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (ΑΕΙ)⁹:

⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέσα αυτά, βλ. http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

⁸ Για τον ορισμό του ευρωπαϊκού ιδρύματος, βλ. κεφάλαιο 2.

Τα ευρωπαϊκά ΑΕΙ μπορούν να υποβάλλουν:

- ✓ **αίτηση στο πλαίσιο της Δράσης 1** προτείνοντας κοινό πρόγραμμα σε μεταπτυχιακό ή διδακτορικό επίπεδο, το οποίο θα αναπτυχθεί σε συνεργασία με ΑΕΙ εταίρους από την Ευρώπη και, εάν συντρέχει περίπτωση, από τρίτες χώρες. Εάν η πρότασή σας επιλεγεί, θα εξασφαλίσετε χρηματοδότηση από το Erasmus Mundus για πέντε συναπτά έτη (με την επιφύλαξη ανανέωσης του προγράμματος μετά το 2013) για την υλοποίηση των ακόλουθων στόχων:
  - ο συνεισφορά στις δαπάνες υλοποίησης και διαχείρισης του κοινού προγράμματος
  - ο προσφορά υποτροφιών σε φοιτητές / υποψήφιους διδάκτορες από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, εφόσον έχουν εγγραφεί στο κοινό πρόγραμμα
  - ο προσφορά υποτροφιών σύντομης διάρκειας σε ακαδημαϊκούς από την Ευρώπη και τρίτες χώρες προκειμένου να εκτελούν διδακτικό και ερευνητικό έργο στο πλαίσιο του κοινού προγράμματος.
- ✓ **αίτηση στο πλαίσιο της Δράσης 2** παρουσιάζοντας μια διαρθρωμένη σύμπραξη συνεργασίας που στοχεύει σε συγκεκριμένες μη ευρωπαϊκές χώρες/περιοχές και αποτελείται από ΑΕΙ από την Ευρώπη και τρίτες χώρες της εκάστοτε γεωγραφικής περιοχής, με σκοπό την προσφορά υποτροφιών πλήρους και σύντομης διάρκειας σε φοιτητές, ακαδημαϊκούς και προσωπικό από τις τρίτες χώρες και, εφόσον είναι επιλέξιμοι, και από τις σχετικές ευρωπαϊκές χώρες.
- ✓ **αίτηση στο πλαίσιο της Δράσης 3** που υποβάλλεται εκ μέρους σύμπραξης/δικτύου ΑΕΙ/οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, με σκοπό την ενίσχυση της ελκυστικότητας του τομέα της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης και τη διευκόλυνση της συνεργασίας του με τον υπόλοιπο κόσμο.

1.4.2 ΑΕΙ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ¹⁰

Παρότι τα ΑΕΙ από τρίτες χώρες μπορούν να συμμετέχουν ως ενεργά μέλη της κοινοπραξίας/σύμπραξης/δικτύου στις ίδιες ακριβώς δράσεις με τα ευρωπαϊκά ΑΕΙ, **δεν μπορούν να υποβάλουν πρόταση επιχορήγησης** εκ μέρους ολόκληρης της κοινοπραξίας/σύμπραξης/δικτύου. Οι αιτήσεις αυτές πρέπει να υποβάλλονται από ευρωπαϊκούς οργανισμούς.

1.4.3 ΙΔΙΩΤΗΣ

Οι Δράσεις 1 και 2 του προγράμματος παρέχουν οικονομική υποστήριξη σε ευρωπαίους πολίτες και πολίτες τρίτων χωρών προκειμένου να πραγματοποιήσουν σπουδές, διδακτικό ή ερευνητικό έργο στο πλαίσιο επιλεγμένων κοινοπραξιών ή συμπράξεων:

Ευρωπαίοι πολίτες και πολίτες τρίτων χωρών	Κοινά προγράμματα		Συμπράξεις	
	Δράση 1A EMMC	Δράση 1B EMJD	Δράση 2 Σκέλος 1	Δράση 2 Σκέλος 2
• Προπτυχιακοί φοιτητές			X	
• Μεταπτυχιακοί φοιτητές	X		X	X
• Υποψήφιοι διδάκτορες		X	X	X

⁹ Για τους σκοπούς της Δράσης 1 B – Κοινά διδακτορικά προγράμματα, η έννοια του ΑΕΙ συμπεριλαμβάνει σχολές διδακτορικών/πτυχιακών σπουδών/έρευνας και ερευνητικούς οργανισμούς που προσφέρουν διδακτορικές σπουδές και δραστηριότητες έρευνας. Βλ. ορισμό στο κεφάλαιο 2.

¹⁰ Για τον ορισμό του ιδρύματος τρίτης χώρας, βλ. κεφάλαιο 2

• Υποψήφιοι μεταδιδάκτορες			X	X
• Ακαδημαϊκοί	X		X	X
• Διοικητικό προσωπικό ΑΕΙ			X	X

Επισημαίνεται ότι:

- ✓ στο πλαίσιο της Δράσης 2, το είδος των ιδιωτών δικαιούχων μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες και στόχους της εκάστοτε τρίτης χώρας, καθώς και το χρηματοδοτικό μέσο που χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση των δαπανών κινητικότητας
- ✓ η χορήγηση ατομικών υποτροφιών σε ευρωπαίους ακαδημαϊκούς στο πλαίσιο της Δράσης 1 Α θα εξαρτάται από τη συμμετοχή ΑΕΙ τρίτης χώρας στη σχετική κοινοπραξία
- ✓ ο ορισμός των ευρωπαίων πολιτών και των πολιτών τρίτων χωρών διαφέρει μεταξύ της Δράσης 1 και της Δράσης 2 (για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. επιμέρους κεφάλαια για τις Δράσεις 1Α, 1Β και 2).

Οι ιδιώτες που ενδιαφέρονται για υποτροφία Erasmus Mundus πρέπει να υποβάλλουν απευθείας αίτηση στην επιλεγμένη κοινοπραξία στο πλαίσιο της Δράσης 1 ή στη σύμπραξη της επιλογής τους στο πλαίσιο της Δράσης 2 και να υποβληθούν σε διαδικασία επιλογής μέσω διαγωνισμού που διοργανώνεται από τους συμμετέχοντες εταίρους. Αυτή η διαδικασία επιλογής διοργανώνεται σύμφωνα με διαδικασία και κριτήρια που καταρτίζονται από την κοινοπραξία / σύμπραξη και εγκρίνονται εκ των προτέρων από τον Οργανισμό. Οι κατάλογοι των υφιστάμενων κοινοπραξιών και συμπράξεων διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση. Αυτοί οι κατάλογοι ανανεώνονται κάθε φορά που επιλέγονται νέες κοινοπραξίες ύστερα από μια πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_en.php

1.4.4 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Παρότι το Erasmus Mundus δεν στοχεύει στην άμεση υποστήριξη ερευνητικών δραστηριοτήτων στην Ευρώπη, το πρόγραμμα είναι ανοιχτό σε οποιονδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό ερευνητικό οργανισμό που μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του, κυρίως σε ό,τι αφορά την ενίσχυση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης και της συμπληρωματικότητας μεταξύ ανώτατης εκπαίδευσης και ερευνητικών ή αναπτυξιακών δραστηριοτήτων.

Οι οργανισμοί αυτοί μπορούν να συμμετέχουν και στις τρεις δράσεις του προγράμματος αλλά μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις και να συντονίζουν σχέδια μόνο στο πλαίσιο της Δράσης 1 Β (υπό την προϋπόθεση ότι μπορούν να χορηγούν διδακτορικούς τίτλους) και της Δράσης 3.

1.4.5 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ενώ οι περισσότερες από τις δραστηριότητες του Erasmus Mundus απευθύνονται σε ΑΕΙ και σε ιδιώτες που συνδέονται με αυτά, το πρόγραμμα είναι ανοιχτό επίσης σε οποιονδήποτε οργανισμό δραστηριοποιείται, άμεσα ή έμμεσα, στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως φορείς της δημόσιας διοίκησης, ΜΚΟ, κοινωνικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, εμπορικά ή βιομηχανικά επιμελητήρια, επιχειρήσεις κ.λπ.

Οι οργανισμοί αυτοί μπορούν να συμμετέχουν ως εταίροι ή ως συνδεδεμένα μέλη σε όλες τις δράσεις του προγράμματος και μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις και να συντονίζουν σχέδια στο πλαίσιο της Δράσης 3.

2 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

- **Αιτών / Συντονιστικός οργανισμός** – οργανισμός που υποβάλλει αίτηση επιχορήγησης εκ μέρους κοινοπραξίας, σύμπραξης ή δικτύου συμμετεχόντων οργανισμών. Ο αιτών / συντονιστικός οργανισμός εκπροσωπεί και ενεργεί για λογαριασμό της ομάδας των συμμετεχόντων οργανισμών σε ό,τι αφορά τις σχέσεις της με τον Οργανισμό. Σε περίπτωση επιλογής της αίτησης, ο αιτών γίνεται ο κύριος δικαιούχος (βλ. ορισμό του δικαιούχου κατωτέρω) και υπογράφει τη συμφωνία επιχορήγησης για λογαριασμό των συμμετεχόντων οργανισμών.
- **Συνδεδεμένο μέλος** – οποιοσδήποτε οργανισμός, ο οποίος συμμετέχει στις δραστηριότητες προώθησης, υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης ή/και στη βιώσιμη ανάπτυξη μιας κοινοπραξίας/σύμπραξης στο πλαίσιο της Δράσης 1 ή 2, μπορεί να θεωρείται συνδεδεμένο μέλος. Αυτό ισχύει ειδικότερα για τους κοινωνικοοικονομικούς εταίρους (π.χ. εμπορικές επιχειρήσεις, δημόσιες αρχές ή οργανισμοί, μη κυβερνητικές ή φιланθρωπικές οργανώσεις κ.λπ.) ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, για ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης¹¹ από τρίτες χώρες. Σε αντιπαράθεση προς τους «εταίρους» (βλ. ορισμό παρακάτω), τα συνδεδεμένα μέλη δεν μπορούν να επωφελούνται από την επιχορήγηση.
- **Προπτυχιακός φοιτητής (φοιτητής στον πρώτο κύκλο)** – άτομο εγγεγραμμένο σε πρόγραμμα πρώτου κύκλου ανώτατης εκπαίδευσης και το οποίο στο τέλος αυτού του προγράμματος θα λάβει ένα πρώτο πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης.
- **Δικαιούχος και συνδικαιούχος¹²** – ο δικαιούχος (αναφέρεται και ως «κύριος δικαιούχος» ή «συντονιστικός οργανισμός») είναι ο οργανισμός ο οποίος υπογράφει, για λογαριασμό της κοινοπραξίας / σύμπραξης / δικτύου συμμετεχόντων οργανισμών, συμφωνία με τον Οργανισμό. Ο δικαιούχος είναι ο κατ' αρχήν νομικά υπεύθυνος έναντι του Οργανισμού για την ορθή εκτέλεση της συμφωνίας, ενώ είναι επίσης υπεύθυνος για τον συνολικό και καθημερινό συντονισμό και τη διαχείριση του σχεδίου στην κοινοπραξία, σύμπραξη ή δίκτυο, καθώς και για τη χρησιμοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων που διατίθενται για αυτό. Μόνο στο πλαίσιο «συμφωνίας επιχορήγησης με πολλαπλούς δικαιούχους» μπορούν οι εταίροι να θεωρούνται **συνδικαιούχοι** και να συμπεριλαμβάνουν τις δαπάνες τους στον τελικό προϋπολογισμό του σχεδίου. Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις, ως επιλέξιμες μπορούν να θεωρούνται μόνο οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον κύριο δικαιούχο και καταγράφονται δεόντως στους λογαριασμούς του σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας στην οποία εδρεύει.
- **Συντονιστής / συντονιστικός οργανισμός:** Ο συντονιστής είναι ο επικεφαλής του σχεδίου στον συντονιστικό οργανισμό. Ενεργεί ως υπεύθυνος επικοινωνίας για τον Οργανισμό για ό,τι αφορά τη διαχείριση της κοινοπραξίας, της σύμπραξης ή του σχεδίου. Ο συντονιστικός οργανισμός έχει την ευθύνη της συνολικής διαχείρισης του σχεδίου στο πλαίσιο της σύμπραξης, της κοινοπραξίας ή του δικτύου. Ο συντονιστικός οργανισμός ενεργεί συνήθως ως δικαιούχος (ή κύριος συνδικαιούχος) στις συμβατικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κοινοπραξίας, της σύμπραξης ή του δικτύου και του Οργανισμού (βλ. ανωτέρω).
- **Συνεπίβλεψη** – κοινή επίβλεψη διδακτορικών σπουδών από δύο πανεπιστήμια διαφορετικών χωρών. Στον επιτυχόντα υποψήφιο διδάκτορα απονέμεται κοινός ή διπλός διδακτορικός τίτλος που χορηγείται και από τα δύο πανεπιστήμια.

¹¹ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη συμμετοχή ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης τρίτων χωρών ως «συνδεδεμένα μέλη» ή ως εταίροι διατίθενται στον δικτυακό τόπο του EACEA: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

- **Παράρτημα διπλώματος** – το υπόδειγμα για το παράρτημα διπλώματος δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης και την UNESCO/CEPES. Σκοπός του παραρτήματος είναι να παρέχει επαρκή ανεξάρτητα στοιχεία με στόχο τη βελτίωση της διεθνούς «διαφάνειας» και τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών (διπλώματα, πτυχία, πιστοποιητικά κ.λπ.). Έχει σχεδιαστεί με τρόπο ώστε να περιγράφει το είδος, το επίπεδο, το πλαίσιο, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών που έχει πραγματοποιήσει και ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόσωπο το οποίο κατονομάζεται στον πρωτότυπο τίτλο σπουδών, στον οποίο επισυνάπτεται το παράρτημα. Το έγγραφο αυτό δεν πρέπει να περιλαμβάνει καμία αναφορά σε κρίσεις αξιολόγησης, δηλώσεις περί ισοδυναμίας ή υποδείξεις περί αναγνώρισης.
(http://ec.europa.eu/education/policies/rec_qual/recognition/diploma_en.html)
- **Διάδοση** – μια προγραμματισμένη διαδικασία για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την ποιότητα, τη συνάφεια και την αποτελεσματικότητα των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων και πρωτοβουλιών για τους βασικούς συντελεστές. Η διάδοση προκύπτει όταν καθίστανται διαθέσιμα τα αποτελέσματα των προγραμμάτων και πρωτοβουλιών.
- **Υποψήφιος διδάκτωρ (φοιτητής στον τρίτο κύκλο)** – ερευνητής στην αρχή της σταδιοδρομίας, η οποία ξεκινά από την ημερομηνία απόκτησης του τίτλου που του δίνει επισήμως το δικαίωμα να ξεκινήσει διδακτορικό.
- **Συμφωνία υποψήφιου διδάκτορα** – συμφωνία που υπογράφεται από την κοινοπραξία και τον υποψήφιο διδάκτορα που είναι εγγεγραμμένος στο κοινό διδακτορικό πρόγραμμα, όπου αναφέρονται ρητά τυχόν όροι ακαδημαϊκής, ερευνητικής, οικονομικής και διοικητικής φύσεως που αφορούν τη συμμετοχή του υποψηφίου στο πρόγραμμα και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τη χορήγηση και χρησιμοποίηση της υποτροφίας.
- **Διδακτορικό πρόγραμμα (τρίτος κύκλος)** – πρόγραμμα σπουδών και έρευνας ανώτατης εκπαίδευσης που αφορά στην έρευνα, έπεται πτυχίου ανώτατων σπουδών και οδηγεί σε διδακτορικό τίτλο προσφερόμενο από ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης ή, στα κράτη μέλη στα οποία τούτο είναι σύμφωνο με το εθνικό δίκαιο και πρακτική, από ερευνητικό κέντρο.
- **Διδακτορική σχολή** – ερευνητική και παιδαγωγική δομή που συγκεντρώνει και συντονίζει διάφορες ερευνητικές ομάδες στο πλαίσιο ενός συνεκτικού ερευνητικού σχεδίου και οργανώνει ή/και παρέχει δραστηριότητες κατάρτισης για υποψήφιους διδάκτορες, τους οποίους και προετοιμάζει για την επαγγελματική σταδιοδρομία τους.
- **Διπλό ή πολλαπλό πτυχίο** - δύο ή περισσότερα εθνικά διπλώματα που απονέμονται από δύο ή περισσότερα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και αναγνωρίζονται επίσημα στις χώρες όπου εδρεύουν τα ιδρύματα που χορηγούν τους τίτλους.
- **Περίοδος λειτουργίας του κοινού κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών / διδακτορικού προγράμματος** – η «περίοδος λειτουργίας» ενός EMMC ή EMJD αντιστοιχεί στην πλήρη διάρκεια του κοινού κύκλου/προγράμματος από την εγγραφή των φοιτητών/υποψηφίων διδακτόρων έως την απονομή του μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου. Μετά την επιλογή τους, για όλα τα επιμέρους προγράμματα EMMC και EMJD θα υπογράφεται η σχετική συμφωνία-πλαίσιο σύμπραξης (βλ. ενότητα 4.5 ή 5.5), η οποία θα καλύπτει πέντε συναπτές «περιόδους λειτουργίας» του κοινού κύκλου/προγράμματος. Κάθε «περίοδος λειτουργίας» ξεκινά κατά την έναρξη του αντίστοιχου ακαδημαϊκού έτους και ολοκληρώνεται ένα, δύο, τρία ή τέσσερα χρόνια αργότερα, ανάλογα με τη διάρκεια του κοινού κύκλου/προγράμματος.

¹² Οι όροι που αφορούν τους συνδικαιούχους ισχύουν για τα σχέδια της Δράσης 3.

- **EURAXESS** – δικτυακή πύλη με χρήσιμες πληροφορίες για τη διαχείριση των ερευνητικών δραστηριοτήτων και για την πρόσληψη ερευνητών. Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/euraxess>.
- Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων (**ECTS**) – ένα σύστημα επικεντρωμένο στο φοιτητή, το οποίο βασίζεται στο φόρτο εργασίας που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων ενός προγράμματος, οι οποίοι ορίζονται, κατά προτίμηση, ως μαθησιακά αποτελέσματα και ικανότητες που πρέπει να αποκτηθούν. Περισσότερες πληροφορίες στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/education/programmes/socrates/ects/index_en.html.
- **Συμφωνία κοινού διδακτορικού Erasmus Mundus (EMJD) / Μνημόνιο συμφωνίας** – συμφωνία που υπογράφεται από όλους τους εταίρους μιας κοινοπραξίας (και, κατά περίπτωση, από τους συνδεδεμένους εταίρους) και η οποία καθορίζει σαφώς τους ακαδημαϊκούς, ερευνητικούς, διοικητικούς και οικονομικούς κανόνες και διαδικασίες του κοινού διδακτορικού προγράμματος τηρώντας πιστά τους κανόνες και τις απαιτήσεις που ορίζονται από το πρόγραμμα Erasmus Mundus.
- **Συμφωνία κοινού προγράμματος μάστερ Erasmus Mundus (EMMC) / Μνημόνιο συμφωνίας** – συμφωνία που υπογράφεται από όλους τους εταίρους μιας κοινοπραξίας (και κατά περίπτωση από τους συνδεδεμένους εταίρους) και η οποία καθορίζει σαφώς τους ακαδημαϊκούς, διοικητικούς και οικονομικούς κανόνες και διαδικασίες του κοινού προγράμματος μάστερ σε πλήρη συμμόρφωση προς τους κανόνες και απαιτήσεις που ορίζονται από το πρόγραμμα Erasmus Mundus.
- **Εθνικές Δομές Erasmus Mundus** – οι Εθνικές Δομές Erasmus Mundus είναι σημεία επαφής και πληροφόρησης που ορίζονται από κάθε συμμετέχουσα ευρωπαϊκή χώρα. Ενημερώνουν το κοινό σχετικά με το πρόγραμμα, προσφέρουν βοήθεια και συμβουλές σε πιθανούς αιτούντες και συμμετέχοντες και ανατροφοδοτούν την Επιτροπή και τον Οργανισμό με πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος. Μπορούν να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τις ιδιαιτερότητες του εκπαιδευτικού συστήματος κάθε χώρας, τις απαιτήσεις για την έκδοση ταξιδιωτικών θεωρήσεων, τη μεταφορά πιστωτικών μονάδων και άλλα εργαλεία. Ζητείται επίσης η γνώμη τους σε θέματα σχετικά με την αναγνώριση των τίτλων σπουδών, την επιλεξιμότητα των ιδρυμάτων και άλλα ποιοτικά στοιχεία που αφορούν το πρόγραμμα. Βλ. Κατάλογο των Εθνικών Δομών Erasmus Mundus που παρατίθεται στο κεφάλαιο 8.
- **Επιχείρηση** – κάθε είδος επιχείρησης που αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, ανεξάρτητα από το μέγεθος, τη νομική μορφή ή τον οικονομικό τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής οικονομίας.
- **Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF)** – λειτουργεί ως μεταφραστικό εργαλείο το οποίο καθιστά τους εθνικούς τίτλους σπουδών περισσότερο «ευανάγνωστους» σε ολόκληρη την Ευρώπη, προωθώντας την κινητικότητα εργαζομένων και μαθητευομένων μεταξύ των χωρών και κάνοντας ευκολότερη για αυτούς τη διά βίου μάθηση. Περισσότερες πληροφορίες στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm.
- **Ευρωπαϊκή χώρα** – χώρα που είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9 της απόφασης του προγράμματος (ήτοι οι χώρες ΕΖΕΣ, οι υποψήφιες χώρες με προενταξιακή στρατηγική, οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και η Ελβετία υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι την ημερομηνία της απόφασης επιλογής έχει τεθεί σε ισχύ συμφωνία που θεσπίζει τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα Erasmus Mundus).
- **Ευρωπαίος** – οποιοσδήποτε υπήκοος ή κάτοικος κράτους μέλους ή οιασδήποτε χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9 της απόφασης του προγράμματος.

- **Ευρωπαϊκό ίδρυμα** – οποιοδήποτε ίδρυμα το οποίο βρίσκεται σε οποιοδήποτε κράτος μέλος ή χώρα που συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9 της απόφασης του προγράμματος.
- **Επιτροπή αξιολόγησης** – είναι η επιτροπή που αναλαμβάνει τη σύνταξη της πρότασης επιλογής, η οποία αποτελεί και το αντικείμενο της μετέπειτα επίσημης απόφασης επιχορήγησης. Η σύνθεση της επιτροπής αξιολόγησης μπορεί να διαφέρει από τη μία δράση στην άλλη αλλά πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τρία διαφορετικά πρόσωπα που εκπροσωπούν δύο διαφορετικές οργανωτικές οντότητες που δεν συνδέονται με καμία ιεραρχική σχέση. Για το Erasmus Mundus απαρτίζεται από εκπροσώπους του Οργανισμού και από τις σχετικές προς αυτές αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε ό,τι αφορά τη Δράση 1, η επιτροπή αξιολόγησης επικουρείται από την *επιτροπή επιλογής*, η οποία απαρτίζεται από εξέχοντα πρόσωπα του ευρωπαϊκού ακαδημαϊκού χώρου, τα οποία προτείνονται από τα κράτη μέλη και διορίζονται από την Επιτροπή.
- **Αξιοποίηση αποτελεσμάτων** – περιλαμβάνει την «ενσωμάτωση» και τον «πολλαπλασιασμό». Η ενσωμάτωση είναι η προγραμματισμένη διαδικασία μεταφοράς των επιτυχών αποτελεσμάτων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών στους αρμόδιους για τη λήψη αποφάσεων στα προβλεπόμενα τοπικά, περιφερειακά, εθνικά και ευρωπαϊκά συστήματα. Ο πολλαπλασιασμός είναι η προγραμματισμένη διαδικασία που στόχο έχει να πείθει τους μεμονωμένους τελικούς χρήστες να υιοθετούν ή/και να εφαρμόζουν τα αποτελέσματα των προγραμμάτων και πρωτοβουλιών.
- **Ανώτατη εκπαίδευση** – κάθε είδους προγράμματα σπουδών ή σύνολα προγραμμάτων σπουδών, κατάρτισης ή κατάρτισης στην έρευνα μεταδευτεροβάθμιου επιπέδου, που αναγνωρίζονται από την αρμόδια εθνική αρχή συμμετέχουσας χώρας ως ανήκοντα στο σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης.
- **Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ)** – κάθε ίδρυμα το οποίο παρέχει ανώτατη εκπαίδευση και αναγνωρίζεται από την αρμόδια εθνική αρχή ως ανήκον στο σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης. Για τους σκοπούς της Δράσης 1 Β – Κοινά διδακτορικά προγράμματα, η έννοια του ΑΕΙ συμπεριλαμβάνει σχολές διδακτορικών/πτυχιακών σπουδών/έρευνας και ερευνητικούς οργανισμούς υπό την προϋπόθεση ότι παρέχουν δραστηριότητες κατάρτισης και έρευνας σε διδακτορικό επίπεδο και απονέμουν διδακτορικούς τίτλους που αναγνωρίζονται ως τέτοιοι από τις αρμόδιες αρχές της οικείας χώρας.
- **Προσωπικό ανώτατης εκπαίδευσης** - άτομα τα οποία λόγω των καθηκόντων τους, συμμετέχουν άμεσα στην εκπαιδευτική ή/και διοικητική διαδικασία που αφορά την ανώτατη εκπαίδευση.
- **Κοινό πτυχίο** - ενιαίο δίπλωμα που απονέμεται από δύο τουλάχιστον ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, τα οποία προσφέρουν ολοκληρωμένο πρόγραμμα, και αναγνωρίζεται επίσημα στις χώρες όπου εδρεύουν τα ιδρύματα που χορηγούν τους τίτλους. Σύμφωνα με την απόφαση για το πρόγραμμα Erasmus Mundus, «προωθούνται τα προγράμματα που καταλήγουν στην απονομή κοινών πτυχίων».
- **Δίκτυο αρχικής κατάρτισης Marie Curie** – πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αποσκοπεί στη βελτίωση των αρχικών προοπτικών σταδιοδρομίας για νέους ερευνητές στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, καθιστώντας την ερευνητική σταδιοδρομία περισσότερο ελκυστική για τους νέους ανθρώπους. Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στη διεύθυνση http://cordis.europa.eu/fp7/people/initial-training_en.html.
- **Μεταπτυχιακό πρόγραμμα (δεύτερος κύκλος)** – πρόγραμμα σπουδών δεύτερου κύκλου ανώτατης εκπαίδευσης που έπεται του πρώτου πτυχίου ή ισοδύναμου επιπέδου κατάρτισης και οδηγεί σε πτυχίο επιπέδου μάστερ, προσφέρεται δε από ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης.
- **Μεταπτυχιακός φοιτητής (φοιτητής στο δεύτερο κύκλο)** – άτομο εγγεγραμμένο σε πρόγραμμα δεύτερου κύκλου ανώτατης εκπαίδευσης που έχει ήδη λάβει ένα πρώτο πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ή

διαθέτει ισοδύναμο επίπεδο κατάρτισης αναγνωρισμένο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

- **Κινητικότητα** – μετάβαση σε άλλη χώρα με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, την έρευνα, την ανάληψη μαθησιακής, διδακτικής, ερευνητικής ή άλλης σχετικής διοικητικής δραστηριότητας, διευκολυνόμενη, οσάκις είναι δυνατό, μέσω προπαρασκευαστικής κατάρτισης στη γλώσσα της χώρας υποδοχής.
- **Εταίρος** – οποιοσδήποτε οργανισμός ο οποίος πληροί τα συγκεκριμένα κριτήρια επιλεξιμότητας για την εκάστοτε δράση και ενεργεί ως πλήρες μέλος μιας κοινοπραξίας, σύμπραξης ή δικτύου. Εν αντιθέσει με τα «συνδεδεμένα μέλη» (βλ. ορισμό ανωτέρω), οι εταίροι μπορούν να επωφελούνται από την κοινοτική επιχορήγηση και –σε στενή συνεργασία με τον δικαιούχο– διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στη διαχείριση και υλοποίηση των δράσεων συνεργασίας.
- **Μεταδιδακτορικό πρόγραμμα** – σπουδές ή έρευνα σε επίπεδο ανώτατης εκπαίδευσης, που προσφέρονται από ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης ή ερευνητικό οργανισμό που έχει θεσπιστεί σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και πρακτικές, και έπονται της απόκτησης διδακτορικού τίτλου.
- **Προώθηση και ενημέρωση** – χρησιμοποιούνται κυρίως στο πλαίσιο της δημοσιοποίησης των προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, των στόχων και δραστηριοτήτων τους και της διαθεσιμότητας χρηματοδότησης για συγκεκριμένους σκοπούς.
- **Μεταδιδακτορικός ερευνητής** – έμπειρος ερευνητής που κατέχει διδακτορικό δίπλωμα ή διαθέτει τουλάχιστον το ισοδύναμο τριών ετών ερευνητικής εμπειρίας (ισοδύναμο της πλήρους διάρκειας), συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης στην έρευνα, σε ερευνητικό κέντρο εγκατεστημένο σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και πρακτικές, αφότου απέκτησε τον τίτλο που του παρέχει επισήμως το δικαίωμα να ξεκινήσει διδακτορικό πρόγραμμα προσφερόμενο από ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης.
- **Ακαδημαϊκός** – άτομο με εξαιρετική ακαδημαϊκή ή/και επαγγελματική εμπειρία που ασκεί διδακτικό ή ερευνητικό έργο σε ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης ή ερευνητικό κέντρο που εγκατεστημένο σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και πρακτικές.
- **Συμφωνία φοιτητή** – συμφωνία που υπογράφεται από την κοινοπραξία και φοιτητή εγγεγραμμένο στο κοινό πρόγραμμα μάστερ, όπου αναφέρονται ρητά τυχόν όροι ακαδημαϊκής, οικονομικής και διοικητικής φύσεως που αφορούν τη συμμετοχή του φοιτητή στο κοινό πρόγραμμα και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τη χορήγηση και χρησιμοποίηση της υποτροφίας.
- **Τρίτη χώρα** – χώρα η οποία δεν είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9 της απόφασης του προγράμματος.
- **Πολίτης τρίτης χώρας** – άτομο που δεν είναι υπήκοος ή κάτοικος κράτους μέλους ή χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9 της απόφασης του προγράμματος.
- **Ίδρυμα τρίτης χώρας** – οποιοδήποτε ίδρυμα το οποίο δεν βρίσκεται σε κράτος μέλος ή χώρα που συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9 της απόφασης του προγράμματος. Οι χώρες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης¹³ δεν θεωρούνται τρίτες χώρες όσον αφορά την υλοποίηση της Δράσης 2.

---

¹³ ΕΕ L 327 της 24.11.2006, σ.45

3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΙΝΑ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Η ακόλουθη ενότητα ισχύει και για τις τρεις δράσεις που καλύπτονται από τον οδηγό προγράμματος.

Η διαδικασία και τα κριτήρια που περιέχει πρέπει επομένως να τηρούνται από όλους τους αιτούντες και συμμετέχοντες, ανεξάρτητα από τη δράση για την οποία υποβάλλουν αίτηση ή στην οποία συμμετέχουν. Συμπληρωματικά προς αυτά ισχύουν και άλλα, ειδικά στοιχεία, τα οποία εφαρμόζονται στις επιμέρους δράσεις που περιγράφονται λεπτομερώς στα αντίστοιχα κεφάλαια του παρόντος οδηγού.

Οι αιτήσεις επιχορήγησης επιλέγονται σύμφωνα με τέσσερα διαφορετικά είδη κριτηρίων: ήτοι, επιλεξιμότητας, αποκλεισμού, επιλογής και χορήγησης. Ενώ τα κριτήρια αποκλεισμού που περιγράφονται στην παράγραφο 3.2 είναι ίδια για όλες τις δράσεις του Erasmus Mundus, τα υπόλοιπα κριτήρια ενδέχεται να διαφέρουν από τη μία δράση στην άλλη και περιγράφονται λεπτομερώς στις σχετικές ενότητες του οδηγού.

3.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

α) Οι αιτούντες καλούνται να υποβάλουν τις προτάσεις τους σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, επιλογής και χορήγησης που ισχύουν για τη δράση του Erasmus Mundus για την οποία προτίθενται να υποβάλουν αίτηση.

β) Πρέπει να υπάρχει ένας συντονιστικός/αιτών οργανισμός, ο οποίος υποβάλλει την αίτηση εκ μέρους της κοινοπραξίας / σύμπραξης / δικτύου συμμετεχόντων οργανισμών.

γ) Ο συντονιστικός/αιτών οργανισμός θα αποτελεί το σημείο επαφής σε ό,τι αφορά την πρόταση, για τις σχέσεις με τον Οργανισμό. Σε περίπτωση επιλογής της πρότασης, αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις έναντι του Οργανισμού ενώ εκπροσωπεί επισήμως και λογοδοτεί εκ μέρους της κοινοπραξίας / σύμπραξης / δικτύου.

δ) Οι προτάσεις πρέπει να υποβάλλονται στον Οργανισμό, στη διεύθυνση που αναγράφεται στο έντυπο της αίτησης¹⁴.

ε) Η προθεσμία υποβολής της αίτησης εξαρτάται από τη σχετική δράση. Αναφέρεται στο σχετικό έντυπο της αίτησης και στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

στ) Οι αιτήσεις επιχορήγησης πρέπει να συντάσσονται σε μία από τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ, με χρήση του εντύπου που προβλέπεται ειδικά για τον σκοπό αυτό.

ζ) Μόνο οι αιτήσεις που υποβάλλονται εμπρόθεσμα και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο έντυπο της αίτησης γίνονται δεκτές.

η) Καμία αλλαγή επί της πρότασης δεν μπορεί να γίνει μετά την υποβολή της αίτησης. Ωστόσο, εφόσον υπάρχει ανάγκη να διευκρινιστούν ορισμένες πτυχές, ο Οργανισμός ενδέχεται να επικοινωνήσει με τον αιτούντα για το συγκεκριμένο σκοπό.

θ) Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας επιλογής, δεν μπορούν να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με το αποτέλεσμα συγκεκριμένων αιτήσεων.

ι) Οι αιτούντες ενημερώνονται από τον Οργανισμό σχετικά με την παραλαβή της πρότασής τους εντός 15 εργάσιμων ημερών.

---

¹⁴ Εάν χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικές αιτήσεις, οι ειδικές διαδικασίες θα περιγράφονται στα σχετικά ηλεκτρονικά έντυπα.

ια) Μόνο οι αιτήσεις που δεν πληρούν κανένα από τα γενικά κριτήρια αποκλεισμού (βλ. 3.2 κατωτέρω) και πληρούν τα ειδικά κριτήρια επιλογής και επιλεξιμότητας για συγκεκριμένη δράση θα εξετάζονται για έγκριση επιχορήγησης. Εάν μια αίτηση κρίνεται ως μη επιλέξιμη, αποστέλλεται στον αιτούντα επιστολή που εξηγεί τους λόγους για τους οποίους κρίνεται ως τέτοια.

ιβ) Τα σχέδια επιλέγονται σύμφωνα με τον προϋπολογισμό που διατίθεται για τη σχετική δράση και σύμφωνα με την ποιότητα των προτάσεων που υποβάλλονται.

ιγ) Όλοι οι αιτούντες ενημερώνονται εγγράφως σχετικά με τα αποτελέσματα της επιλογής.

Σύνοψη της διαδικασίας επιλογής που εφαρμόζεται στις προτάσεις για το Erasmus Mundus

- (1) Καταχώριση και βεβαίωση παραλαβής από τον Οργανισμό.
- (2) Έλεγχος από τον Οργανισμό βάσει των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής.
- (3) Αξιολόγηση από υψηλού επιπέδου διεθνείς ακαδημαϊκούς εμπειρογνώμονες που καλύπτουν τους ανάλογους επιστημονικούς κλάδους και διαθέτουν εμπειρία στα σχέδια διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης.
- (4) Συνεδρίαση της επιτροπής αξιολόγησης¹⁵ προκειμένου να συστήσει προτάσεις προς επιλογή και σχέδιο πρότασης επιλογής.
- (5) Παράλληλα με τα στάδια 3 και 4 και εφόσον συντρέχει περίπτωση, διαβούλευση με τις Εθνικές Δομές ή/και αντιπροσωπείες της ΕΕ για ζητήματα επιλεξιμότητας που αφορούν τα ΑΕΙ.
- (6) Προετοιμασία σχεδίου πρότασης επιλογής από τον Οργανισμό, στο οποίο λαμβάνονται υπόψη οι γνώμες που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια των σταδίων 3, 4 και 5 ανωτέρω.
- (7) Έγκριση της απόφασης επιλογής από τον Οργανισμό¹⁶.
- (8) Οι αιτούντες ενημερώνονται από τον Οργανισμό σχετικά με την απόφαση επιλογής. Η αξιολόγηση των εμπειρογνομόνων διαβιβάζεται σε όλους τους αιτούντες.

Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Οι ακόλουθες προθεσμίες παρέχονται για ενημερωτικούς σκοπούς. Οι αιτούντες υποψήφιοι καλούνται να συμβουλευθούν τις σχετικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων προκειμένου να βεβαιωθούν για τις προθεσμίες υποβολής.

Δράση	Προθεσμία
Δράση 1Α – Κοινά προγράμματα μάστερ (EMMC) Δράση 1Β – Κοινά διδακτορικά προγράμματα (EMJD)	30 Απριλίου (υποβολή περίληψης μέχρι τις 31 Μαρτίου)
Δράση 2 – Συμπράξεις	30 Απριλίου
Δράση 3 – Προώθηση της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης	30 Απριλίου

¹⁵ Σε ό,τι αφορά τη Δράση 1, η επιτροπή αξιολόγησης έχει τη μορφή *επιτροπής επιλογής*, η οποία απαρτίζεται από σημαίνοντα πρόσωπα του ευρωπαϊκού ακαδημαϊκού χώρου, τα οποία προτείνονται από τα κράτη μέλη και διορίζονται από την Επιτροπή.

¹⁶ Παράλληλα και μόνο για τις Δράσεις 1 και 3, διαβίβαση της πρότασης επιλογής από την Επιτροπή στην επιτροπή προγράμματος και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς ενημέρωση.

3.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

Οι αιτούντες και οι (συν)δικαιούχοι πρέπει να δηλώνουν ότι δεν εμπίπτουν σε καμία από τις περιπτώσεις των άρθρων 93 και 94 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹⁷ και ορίζονται ακολούθως.

Αποκλείονται από τη συμμετοχή στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του Erasmus Mundus εάν εμπίπτουν σε κάποια από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) τελούν υπό καθεστώς πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης ή πτωχευτικού συμβιβασμού, παύσης της δραστηριότητας ή κατά των οποίων έχει κινηθεί σχετική διαδικασία ή σε κάθε ανάλογη περίπτωση που απορρέει από διαδικασία της αυτής φύσεως προβλεπόμενη από τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις·
- β) έχουν καταδικασθεί με απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου για κάθε αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική τους διαγωγή·
- γ) έχουν υποπέσει σε σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που έχει διαπιστωθεί με οποιοδήποτε μέσο έχουν στη διάθεσή τους οι αναθέτουσες αρχές·
- δ) δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή των φόρων σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένοι ή εκείνες της χώρας της αναθέτουσας αρχής ή ακόμη τις διατάξεις της χώρας στην οποία πρέπει να εκτελεσθεί η σύμβαση·
- ε) κατά των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση με ισχύ δεδικασμένου για απάτη, δωροδοκία, συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων·
- στ) , μετά τη σύναψη άλλης σύμβασης ή τη χορήγηση επιδότησης που χρηματοδοτήθηκαν από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, διέπραξαν διαπιστωμένα σοβαρά παράπτωμα εκτέλεσης λόγω μη τήρησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

Οι αιτούντες, (συν)δικαιούχοι και υποψήφιοι για υποτροφία δεν θα λάβουν οικονομική στήριξη εάν κατά την ημερομηνία της απόφασης επιχορήγησης:

- α) υπόκεινται σε σύγκρουση συμφερόντων,
- β) προβούν σε ψευδείς δηλώσεις κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται από την αναθέτουσα αρχή για τη συμμετοχή στη διαδικασία επιχορήγησης ή δεν παράσχουν τις εν λόγω πληροφορίες.

Σύμφωνα με τα άρθρα 93 έως 96 του δημοσιονομικού κανονισμού, δύναται να επιβληθούν διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις σε αιτούντες που προέβησαν σε ψευδείς δηλώσεις ή αθέτησαν σε σημαντικό βαθμό τις συμβατικές υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο προηγούμενης διαδικασίας που αφορούσε ανάθεση σύμβασης.

Για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις αυτές, οι αιτούντες και οι εταίροι πρέπει να υπογράφουν υπεύθυνη δήλωση με την οποία να βεβαιώνουν ότι δεν εμπίπτουν σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 93 και 94 του δημοσιονομικού κανονισμού.

¹⁷ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1525/2007 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2007 που τροποποιεί τον κανονισμό αριθ. 1605/2002 για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 390/2006 της 30ής Δεκεμβρίου 2006). Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 478/2007 της Επιτροπής της 23ης Απριλίου 2007 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

3.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Οι αιτούντες και οι (συν)δικαιούχοι πρέπει να διαθέτουν την επαγγελματική ικανότητα και τα προσόντα που απαιτούνται ώστε να φέρουν εις πέρας το προτεινόμενο σχέδιο. Προκειμένου να καταδείξουν αυτήν την ικανότητα, η αίτηση επιχορήγησης πρέπει να περιλαμβάνει τα βιογραφικά σημειώματα των προσώπων που πρόκειται να αναλάβουν την υλοποίηση και διαχείριση του σχεδίου σε κάθε ένα από τα ιδρύματα εταίρους¹⁸.

Εάν συντρέχει περίπτωση, η τεχνική ικανότητα του αιτούντος θα αξιολογείται λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων αιτήσεων που υποβάλλονται από τον ίδιο οργανισμό/τμήμα στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Οι αιτούντες και οι (συν)δικαιούχοι πρέπει να διαθέτουν σταθερούς και επαρκείς πόρους χρηματοδότησης ώστε να μπορούν να διατηρήσουν τη δραστηριότητά τους καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης μιας δράσης. Προκειμένου να αξιολογείται η χρηματοοικονομική τους ικανότητα, οι αιτούντες πρέπει να υποβάλλουν είτε μαζί με την αίτησή τους είτε πριν από το στάδιο σύναψης σύμβασης (η ισχύουσα διαδικασία θα προσδιορίζεται στο έντυπο της αίτησης που θα συνοδεύει τη σχετική πρόσκληση υποβολής προτάσεων):

- υπεύθυνη δήλωση, δεόντως συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη, με την οποία πιστοποιείται η νομική μορφή και η λειτουργική και χρηματοοικονομική ικανότητά τους να φέρουν εις πέρας το προτεινόμενο σχέδιο,
- δελτίο τραπεζικών στοιχείων¹⁹, συμπληρωμένο από τον αιτούντα οργανισμό και θεωρημένο από την τράπεζα (με πρωτότυπες υπογραφές).

Η επαλήθευση της χρηματοοικονομικής ικανότητας δεν ισχύει για φυσικά πρόσωπα που λαμβάνουν υποτροφίες, για δημόσιους φορείς ή διεθνείς οργανισμούς.

3.4 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Γενικές προϋποθέσεις που ισχύουν για τις κοινοτικές επιχορηγήσεις

Οι αιτούντες και οι μελλοντικοί δικαιούχοι πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι:

- ✓ Οι κοινοτικές επιχορηγήσεις αποτελούν κίνητρα για την υλοποίηση σχεδίων που δεν θα ήταν εφικτά χωρίς την οικονομική υποστήριξη της Κοινότητας και βασίζονται στην αρχή της συγχρηματοδότησης. Συμπληρώνουν την οικονομική συνεισφορά του αιτούντος ή/και την εθνική, περιφερειακή ή ιδιωτική υποστήριξη που προέρχεται από άλλες πηγές.
- ✓ Κάθε σχέδιο μπορεί να λάβει μία μόνο κοινοτική επιχορήγηση προς ένα μόνο δικαιούχο. Η χορήγηση των επιχορηγήσεων υπόκειται στην αρχή της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.
- ✓ Οι επιχορηγήσεις δεν μπορούν να είναι σωρευτικές ή να χορηγούνται αναδρομικά. Ωστόσο, μπορεί να επιχορηγείται σχέδιο το οποίο έχει ήδη ξεκινήσει, εφόσον ο αιτών μπορεί να καταδείξει την ανάγκη έναρξής του πριν από την υπογραφή της σχετικής συμφωνίας. Στις περιπτώσεις αυτές, οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες δεν μπορούν να έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επιχορήγησης.

¹⁸ Ο αριθμός και ο τύπος των βιογραφικών σημειωμάτων που πρέπει να υποβληθούν θα προσδιορίζεται στο έντυπο της αίτησης που θα συνοδεύει τη σχετική πρόσκληση υποβολής προσφορών.

¹⁹ http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm

- ✓ Η αποδοχή μιας αίτησης επιχορήγησης δεν συνιστά ανάληψη δέσμευσης για οικονομική συνεισφορά ίση προς το ποσό που αιτείται ο δικαιούχος. Παρότι το χορηγούμενο ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει το αιτούμενο, μπορεί να χορηγείται ποσό χαμηλότερο από εκείνο που ζητά ο αιτών.
- ✓ Η χορήγηση μιας επιχορήγησης δεν θεμελιώνει δικαίωμα για τα έτη που ακολουθούν.
- ✓ Η κοινοτική επιχορήγηση δεν μπορεί να αποσκοπεί ή να έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία κέρδους για τον δικαιούχο. Το κέρδος ορίζεται ως πλεόνασμα των εσόδων έναντι των εξόδων. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου η προτεινόμενη επιχορήγηση βασίζεται σε πάγια ποσά, κατ' αποκοπή ποσά ή κλίμακες μοναδιαίου κόστους –οπότε και ο κανόνας περί μη δημιουργίας κέρδους έχει ήδη ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό του ύψους των πάγιων ποσών, των κατ' αποκοπή ποσών και των κλιμάκων μοναδιαίου κόστους– το ποσό της επιχορήγησης θα μειώνεται μέχρι το ύψος οποιουδήποτε πλεονάσματος προκύπτει από την οικονομική δήλωση που περιλαμβάνεται στη τελική έκθεση του σχεδίου.
- ✓ Ο λογαριασμός ή υπολογαριασμός που δηλώνεται από τον δικαιούχο πρέπει να προβλέπει δυνατότητα ταυτοποίησης των ποσών που μεταβιβάζονται από τον Οργανισμό. Εάν τα ποσά που καταβάλλονται στον λογαριασμό παράγουν τόκους ή ισοδύναμα κέρδη σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας στην οποία τηρείται, τα συγκεκριμένα κέρδη ή τόκοι θα αφαιρούνται, εφόσον συντρέχει περίπτωση, από το ποσό που καταβάλλεται ως προχρηματοδότηση.
- ✓ Βάσει ανάλυσης των διαχειριστικών και χρηματοοικονομικών κινδύνων (βλ. ανωτέρω παράγραφο 3.2 και, για σχέδια στο πλαίσιο της Δράσης 3, παράγραφο 7.3.2), ενδέχεται να απαιτείται εξωτερικός έλεγχος λογαριασμών από εγκεκριμένο ελεγκτή πριν από οποιαδήποτε καταβολή προχρηματοδότησης.

3.5 ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Νομική οντότητα

Στο πλαίσιο του Erasmus Mundus μπορεί να προτείνεται συμφωνία μόνο επί τη βάση της αποδοχής εγγράφων μέσω των οποίων μπορεί να προσδιοριστεί η **νομική προσωπικότητα /νομική οντότητα** του δικαιούχου (φορέας της δημόσιας διοίκησης, ιδιωτική εταιρεία, μη κερδοσκοπικός οργανισμός κ.λπ.).

Για το σκοπό αυτό, ο δικαιούχος πρέπει να υποβάλει τα ακόλουθα έγγραφα:

Ιδιωτικοί οργανισμοί:

- δελτίο τραπεζικών στοιχείων, δεόντως συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο,
- απόσπασμα από την επίσημη εφημερίδα/εμπορικό μητρώο και βεβαίωση ΦΠΑ (εάν, όπως συμβαίνει σε ορισμένες χώρες, ο αριθμός μητρώου επιχειρήσεων ταυτίζεται με τον αριθμό ΦΠΑ, απαιτείται ένα μόνο από τα δύο αυτά έγγραφα).

Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου:

- δελτίο τραπεζικών στοιχείων, δεόντως συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο,
- νομική απόφαση που έχει εκδοθεί για δημόσια επιχείρηση ή άλλο επίσημο έγγραφο που έχει εκδοθεί για νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

Πληροφορίες σχετικά με τις χορηγούμενες επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις που χορηγούνται κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους πρέπει να δημοσιεύονται στο δικτυακό τόπο του κοινοτικού οργάνου κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους που έπεται μετά το κλείσιμο του οικονομικού έτους για το οποίο χορηγήθηκαν. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν επίσης να δημοσιεύονται με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένης της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τη σύμφωνη γνώμη του δικαιούχου (και εφόσον οι συγκεκριμένες πληροφορίες δεν μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλειά του ή να βλάψουν τα οικονομικά του συμφέροντα), ο Οργανισμός θα δημοσιεύει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- όνομα και διεύθυνση του δικαιούχου,
- αντικείμενο της επιχορήγησης,
- ποσό της επιχορήγησης και ποσοστό χρηματοδότησης.

Δημοσιότητα

Πέραν των μέτρων που προβλέπονται για την προβολή του σχεδίου και τη διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του (τα οποία αποτελούν και κριτήρια χορήγησης), υπάρχει υποχρέωση ελάχιστης δημοσιότητας για κάθε σχέδιο που λαμβάνει επιχορήγηση.

Οι δικαιούχοι πρέπει να προβάλλουν εμφανώς την υποστήριξη εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλες τις ανακοινώσεις ή δημοσιεύσεις τους, υπό οποιαδήποτε μορφή και με οποιοδήποτε μέσο, συμπεριλαμβανομένου του Διαδικτύου, ή επί τη ευκαιρία δραστηριοτήτων για τις οποίες χρησιμοποιείται η επιχορήγηση (για πληροφορίες σχετικά με τους λογότυπους που θα χρησιμοποιηθούν, βλ. http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_logos_en.php). Εάν η απαίτηση αυτή δεν ικανοποιείται πλήρως, η επιχορήγηση του δικαιούχου ενδέχεται να μειωθεί.

Επισημαίνεται στους αιτούντες ότι η δυνατότητα να αναφέρονται στο πρόγραμμα Erasmus Mundus και να χρησιμοποιούν τις σχετικές ονομασίες –όπως «Πρόγραμμα Μάστερ Erasmus Mundus (EMMC)», «Διδακτορικό πρόγραμμα Erasmus Mundus (EMJD)», «Σύμπραξη Erasmus Mundus» ή «Σχέδιο Erasmus Mundus»– για την προώθηση και διάδοση των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων τους, πρέπει να αφορά αποκλειστικά τις επιλεχθείσες προτάσεις.

Ωστόσο, τα προγράμματα Μάστερ Erasmus Mundus που δημιουργήθηκαν για τουλάχιστον πέντε συναπτές περιόδους (/εισαγωγές φοιτητών) και των οποίων η χρηματοδότηση από την ΕΕ διακόπηκε –λόγω δημοσιονομικών περιορισμών ή διότι εξασφάλισαν άλλες βιώσιμες πηγές χρηματοδότησης– μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν την ονομασία Erasmus Mundus για τις δραστηριότητες προώθησης και διάδοσής τους υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην ενότητα 4.7 κατωτέρω.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δημιουργήσει μια ελεύθερη, δημόσια και πολύγλωσση ηλεκτρονική πλατφόρμα για τη διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των σχεδίων. Η πλατφόρμα αυτή ονομάζεται EVE ("*Espace Virtuel d'Echange*") και αποσκοπεί να βελτιώσει την πρόσβαση στα αποτελέσματα των κοινοτικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας κλπ. και ταυτόχρονα να ενισχύσει την προβολή τους. Επιλεγμένα σχέδια Erasmus Mundus ενδέχεται να κληθούν να μεταφορτώσουν στο EVE πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητές τους, την πρόοδο που έχει συντελεστεί και τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί (π.χ. προϊόντα, εικόνες, συνδέσμους ή παρουσιάσεις κ.λπ.).

Λογιστικοί έλεγχοι και παρακολούθηση

Τα επιχορηγούμενα σχέδια μπορούν να υπόκεινται σε λογιστικούς ελέγχους ή/και επισκέψεις παρακολούθησης. Υπογράφοντας τη συμφωνία, ο δικαιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να παράσχει αποδείξεις για την ορθή χρήση της επιχορήγησης. Ο Οργανισμός, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή/και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, ή εντεταλμένος από αυτούς φορέας, μπορεί να ελέγχει τη δέουσα υλοποίηση των δραστηριοτήτων (σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προγράμματος και την αρχική αίτηση) και τον τρόπο χρησιμοποίησης της επιχορήγησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας και, σε ό,τι αφορά τους ελέγχους, για πέντε ακόμη χρόνια μετά την εκπνοή της.

Προστασία δεδομένων

Η επεξεργασία όλων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στη συμφωνία επιχορήγησης γίνεται σύμφωνα με:

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών
- κατά περίπτωση, την εθνική νομοθεσία της χώρας στην οποία επιλέχτηκε η πρόταση.

Η επεξεργασία των δεδομένων αυτών θα γίνεται μόνο εφόσον συνδέεται με την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος, με την επιφύλαξη της δυνατότητας διαβίβασής τους στους οργανισμούς που είναι αρμόδιοι για την εκτέλεση επιθεωρήσεων και ελέγχων σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία (υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου, Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, εξειδικευμένη υπηρεσία για ζητήματα δημοσιονομικών παρατυπιών ή Ευρωπαϊκή Υπηρεσία για την Καταπολέμηση της Απάτης). Κατόπιν σχετικής αίτησης, τα προσωπικά στοιχεία των ενδιαφερομένων αποστέλλονται σε αυτούς για ενδεχόμενες διορθώσεις ή συμπληρωματικές πληροφορίες. Για τυχόν ερωτήματα σχετικά με τα δεδομένα αυτά, επικοινωνήστε με τον Οργανισμό. Οι δικαιούχοι μπορούν να υποβάλουν ανά πάσα στιγμή καταγγελία κατά της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων τους στον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

Οι αιτούντες επιχορήγηση και, εφόσον πρόκειται για νομικά πρόσωπα, όσοι τους εκπροσωπούν ή έχουν δυνατότητα λήψης αποφάσεων ή ελέγχου επί αυτών ενημερώνονται ότι, σε περίπτωση που εμπίπτουν σε μία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται:

- στην απόφαση της Επιτροπής της 16.12.2008 σχετικά με το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης το οποίο θα χρησιμοποιείται από τους διατάκτες της Επιτροπής και των εκτελεστικών οργανισμών (ΕΕ, L 344, 20.12.2008, σ. 125), ή
- στον κανονισμό της Επιτροπής της 17.12.2008 σχετικά με την κεντρική βάση δεδομένων για τους αποκλεισμούς (ΕΕ L 344, 20.12.2008, σ. 12),

τα προσωπικά τους στοιχεία (επωνυμία, όνομα σε περίπτωση φυσικού προσώπου, διεύθυνση, νομική μορφή και επωνυμία, καθώς και τα ονόματα των προσώπων με αρμοδιότητες εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου, σε περίπτωση νομικού προσώπου) μπορούν να καταχωρούνται είτε μόνο στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης είτε και στην κεντρική βάση δεδομένων για τους αποκλεισμούς, και να κοινοποιούνται στα φυσικά και νομικά πρόσωπα που απαριθμούνται στην ανωτέρω απόφαση και κανονισμό, στο πλαίσιο της ανάθεσης ή εκτέλεσης μιας σύμβασης προμήθειας ή συμφωνίας ή απόφασης επιχορήγησης.

4 ΔΡΑΣΗ 1Α – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΣΤΕΡ ERASMUS MUNDUS (EMMC)

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα Προγράμματα Μάστερ Erasmus Mundus (EMMC) ξεκίνησαν κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης του προγράμματος (2004-2008) με σκοπό την υποστήριξη προγραμμάτων σπουδών υψηλής ποιότητας σε μεταπτυχιακό επίπεδο, τα οποία θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ενίσχυση της προβολής και της ελκυστικότητας του τομέα της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης.

Τα EMMC πρέπει:

- ο να διαρκούν από ένα έως δύο χρόνια (60 έως 120 – μονάδες ECTS)
- ο να υλοποιούνται από κοινοπραξία ΑΕΙ της Ευρώπης και, κατά περίπτωση, τρίτων χωρών
- ο να παρέχουν εκπαίδευση υψηλής ποιότητας σε φοιτητές από την Ευρώπη και τρίτες χώρες και να προβλέπουν έναν αριθμό θέσεων για κατόχους υποτροφιών Erasmus Mundus
- ο να περιλαμβάνουν υποχρεωτική περίοδο σπουδών για τους φοιτητές, σε τουλάχιστον δύο από τις συμμετέχουσες χώρες
- ο να περιλαμβάνουν υποχρεωτική κινητικότητα ακαδημαϊκών μεταξύ των ΑΕΙ της κοινοπραξίας
- ο να οδηγούν στην απονομή αναγνωρισμένων κοινών, διπλών ή πολλαπλών τίτλων στους φοιτητές που ολοκληρώνουν επιτυχώς τα προγράμματα.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης του προγράμματος, κάθε κοινοπραξία ΑΕΙ που υλοποιούσε πρόγραμμα EMMC σύναψε πενταετή συμφωνία-πλαίσιο σύμπραξης που της εξασφάλιζε εγγυημένη οικονομική υποστήριξη για πέντε συναπτές περιόδους λειτουργίας του προγράμματος, καθώς και υποτροφίες για τη συμμετοχή φοιτητών και ακαδημαϊκών από τρίτες χώρες σε κάθε περίοδο λειτουργίας του EMMC. Στο τέλος της πρώτης φάσης του προγράμματος είχαν επιλεγεί 103 EMMC και χορηγήθηκαν περίπου 7300 υποτροφίες σε φοιτητές και ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες.

Η δράση αυτή, κεντρικό στοιχείο της πρώτης φάσης του προγράμματος, συνεχίζεται και κατά τη δεύτερη φάση και ενισχύεται με τα ακόλουθα στοιχεία:

- ο χορήγηση υποτροφιών σε ευρωπαίους φοιτητές που φοιτούν σε επιλεγμένα EMMC
- ο δυνατότητα ΑΕΙ τρίτων χωρών να συμμετέχουν στις κοινοπραξίες EMMC ως πλήρη μέλη. Παρότι ο ρόλος και ο βαθμός συμμετοχής των νέων αυτών εταίρων μπορεί να διαφέρει από το ένα EMMC στο άλλο (ανάλογα με τις ανάγκες και την ετοιμότητα της κοινοπραξίας και του σχετικού εταίρου από τρίτη χώρα), μπορούν επίσης να λειτουργούν ως ιδρύματα απονομής πτυχίων και να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του EMMC²⁰
- ο ενισχυμένη εστίαση στις στρατηγικές βιωσιμότητας των EMMC ώστε να διασφαλίζεται η συνέχιση των δραστηριοτήτων συνεργασίας τους και πέραν της περιόδου κοινοτικής χρηματοδότησης. Στο πλαίσιο αυτό, κατά την αξιολόγηση και επιλογή των νέων προτάσεων για EMMC, αποδίδεται ιδιαίτερη προσοχή στο συγκεκριμένο χαρακτηριστικό. Επιπλέον, από την πέμπτη περίοδο λειτουργίας του προγράμματος θα εφαρμοστεί σταδιακή μείωση του αριθμού των υποτροφιών Erasmus Mundus που θα προσφέρονται στα EMMC.

²⁰ Κοινοπραξίες EMMC που έχουν επιλεγεί χωρίς εταίρους από τρίτες χώρες έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν επέκταση της σύνθεσης της κοινοπραξίας τους ώστε να συμπεριλάβουν τέτοιου είδους εταίρους (για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. παράγραφο 4.5)

Οι επόμενες ενότητες του κεφαλαίου 4 περιέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τα ΑΕΙ της Ευρώπης και τρίτων χωρών που επιθυμούν να υλοποιήσουν έναν πρόγραμμα EMMC. Περιγράφουν επίσης τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, όπως και τις οικονομικές προϋποθέσεις, που ισχύουν για τις ατομικές υποτροφίες. Εφόσον η επιλογή, η έγκριση και η περαιτέρω παρακολούθηση των κατόχων των ατομικών υποτροφιών εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του EMMC, τα αιτούντα ΑΕΙ καλούνται να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στις συγκεκριμένες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας.

4.2 EMMC – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Η προθεσμία υποβολής και όλα τα υπόλοιπα επίσημα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στη σχετική ετήσια πρόσκληση υποβολής προτάσεων και στα παραρτήματά της (ιδίως το έντυπο της αίτησης) πρέπει να τηρούνται απαρέγκλιτα.

4.2.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ ΤΟΥ EMMC

- Η κοινοπραξία που είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση του EMMC απαρτίζεται από τον αιτούντα/συντονιστικό οργανισμό και τους εταίρους του. Για ζητήματα που αφορούν συμβατικές υποχρεώσεις ή χρηματοοικονομική διαχείριση, τα «συνδεδεμένα μέλη» δεν θεωρούνται μέρος της κοινοπραξίας.
- Η **ελάχιστη επιλέξιμη κοινοπραξία** αποτελείται από ΑΕΙ από τρεις επιλέξιμες αιτούσες χώρες, εκ των οποίων μία τουλάχιστον πρέπει να είναι κράτος μέλος της ΕΕ.

ΑΙΤΩΝ/ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ EMMC

- Οι αιτούντες πρέπει να είναι ΑΕΙ που εδρεύουν σε **επιλέξιμη αιτούσα χώρα**²¹ (κράτος μέλος της ΕΕ, κράτος του ΕΟΧ-ΕΖΕΣ²², Τουρκία, χώρες των Δυτικών Βαλκανίων²³ ή Ελβετία) και πρέπει να αναγνωρίζονται ως ΑΕΙ από τις αρμόδιες αρχές της χώρας τους. Για τους σκοπούς του προγράμματος Erasmus Mundus και για τις ενδιαφερόμενες αιτούσες χώρες, ένα ΑΕΙ θεωρείται αναγνωρισμένο εφόσον του έχει απονεμηθεί Πανεπιστημιακός Χάρτης Erasmus στο πλαίσιο του Προγράμματος Διά Βίου Μάθησης. Εάν στον αιτούντα δεν έχει απονεμηθεί Πανεπιστημιακός Χάρτης Erasmus, ο Οργανισμός βεβαιώνεται, σε επικοινωνία με τον αντίστοιχο εθνικό φορέα Erasmus Mundus²⁴ εάν το συγκεκριμένο ίδρυμα ανταποκρίνεται στον ορισμό του ΑΕΙ που δίδεται στο άρθρο 2 της απόφασης για το πρόγραμμα.

²¹ Προκειμένου ένα σχέδιο που υποβάλλεται από χώρα εκτός ΕΕ να είναι επιλέξιμο στο πλαίσιο της Δράσης 1, πρέπει να έχει τεθεί σε ισχύ συμφωνία (ή μνημόνιο συμφωνίας ή απόφαση της κοινής επιτροπής ΕΟΧ) που να πιστοποιεί τη συμμετοχή της συγκεκριμένης χώρας στο πρόγραμμα Erasmus Mundus, πριν από την ημερομηνία της απόφασης επιλογής (το αργότερο τον Οκτώβριο του έτους που προηγείται της πρώτης περιόδου λειτουργίας του EMMC). Εάν δεν ισχύει αυτό, οι οργανισμοί της ενδιαφερόμενης χώρας θα θεωρούνται οργανισμοί τρίτης χώρας, με δικαίωμα συμμετοχής σε σχέδια αλλά όχι και υποβολής ή συντονισμού σχεδίων.

²² Ισλανδία, Νορβηγία και Λιχτενστάιν.

²³ Στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων συγκαταλέγονται η Αλβανία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η Κροατία, το Κοσσυφοπέδιο δυνάμει του ψηφίσματος 1244/99 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, το Μαυροβούνιο και η Σερβία.

²⁴ Στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus Mundus, σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ και του ΕΟΧ-ΕΖΕΣ πρέπει να υπάρχει το αντίστοιχο εθνικό σημείο επαφής και πληροφόρησης, το οποίο θα ονομάζεται στο εξής «Εθνική Δομή». Ο κατάλογος και οι διευθύνσεις των Εθνικών Δομών Erasmus Mundus παρατίθενται στο κεφάλαιο 8.

- Επισημαίνεται ότι (παραρτήματα) ΑΕΙ τρίτων χωρών που εδρεύουν σε επιλέξιμες αιτούσες χώρες ή παραρτήματα ευρωπαϊκών ΑΕΙ που εδρεύουν σε τρίτες χώρες δεν θεωρούνται επιλέξιμοι αιτούντες.

ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΕΜΜC

- Οποιοδήποτε ΑΕΙ, το οποίο αναγνωρίζεται ως τέτοιο από τις αρμόδιες αρχές της χώρας στην οποία εδρεύει, μπορεί να ενεργεί ως πλήρης εταίρος της κοινοπραξίας που υλοποιεί το ΕΜΜC. Ενώ απονομή του Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus στο πλαίσιο του Προγράμματος Διά Βίου Μάθησης συνιστά έγκυρη απόδειξη αναγνώρισης για τα ευρωπαϊκά ΑΕΙ, ο Οργανισμός θα ζητά από τις Αντιπροσωπείες της ΕΕ να έρχονται σε επαφή με τις αρμόδιες αρχές της σχετικής χώρας ώστε να βεβαιώνεται ότι τα ΙΤΕ τρίτων χωρών που συμπεριλαμβάνονται στην κοινοπραξία ανταποκρίνονται στον ορισμό του ΑΕΙ που δίδεται στο άρθρο 2 της απόφασης για το πρόγραμμα.

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΜΜC

- Οποιοσδήποτε οργανισμός, ο οποίος μπορεί να συνεισφέρει στην προώθηση, την υλοποίηση, την αξιολόγηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη του ΕΜΜC, μπορεί να θεωρείται συνδεδεμένο μέλος της κοινοπραξίας.

Από τους οργανισμούς αυτούς αναμένεται συνεισφορά στις στρατηγικές που αναπτύσσονται από το ΕΜΜC, ειδικά σε ό,τι αφορά τη βιωσιμότητα του προγράμματος (υποστήριξη της κοινοπραξίας στην υλοποίηση, την οργάνωση και προώθηση του προγράμματος μάστερ, διάθεση συμπληρωματικών εσόδων/πόρων, όπως πρόσθετων υποτροφιών για μελλοντικούς φοιτητές κ.λπ.) και την απασχολησιμότητα των φοιτητών (διασφάλιση του ότι το ακαδημαϊκό περιεχόμενο των προγραμμάτων ανταποκρίνεται στις σχετικές επαγγελματικές ανάγκες, συνεισφορά στη μεταβίβαση γνώσης και δεξιοτήτων, προσφορά μαθημάτων για ανάπτυξη συμπληρωματικών δεξιοτήτων ή/και δυνατότητες απόσπασης/πρακτικής άσκησης κ.λπ.).

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΓΙΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ ΕΜΜC

- Μόνο φοιτητές που έχουν υποβάλει αίτηση και έχουν γίνει αποδεκτοί από κοινοπραξία ΕΜΜC, σύμφωνα με τα συγκεκριμένα κριτήριά της για την υποβολή αιτήσεων και την επιλογή των φοιτητών, είναι επιλέξιμοι για υποτροφία.
- Οι φοιτητές μπορούν να υποβάλουν αίτηση για υποτροφία Erasmus Mundus στο κοινό πρόγραμμα Erasmus Mundus της Δράσης 1 (ΕΜΜC ή ΕΜJΔ) της επιλογής τους αλλά ο αριθμός των αιτήσεων πρέπει να περιορίζεται σε τρία διαφορετικά κοινά προγράμματα κατά το μέγιστο.
- Κάθε σχέδιο μπορεί να οδηγεί στην παροχή μίας μόνο κοινοτικής επιχορήγησης στον κάθε φοιτητή για το ίδιο κοινό πρόγραμμα κατά τη διάρκεια του σχετικού προγράμματος.
- Προκειμένου το πρόγραμμα να γίνει πιο ελκυστικό για τους πολίτες τρίτων χωρών, το ποσό της υποτροφίας πλήρους φοίτησης θα είναι υψηλότερο για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που προέρχονται από τρίτες χώρες (υποτροφίες κατηγορίας Α) απ' ό,τι για τους ευρωπαίους μεταπτυχιακούς φοιτητές (υποτροφίες κατηγορίας Β). Ειδικότερα:
  - **Υποτροφίες κατηγορίας Α** μπορούν να χορηγούνται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές από τρίτες χώρες που επιλέγονται από κοινοπραξίες ΕΜΜC, προέρχονται από χώρες εκτός των επιλέξιμων αιτουσών χωρών και δεν έχουν διαμείνει ούτε ασκήσει την κύρια δραστηριότητά τους (σπουδές, κατάρτιση ή εργασία) για συνολικό διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών κατά τα πέντε τελευταία έτη σε καμία από τις χώρες αυτές.

- **Υποτροφίες κατηγορίας Β** μπορούν να χορηγούνται σε ευρωπαίους μεταπτυχιακούς φοιτητές που επιλέγονται από κοινοπραξίες EMMC, καθώς και σε οποιουδήποτε μεταπτυχιακούς φοιτητές που επιλέγονται από τις κοινοπραξίες EMMC και δεν πληρούν τα κριτήρια της ανωτέρω κατηγορίας Α.
- Οι υποψήφιοι για υποτροφία πρέπει να έχουν ήδη λάβει ένα πρώτο πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ή να μπορούν να τεκμηριώσουν ότι διαθέτουν αναγνωρισμένο ισοδύναμο επίπεδο κατάρτισης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.
- Όσοι έχουν ήδη λάβει υποτροφία EMMC δεν είναι επιλέξιμοι για δεύτερη υποτροφία προκειμένου να παρακολουθήσουν το ίδιο ή άλλο πρόγραμμα EMMC.
- Οι φοιτητές που λαμβάνουν υποτροφία EMMC δεν μπορούν να λάβουν άλλη κοινοτική επιχορήγηση ενόσω πραγματοποιούν τις μεταπτυχιακές τους σπουδές στο πλαίσιο του Erasmus Mundus.
- Οι υποτροφίες για φοιτητές EMMC χορηγούνται αποκλειστικά για εγγραφή πλήρους φοίτησης σε μία από τις περιόδους λειτουργίας των προγραμμάτων.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΓΙΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ EMMC

- Οι υποτροφίες EMMC χορηγούνται σε ακαδημαϊκούς από την Ευρώπη και τρίτες χώρες σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:
  - **Υποτροφίες μπορούν να χορηγούνται σε ακαδημαϊκούς από ιδρύματα τρίτων χωρών**, οι οποίοι επιλέγονται από την κοινοπραξία EMMC προκειμένου να συνεισφέρουν στο κοινό πρόγραμμα
  - Εάν η κοινοπραξία περιλαμβάνει εταιρούς από τρίτες χώρες, **υποτροφίες μπορούν να χορηγούνται σε ακαδημαϊκούς από ιδρύματα εταιρούς της ΕΕ** προκειμένου να συνεισφέρουν στο κοινό πρόγραμμα στα ιδρύματα των συγκεκριμένων εταιρών από τρίτες χώρες.
- Οι ακαδημαϊκοί των EMMC πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν εξαιρετική ακαδημαϊκή ή/και επαγγελματική εμπειρία και να συνεισφέρουν συγκεκριμένη προστιθέμενη αξία στην πρακτική υλοποίηση του προγράμματος EMMC.
- Μόνο υποψήφιοι που έχουν γίνει δεκτοί από πρόγραμμα EMMC, σύμφωνα με τα συγκεκριμένα κριτήριά του για την επιλογή των ακαδημαϊκών, είναι επιλέξιμοι για υποτροφία.

4.2.2 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τα προγράμματα EMMC σχεδιάζονται και υλοποιούνται από κοινοπραξίες ΑΕΙ από την Ευρώπη και οποιαδήποτε άλλη περιοχή του κόσμου. Οι εγγεγραμμένοι φοιτητές θα πραγματοποιούν τις σπουδές τους σε δύο τουλάχιστον από τις χώρες που εκπροσωπούνται στην κοινοπραξία και θα τους απονέμονται κοινά, διπλά ή πολλαπλά πτυχία, εκ μέρους της κοινοπραξίας, εφόσον έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές τους.

Ένα πρόγραμμα EMMC πρέπει:

- να διαρκεί από ένα έως δύο ακαδημαϊκά έτη και συνεπώς να προβλέπει από 60 έως 120 μονάδες ECTS σε μεταπτυχιακό επίπεδο·
- να έχει αναπτυχθεί πλήρως κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης και να μπορεί να λειτουργήσει για τουλάχιστον πέντε συναπτές περιόδους από το ακαδημαϊκό έτος που έπεται εκείνου κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση (π.χ. για αίτηση υποτροφίας EMMC που κατατίθεται τον Απρίλιο του έτους «ν-1», πρέπει η πρώτη περίοδος λειτουργίας του κοινού προγράμματος να μπορεί να ξεκινήσει από τον Αύγουστο/Σεπτέμβριο του έτους «ν»).

- να προβλέπει συμμετοχή φοιτητών από την Ευρώπη και τρίτες χώρες και να διαθέτει κάθε χρόνο ορισμένο αριθμό θέσεων για κατόχους υποτροφίας Erasmus Mundus. Ο αριθμός αυτός θα ποικίλει από έτος σε έτος και θα ανακοινώνεται στις επιλεγμένες κοινοπραξίες EMMC το φθινόπωρο του έτους που προηγείται του σχετικού ακαδημαϊκού έτους²⁵.
- να ξεκινά το νωρίτερο την 1η Αυγούστου του «έτους ν» και να λήγει το αργότερο στο τέλος του Οκτωβρίου του «έτους ν+1» (προγράμματα 60 μονάδων ECTS) ή «ν+2» (προγράμματα 120 μονάδων ECTS). Η τελική ημερομηνία αφορά και την ανακοίνωση των τελικών αποτελεσμάτων του φοιτητή.
- να έχει κοινά κριτήρια υποβολής αιτήσεων, επιλογής, αποδοχής και εξέτασης για τους φοιτητές. Η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής των φοιτητών, όπως ορίζονται από την κοινοπραξία, πρέπει να εγκρίνονται από τον Οργανισμό πριν από τη σύναψη της πρώτης ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης. Η διαδικασία και η προθεσμία υποβολής αιτήσεων πρέπει να καθορίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχονται εγκαίρως στους φοιτητές όλες οι απαραίτητες πληροφορίες, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να ετοιμάσουν και να υποβάλουν τις αιτήσεις τους (κατά κανόνα 4 μήνες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας).
- να αποφασίζει εάν θα καθιερώσει δίδακτρα ή όχι, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο των μελών του. Όταν καθιερώνονται δίδακτρα, οι κοινοπραξίες EMMC πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα δίδακτρα αυτά διέπονται από διαφάνεια και είναι σαφή για τους φοιτητές. Διαφορετικά ποσά διδάκτρων μπορούν να χρεώνονται σε φοιτητές από την Ευρώπη και τρίτες χώρες. Για τους κατόχους υποτροφίας Erasmus Mundus, τα δίδακτρα πρέπει να καλύπτονται πλήρως από τη μέγιστη συνεισφορά στις δαπάνες συμμετοχής στο EMMC που περιλαμβάνονται στην υποτροφία (βλ. 4.4 κατωτέρω). Κατά περίπτωση, ισχύει απαλλαγή από τα δίδακτρα σε περίπτωση που το ποσό των διδάκτρων υπερβαίνει τη μέγιστη αυτή συνεισφορά.
- να διασφαλίζει ότι όλα τα ΑΕΙ εταίροι είναι σε θέση να λειτουργήσουν ως ίδρυμα υποδοχής για φοιτητές προγράμματος EMMC.
- να είναι σχεδιασμένο με τρόπο που να επιτρέπει στους φοιτητές να πραγματοποιήσουν μια περίοδο των σπουδών τους σε τουλάχιστον δύο από τις ευρωπαϊκές χώρες που εκπροσωπούνται στην κοινοπραξία²⁶. Κάθε μία από τις υποχρεωτικές αυτές περιόδους κινητικότητας πρέπει να περιλαμβάνει μελέτη/έρευνα ή ισοδύναμη δραστηριότητα (π.χ. επιτόπια εργασία, εργαστήρια, πρακτική άσκηση ή έρευνα για πτυχιακή εργασία κ.λπ.), η οποία να αντιστοιχεί σε τουλάχιστον:
  - 15 μονάδες ECTS ή ένα τρίμηνο για τα ΑΕΙ τρίτων χωρών ή
  - 20 μονάδες ECTS για τα EMMC μονοετούς διάρκειας και 30 μονάδες ECTS για όσα διαρκούν περισσότερο, εφόσον πρόκειται για ευρωπαϊκά ΑΕΙ.
- να προβλέπει, ανεξαιρέτως της γλώσσας διδασκαλίας, τη χρήση τουλάχιστον δύο ευρωπαϊκών γλωσσών ομιλούμενων στις χώρες που επισκέπτονται οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο πλαίσιο του EMMC και, όπου ενδείκνυται, να προσφέρουν γλωσσική προετοιμασία και υποστήριξη στους φοιτητές, ιδίως με μαθήματα που οργανώνουν τα εν λόγω ιδρύματα.
- να εγγυάται την απονομή, εκ μέρους της κοινοπραξίας, κοινών, διπλών ή πολλαπλών πτυχίων σε όλους τους φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές τους²⁷. Ιδιαίτερα προωθούνται τα

²⁵ Ενδεικτικά, ο αριθμός των υποτροφιών για φοιτητές θα κυμαίνεται πιθανότατα μεταξύ 7 και 17 ανά περίοδο λειτουργίας του προγράμματος EMMC, ανάλογα με την «παλαιότητα» του.

²⁶ Το πρόγραμμα σπουδών και οι ρυθμίσεις κινητικότητας πρέπει να σχεδιάζονται με τρόπο ώστε να δίδεται η δυνατότητα στους φοιτητές τρίτων χωρών να πραγματοποιούν το σύνολο των σπουδών τους στο πλαίσιο προγράμματος EMMC στην Ευρώπη.

²⁷ Τα διπλά ή πολλαπλά πτυχία ορίζονται ως δύο ή περισσότερα εθνικά διπλώματα που απονέμονται επισήμως από δύο ή περισσότερα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, τα οποία συμμετέχουν σε ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών. Το κοινό πτυχίο

προγράμματα που καταλήγουν στην απονομή κοινών πτυχίων. Το πτυχίο αυτό / Τα πτυχία αυτά πρέπει να αναγνωρίζονται ή να πιστοποιούνται από τις ευρωπαϊκές χώρες στις οποίες τα συμμετέχοντα ιδρύματα είναι εγκατεστημένα. Η συγκεκριμένη προϋπόθεση επιλεξιμότητας πρέπει να έχει ικανοποιηθεί το αργότερο μέχρι τη στιγμή της εγγραφής των πρώτων φοιτητών Erasmus Mundus²⁸. Σε διαφορετική περίπτωση ενδέχεται να καταργηθεί η χρηματοδότηση από το Erasmus Mundus:

- να έχει θεσπίσει ασφαλιστική ρύθμιση που να εγγυάται την επαρκή κάλυψη των φοιτητών σε περίπτωση ατυχήματος, τραυματισμού, ασθένειας κ.λπ. για όσο διάστημα συμμετέχουν στο πρόγραμμα EMMC²⁹.
- να προβλέπει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να παρέχει βοήθεια στους φοιτητές της κατηγορίας Α και στους ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες προκειμένου να εξασφαλίσουν τις απαραίτητες ταξιδιωτικές θεωρήσεις και άδειες παραμονής.
- να αναπτύσσει κοινή και σαφή στρατηγική προώθησης και προβολής του μεταπτυχιακού προγράμματος, ιδίως με μέσα όπως ένας ειδικός δικτυακός τόπος για το EMMC, ο οποίος θα αναφέρεται συγκεκριμένα στο πρόγραμμα Erasmus Mundus και θα παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τις ακαδημαϊκές, οικονομικές και διοικητικές πτυχές του μεταπτυχιακού προγράμματος.
- να βασίζεται σε συμφωνία EMMC που υπογράφεται από το κατάλληλο διοικούν όργανο του ΑΕΙ εταίρου και καλύπτει τις σχετικότερες πτυχές της υλοποίησης, της χρηματοδότησης και της παρακολούθησης του μεταπτυχιακού προγράμματος.
- να προσφέρει τις απαραίτητες διευκολύνσεις τους φοιτητές (π.χ. διεθνές γραφείο, στέγαση, καθοδήγηση, βοήθεια με τις ταξιδιωτικές θεωρήσεις κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι απαραίτητο, υπηρεσιών προς διευκόλυνση μελών των οικογενειών των κατόχων υποτροφιών, καθώς και όσων από αυτούς έχουν ειδικές ανάγκες.

Παρότι τα προγράμματα EMMC μπορούν να αφορούν οποιονδήποτε ακαδημαϊκό κλάδο, από μεμονωμένους τομείς ειδίκευσης έως ευρύτερους τομείς μελέτης, οι αιτούντες καλούνται να συμβουλευόνται την ετήσια πρόσκληση υποβολής προτάσεων προκειμένου να εντοπίζουν συγκεκριμένες θεματικές προτεραιότητες για το εκάστοτε έτος.

Οι φοιτητές των EMMC που λαμβάνουν υποτροφία Erasmus Mundus πρέπει:

- να δεσμεύονται να συμμετέχουν στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται από την κοινοπραξία στη **συμφωνία φοιτητή**³⁰. Σε διαφορετική περίπτωση, η υποτροφία μπορεί να ακυρωθεί.
- να διανύουν την περίοδο σπουδών τους σε τουλάχιστον δύο από τις ευρωπαϊκές χώρες εταίρους. Τουλάχιστο δύο από τις χώρες που θα επισκεφθεί κατά τη διάρκεια των σπουδών του στο EMMC πρέπει να είναι διαφορετικές από τη χώρα στην οποία ο κάτοχος της υποτροφίας έλαβε το τελευταίο

ορίζεται ως ενιαίο δίπλωμα που απονέμεται από δύο τουλάχιστον ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, τα οποία προσφέρουν ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών.

²⁸ Οι αιτούντες καλούνται να επικοινωνήσουν με την Εθνική Δομή Erasmus Mundus της χώρας τους ώστε να λάβουν πληροφόρηση και βοήθεια σχετικά με την αναγνώριση του πτυχίου τους στην εκάστοτε χώρα.

²⁹ Πληροφορίες σχετικά με την ελάχιστη ασφαλιστική κάλυψη στη διεύθυνση:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

³⁰ Παραδείγματα συμφωνιών φοιτητή διατίθενται στη διεύθυνση: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php. Τα παραδείγματα αυτά παρέχονται ενδεικτικά και ο Οργανισμός δεν είναι υπεύθυνος για το περιεχόμενό τους.

πτυχίο του³¹. Οι υποχρεωτικές περιόδους κινητικότητας δεν μπορούν να αντικαθίστανται από εικονική κινητικότητα ούτε και να πραγματοποιούνται σε ιδρύματα εκτός της κοινοπραξίας·

- να διανύουν το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου μελέτης/διδασκαλίας/έρευνας στις ευρωπαϊκές χώρες που εκπροσωπούνται στην κοινοπραξία. Ωστόσο, εάν η κοινοπραξία του EMMC περιλαμβάνει εταίρους από τρίτες χώρες:
  - οι κάτοχοι υποτροφιών κατηγορίας Α μπορούν να διανύουν μια περίοδο μάθησης/κατάρτισης/έρευνας/επιτόπιας εργασίας μέγιστης διάρκειας ενός τριμήνου (3 μήνες ή το ισοδύναμο 15 μονάδων ECTS) στις τρίτες αυτές χώρες, υπό την άμεση εποπτεία ενός από τους εταίρους της κοινοπραξίας και μόνο εφόσον η χώρα αυτή δεν είναι η χώρα προέλευσης του φοιτητή. Οι περίοδοι που υπερβαίνουν τη συγκεκριμένη διάρκεια ή διανύονται στη χώρα προέλευσης του φοιτητή δεν μπορούν να καλύπτονται από την υποτροφία του EMMC.
  - οι κάτοχοι υποτροφιών κατηγορίας Β μπορούν να διανύουν τουλάχιστον ένα τρίμηνο και έως το ήμισυ του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών τους στις τρίτες αυτές χώρες, υπό την άμεση εποπτεία ενός από τους εταίρους της κοινοπραξίας. Οι περίοδοι που υπερβαίνουν τη συγκεκριμένη διάρκεια δεν μπορούν να καλύπτονται από την υποτροφία του EMMC.

Οι ακαδημαϊκοί των EMMC που λαμβάνουν υποτροφία Erasmus Mundus πρέπει:

- να δεσμεύονται να συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητες του μεταπτυχιακού προγράμματος·
- να διανύουν περίοδο παραμονής τουλάχιστον δύο εβδομάδων και έως τριών μηνών στα ΑΕΙ εταίρους·
- να αναλαμβάνουν δραστηριότητες διδασκαλίας/έρευνας/εποπτείας φοιτητών:
  - στα ευρωπαϊκά ΑΕΙ εταίρους (για τους ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες)
  - στα ΑΕΙ εταίρους από τρίτες χώρες (για τους ευρωπαϊκούς ακαδημαϊκούς).
- να προσφέρουν συγκεκριμένη προστιθέμενη αξία για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα και τους φοιτητές (με τη διδασκαλία συγκεκριμένων μαθημάτων, τη διοργάνωση και συμμετοχή σε σεμινάρια ή εργαστήρια, την παρακολούθηση και καθοδήγηση των δραστηριοτήτων έρευνας και μελέτης των φοιτητών, την εξέταση πτυχιακών εργασιών, την προετοιμασία νέων διδακτικών ενοτήτων κ.λπ.)·
- να συνεισφέρουν, κατόπιν των δραστηριοτήτων τους ως επισκέπτες ακαδημαϊκοί, στην προώθηση και διάδοση του προγράμματος Erasmus Mundus γενικά και του σχετικού μεταπτυχιακού προγράμματος EMMC ειδικότερα, στο ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης και στη χώρα προέλευσής τους.

---

³¹ Οι φοιτητές με κοινό, πολλαπλό ή διπλό πτυχίο μπορούν να επιλέγουν μόνοι τους τη χώρα απονομής.

4.3 EMMC – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Η επιλογή των προγραμμάτων EMMC γίνεται μέσα από μια διαδικασία διαγωνισμού που διοργανώνεται από τον Οργανισμό και βασίζεται στην αξιολόγηση της ποιότητας της πρότασης από ακαδημαϊκή και οργανωτική άποψη. Η αξιολόγηση αυτή βασίζεται στα εξής πέντε κριτήρια χορήγησης (για κάθε κριτήριο χορήγησης, η αίτηση θα περιλαμβάνει συγκεκριμένα ερωτήματα που θα αναφέρονται λεπτομερώς σε καθένα από τα σχετικά θέματα):

Κριτήρια	Βαρύτητα
<i>Ακαδημαϊκή ποιότητα</i>	30%
<i>Ολοκληρωμένος χαρακτήρας του προγράμματος</i>	25%
<i>Μέτρα διαχείρισης, προβολής και βιωσιμότητας του προγράμματος</i>	20%
<i>Διευκολύνσεις των φοιτητών και συνέχεια</i>	15%
<i>Διασφάλιση ποιότητας και αξιολόγηση</i>	10%
Σύνολο	100%

Ακαδημαϊκή ποιότητα (30% της τελικής βαθμολογίας)

Με βάση το συγκεκριμένο κριτήριο, οι αιτούντες πρέπει να παρουσιάσουν τους στόχους της πρότασής τους για το EMMC από ακαδημαϊκή σκοπιά, καθώς και τη δυναμική συνεισφορά του στην αριστεία, στην καινοτομία και στην ανταγωνιστικότητα του τομέα της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης.

Ολοκληρωμένος χαρακτήρας του προγράμματος (25% της τελικής βαθμολογίας)

Το κριτήριο του ολοκληρωμένου χαρακτήρα του προγράμματος επικεντρώνεται σε ζητήματα που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο το EMMC θα υλοποιηθεί από τα ιδρύματα εταίρους σε ό,τι αφορά την πρακτική υλοποίηση του ίδιου του προγράμματος σπουδών καθώς και τους μηχανισμούς επιλογής, υποδοχής και εξέτασης των φοιτητών, καθώς και αναγνώρισης των αποτελεσμάτων τους.

Μέτρα διαχείρισης, προβολής και βιωσιμότητας του προγράμματος (20% της τελικής βαθμολογίας)

Το συγκεκριμένο κριτήριο επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίο η κοινοπραξία προτίθεται να διαχειριστεί το πρόγραμμα EMMC προκειμένου να διασφαλίσει την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίησή του.

Διευκολύνσεις και υποστήριξη των φοιτητών (15% της τελικής βαθμολογίας)

Με βάση το συγκεκριμένο κριτήριο, ιδιαίτερη προσοχή θα δίδεται στις υπηρεσίες και διευκολύνσεις που προσφέρονται στους εγγεγραμμένους φοιτητές, καθώς και στον τρόπο με τον οποίο οι αιτούσες κοινοπραξίες προτίθενται να διασφαλίσουν την αποτελεσματική συμμετοχή των φοιτητών αυτών στις δραστηριότητες των προγραμμάτων EMMC.

Διασφάλιση ποιότητας και αξιολόγηση (10% της τελικής βαθμολογίας³²)

Με βάση το συγκεκριμένο κριτήριο, τα αιτούντα EMMC πρέπει να περιγράφουν τη στρατηγική τους για τη διασφάλιση ποιότητας και την αξιολόγηση που προβλέπεται από την κοινοπραξία προκειμένου να

³² Οι αιτούντες πρέπει επίσης να συμβουλευονται το Ευρωπαϊκό Μητρώο Διασφάλισης της Ποιότητας για την ανώτατη εκπαίδευση στη διεύθυνση <http://www.eqar.eu>

διασφαλίζεται η αποτελεσματική παρακολούθηση του μεταπτυχιακού προγράμματος (από άποψη περιεχομένου και διοικητικής δομής) και η τακτική βελτίωσή του κατά τη διάρκεια της πενταετούς υλοποίησής του. Οι αιτούντες και οι δικαιούχοι καλούνται να συμβουλευτούν το εγχειρίδιο ποιότητας του EMMC, το οποίο δημιουργήθηκε κατά την πρώτη φάση του προγράμματος και διατίθεται στον δικτυακό τόπο του Erasmus Mundus. Θα πρέπει επίσης να αναφέρουν τα συγκεκριμένα μέτρα που λαμβάνονται από την κοινοπραξία ώστε να διασφαλίζεται μια ισόρροπη εκπροσώπηση των δύο φύλων, καθώς και η συμμετοχή μειονεκτούντων φοιτητών/ακαδημαϊκών στο κοινό πρόγραμμα.

4.4 EMMC – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Οικονομική συνεισφορά στις δαπάνες λειτουργίας του προγράμματος EMMC

Κάθε σχέδιο μπορεί να οδηγεί στην απονομή μίας μόνο κοινοτικής επιχορήγησης στον κάθε τελικό δικαιούχο (κοινοπραξία, φοιτητή ή ακαδημαϊκό) για το ίδιο κοινό πρόγραμμα κατά τη διάρκεια του σχετικού προγράμματος.

Η οικονομική συνεισφορά στις δαπάνες εσωτερικής διαχείρισης της κοινοπραξίας του EMMC θα αντιστοιχεί σε πάγιο ποσό 30.000 ευρώ ανά περίοδο λειτουργίας (δηλαδή 10.000 ευρώ ανά συμμετέχον ΑΕΙ, με μέγιστο ποσό τα 30.000 ευρώ).

Επιπλέον, κάθε υποτροφία φοιτητή θα περιλαμβάνει μέγιστο ποσό, συμπληρωματικό προς το καθεαυτό ποσό της υποτροφίας, το οποίο θα προορίζεται ως συνεισφορά στα έξοδα συμμετοχής του φοιτητή στο πρόγραμμα EMMC (βλ. Πίνακα ατομικών υποτροφιών EMMC κατωτέρω).

Ο δικαιούχος δεν υποχρεούται να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του πάγιου ποσού ή τη συνεισφορά της υποτροφίας στα έξοδα του EMMC.

Ατομικές υποτροφίες

Η διαδικασία και τα κριτήρια που ισχύουν για τη **χορήγηση ατομικών υποτροφιών Erasmus Mundus σε φοιτητές και ακαδημαϊκούς** υπάγονται στην αρμοδιότητα των επιλεγμένων προγραμμάτων EMMC. Προκειμένου να διασφαλίζεται η διαφανής και αντικειμενική επιλογή των υποψηφίων φοιτητών, τα επιλεγμένα προγράμματα EMMC πρέπει να υποβάλλουν στον Οργανισμό, στο πλαίσιο των συμβατικών υποχρεώσεών τους, μια ολοκληρωμένη περιγραφή της διαδικασίας και των κριτηρίων επιλογής των φοιτητών τους πριν από τη σύναψη της πρώτης ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης.

Οι ενδιαφερόμενοι που θέλουν να υποβάλουν αίτηση για υποτροφία EMMC πρέπει να συμβουλευόνται τον κατάλογο των επιλεγμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων και τις λεπτομερείς πληροφορίες που διατίθενται από τον δικτυακό τόπο του μεταπτυχιακού προγράμματος(των) της επιλογής τους.

Υποτροφίες Erasmus Mundus θα χορηγούνται σε φοιτητές και ακαδημαϊκούς για κάθε μία από τις πέντε περιόδους λειτουργίας του προγράμματος EMMC. Ο αριθμός των υποτροφιών για κάθε κατηγορία προσώπων (φοιτητές από τις κατηγορίες Α και Β, καθώς και ακαδημαϊκοί από τρίτες χώρες και, κατά περίπτωση, από την Ευρώπη) θα καθορίζεται σε ετήσια βάση και θα κοινοποιείται στα επιλεγμένα προγράμματα EMMC το φθινόπωρο της χρονιάς που προηγείται του σχετικού ακαδημαϊκού έτους. Ενδεικτικά, ο αριθμός αυτός θα κυμαίνεται πιθανότατα μεταξύ 7 και 17 υποτροφιών για φοιτητές (ανάλογα με την «παλαιότητα» του EMMC), μεταξύ 3 και 4 υποτροφιών για ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες, όπως και για ευρωπαίους ακαδημαϊκούς αντίστοιχα (εάν η κοινοπραξία περιλαμβάνει εταίρους από τρίτες χώρες).

Επισημαίνεται ότι, ενώ οι υποτροφίες κατηγορίας Α πρέπει να θεωρούνται «**πλήρεις υποτροφίες**», οι οποίες καλύπτουν όλες τις απαραίτητες δαπάνες του φοιτητή κατά την περίοδο των σπουδών του στην

Ευρώπη, οι αντίστοιχες της κατηγορίας Β πρέπει να λογίζονται ως «οικονομική συνεισφορά» στις δαπάνες του φοιτητή κατά τη διάρκεια των σπουδών του σε πρόγραμμα EMMC.

Οι υποτροφίες ακαδημαϊκών χορηγούνται για μέγιστο διάστημα τριών μηνών. Ωστόσο, οι κοινοπραξίες EMMC μπορούν να καλούν/χρηματοδοτούν περισσότερους ακαδημαϊκούς για συντομότερες περιόδους υπό την προϋπόθεση ότι κάθε επιμέρους σχέδιο κινητικότητας διαρκεί δύο τουλάχιστον εβδομάδες.

Με την επιφύλαξη των υψηλών ακαδημαϊκών προδιαγραφών και προκειμένου να διασφαλίζεται γεωγραφική πολυμορφία μεταξύ φοιτητών/ακαδημαϊκών, οι κοινοπραξίες EMMC πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα βασικά κριτήρια κατά την επιλογή των φοιτητών/ακαδημαϊκών για υποτροφίες Erasmus Mundus:

- μέχρι δύο φοιτητές από όσους επιλέγονται για υποτροφία EMMC μπορούν να έχουν την ίδια εθνικότητα·
- κάθε ακαδημαϊκός, από την Ευρώπη ή τρίτη χώρα, που επιλέγεται για να του χορηγηθεί υποτροφία πρέπει να προέρχεται από διαφορετικό ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης.

Εάν τυχόν κοινοπραξίες επιθυμούν να αποκλίνουν από τα συγκεκριμένα κριτήρια, πρέπει να λαμβάνουν προηγούμενη σχετική άδεια από τον Οργανισμό.

Πίνακας υποτροφιών

		Υποτροφίες κατηγορίας A	Υποτροφίες κατηγορίας B	Υποτροφίες ακαδημαϊκών
I	Συνεισφορά στα έξοδα ταξιδιού, εγκατάστασης και σε άλλου είδους έξοδα	4 000 ευρώ για μονοετή EMMC και 8 000 ευρώ για προγράμματα διάρκειας άνω του ενός έτους	3 000 ευρώ - μόνο εφόσον το EMMC περιλαμβάνει περίοδο κινητικότητας σε τρίτη χώρα	
II	Μέγιστη συνεισφορά στα έξοδα συμμετοχής στο EMMC (συμπερ. ασφαλιστικής κάλυψης) ³³	4 000 ευρώ / εξάμηνο	2 000 ευρώ / εξάμηνο	
III	Μηνιαίο επίδομα ³⁴	1 000 ευρώ / μήνα	500 ευρώ / μήνα	
IV	Επίδομα διαβίωσης (συμπερ. εξόδων ταξιδιού)			1 200 ευρώ / εβδομάδα για διάστημα μέγιστης διάρκειας 3 μηνών ανά ακαδημαϊκό

Για υποτροφίες κατηγορίας A: Το ελάχιστο ποσό υποτροφίας για τους φοιτητές είναι € 16 000 ευρώ για μονοετές EMMC εάν η συνεισφορά στα έξοδα συμμετοχής στο EMMC είναι 0 ευρώ. Το μέγιστο ποσό υποτροφίας για τους φοιτητές είναι 48 000 ευρώ για διετές EMMC εάν η συνεισφορά στα έξοδα συμμετοχής φτάνει στο μέγιστο όριο των 4 000 ανά εξάμηνο.

Για υποτροφίες κατηγορίας B: Το ελάχιστο ποσό υποτροφίας για τους φοιτητές είναι 10 000 ευρώ για μονοετές EMMC χωρίς κινητικότητα σε τρίτη χώρα. Το μέγιστο ποσό υποτροφίας για τους φοιτητές είναι 23 000 ευρώ για διετές EMMC με κινητικότητα σε τρίτη χώρα, εάν η συνεισφορά στα έξοδα συμμετοχής φτάνει στο μέγιστο όριο των 2 000 ανά εξάμηνο.

Για υποτροφίες ακαδημαϊκών: το ελάχιστο ποσό υποτροφίας είναι 2 400 ευρώ για παραμονή δύο εβδομάδων και το μέγιστο είναι 14 400 ευρώ για παραμονή τριών μηνών.

Τα ποσά των υποτροφιών καταβάλλονται στις κοινοπραξίες EMMC στο πλαίσιο ειδικών συμφωνιών επιχορήγησης που συνάπτονται για κάθε περίοδο λειτουργίας του εκάστοτε μεταπτυχιακού προγράμματος. Είναι ευθύνη της κοινοπραξίας να διασφαλίζει την καταβολή της υποτροφίας στον φοιτητή/ακαδημαϊκό με τον ακόλουθο τρόπο:

³³ Ως «έξοδα συμμετοχής» πρέπει να λογίζονται οποιαδήποτε υποχρεωτικά διοικητικά/λειτουργικά έξοδα τα οποία συνδέονται με τη συμμετοχή του φοιτητή στο πρόγραμμα EMMC (π.χ. έξοδα βιβλιοθήκης, εργαστηρίων, διδάκτρων, κοινωνικής ασφάλισης και ασφαλιστικής κάλυψης κλπ.). Οποιαδήποτε άλλα έξοδα, τα οποία ενδέχεται να χρεωθούν συμπληρωματικά στον φοιτητή (π.χ. συμμετοχή σε δραστηριότητες επιτόπιας εργασίας), είτε υποχρεωτικά, προαιρετικά είτε οικειοθελώς, πρέπει να γνωστοποιούνται στον υποψήφιο κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης.

³⁴ Τα ποσά των μηνιαίων επιδομάτων ενδέχεται να αυξάνονται ώστε να βοηθούν στην κάλυψη των συμπληρωματικών εξόδων των φοιτητών με ειδικές ανάγκες. Τα προγράμματα EMMC πρέπει να ενημερώνουν αναλόγως τον Οργανισμό στο πλαίσιο των ετήσιων αιτήσεών τους για χορήγηση υποτροφιών σε φοιτητές.

- Το **Ποσό I** (Συνεισφορά στα έξοδα ταξιδιού, εγκατάστασης και σε λοιπά προσωπικά έξοδα του φοιτητή) πρέπει να καταβάλλεται:
  - Για τις **υποτροφίες κατηγορίας Α**, στο τέλος της διαδικασίας εγγραφής, είτε εφάπαξ (για τα προγράμματα EMMC που διαρκούν ένα ακαδημαϊκό έτος) είτε σε δύο δόσεις (για τα προγράμματα EMMC μεγαλύτερης διάρκειας)
  - Για τις **υποτροφίες κατηγορίας Β**, κατά την προετοιμασία της περιόδου κινητικότητας στην τρίτη χώρα.
- Το **Ποσό II** (Μέγιστη συνεισφορά στα έξοδα συμμετοχής στο EMMC – συμπεριλαμβανομένης της ασφαλιστικής κάλυψης) μπορεί να εισπράττεται απευθείας από την κοινοπραξία EMMC υπό την προϋπόθεση ότι ο φοιτητής έχει υπογράψει «**συμφωνία φοιτητή**» με την κοινοπραξία στην οποία αναγράφονται σαφώς το ποσό και οι δαπάνες που καλύπτονται. Παρότι η κοινοπραξία EMMC είναι ελεύθερη να ορίζει το κατάλληλο ποσό των εξόδων συμμετοχής που πρέπει να χρεώνεται στους συμμετέχοντες φοιτητές, κατά τον καθορισμό των εν λόγω εξόδων, οι κοινοπραξίες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το ποσό της μέγιστης συνεισφοράς της υποτροφίας στα συγκεκριμένα έξοδα. Σε περίπτωση που το ποσό των διδάκτρων που καθιερώνονται από την κοινοπραξία υπερβαίνει το ποσό αυτό, οι κάτοχοι υποτροφιών Erasmus Mundus πρέπει να μπορούν να επωφελούνται από απαλλαγή διδάκτρων.
- Το **Ποσό III** (Μηνιαίο επίδομα) πρέπει να καταβάλλεται σε μηνιαία βάση στον προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του φοιτητή.
- Το **Ποσό IV** (Επίδομα διαβίωσης (συμπεριλαμβανομένων εξόδων ταξιδιού)): σύμφωνα με τις ανάγκες του ακαδημαϊκού.

Τα προγράμματα EMMC πρέπει να είναι ενήμερα σχετικά με τις πολιτικές φορολόγησης που ισχύουν για τις ατομικές υποτροφίες στις διάφορες συμμετέχουσες χώρες και να ενημερώνουν ανάλογα τους κατόχους των υποτροφιών. Για περισσότερες πληροφορίες, τα προγράμματα EMMC καλούνται να συμβουλευθούν τη σχετική Εθνική Δομή Erasmus Mundus (βλ. κατάλογο στο κεφάλαιο 8).

4.5 EMMC – ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Συμφωνία-πλαίσιο σύμπραξης

Εφόσον η πρόταση για πρόγραμμα EMMC επιλεγεί, ο Οργανισμός συνάπτει πενταετή *συμφωνία-πλαίσιο σύμπραξης* με τον συντονιστικό οργανισμό. Η συμφωνία αυτή συνάπτεται για περίοδο πέντε ετών με την επιφύλαξη ανανέωσης του προγράμματος πέραν του 2013. Αυτό συνεπάγεται ότι, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου, οι κοινοπραξίες των επιλεγμένων EMMC δεσμεύονται για τη διατήρηση της σύνθεσής τους, καθώς και του περιεχομένου του μεταπτυχιακού προγράμματος υπό τη μορφή που έχει εγκριθεί (με την επιφύλαξη, βεβαίως, τυχόν ενημερώσεων και προσαρμογών στις ανάγκες).

Οι αλλαγές στη σύνθεση των κοινοπραξιών –π.χ. συμπερίληψη εταίρων από τρίτες χώρες σε υφιστάμενο πρόγραμμα EMMC– ή σημαντικές τροποποιήσεις του περιεχομένου ή της δομής του μεταπτυχιακού (σε αντιπαράθεση προς την τακτική ενημέρωση των επιμέρους περιεχομένων του προγράμματος σπουδών) πρέπει να έχουν ζητηθεί εκ των προτέρων στον Οργανισμό και να έχουν εγκριθεί επισήμως από αυτόν στο πλαίσιο μιας διαδικασίας τροποποίησης. Εφόσον εγκριθούν, οι αλλαγές αυτές ισχύουν από την επόμενη περίοδο λειτουργίας του προγράμματος.

Ειδικές συμφωνίες επιχορήγησης

Στο πλαίσιο της συμφωνίας-πλαίσου σύμπραξης, *ειδικές συμφωνίες επιχορήγησης* θα συνάπτονται σε ετήσια βάση προκειμένου να καλύπτουν κάθε μία από τις πέντε περιόδους λειτουργίας του EMMC. Η ειδική συμφωνία επιχορήγησης θα καλύπτει την οικονομική συνεισφορά για τις δαπάνες εσωτερικής διαχείρισης της κοινοπραξίας (πάγιο ποσό 30 000 ευρώ), καθώς και τις ατομικές υποτροφίες Erasmus Mundus που χορηγούνται σε φοιτητές και ακαδημαϊκούς για κάθε περίοδο λειτουργίας του μεταπτυχιακού.

Η υλοποίηση του μεταπτυχιακού προγράμματος θα επανεξετάζεται τακτικά μέσω των εκθέσεων για τις ειδικές συμφωνίες επιχορήγησης που υποβάλλονται από τον συντονιστικό οργανισμό εκ μέρους του προγράμματος EMMC. Η απόφαση για την ανανέωση ή μη ειδικών συμφωνιών θα βασίζεται στο κατά πόσο το μεταπτυχιακό πρόγραμμα υλοποιήθηκε σύμφωνα με την υποβληθείσα πρόταση και τους κανόνες του προγράμματος Erasmus Mundus, στο κατά πόσο οι υπότροφοι Erasmus Mundus παρακολούθησαν το μεταπτυχιακό πρόγραμμα και στο κατά πόσο τηρήθηκαν οι υψηλές προδιαγραφές ποιότητας.

Σε περίπτωση καταφανούς μη συμμόρφωσης προς τις προδιαγραφές υψηλής ποιότητας, ο Οργανισμός μπορεί να αρνηθεί να ανανεώσει την επιχορήγηση και τον χαρακτηρισμό του προγράμματος EMMC ή ακόμη και να ζητήσει επιστροφή ποσών επιχορηγήσεων που έχουν ήδη καταβληθεί. Προς τούτο ενδέχεται να ζητηθεί η γνώμη της αρμόδιας Εθνικής Δομής και, πιθανόν, κατόχων υποτροφιών που συμμετέχουν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα EMMC.

Καταβολή του ποσού της επιχορήγησης

Η επιχορήγηση Erasmus Mundus που καλύπτει τόσο τη συνεισφορά στα έξοδα λειτουργίας του προγράμματος EMMC όσο και τις υποτροφίες των φοιτητών και ακαδημαϊκών καταβάλλεται στην κοινοπραξία σε δύο δόσεις προχρηματοδότησης που αποσκοπούν στο να εξασφαλίσουν στον δικαιούχο απόθεμα μετρητών:

- η πρώτη πληρωμή προχρηματοδότησης που αντιστοιχεί στο 80% της επιχορήγησης για τα μονοετή προγράμματα EMMC ή στο 70% για τα προγράμματα μεγαλύτερης διάρκειας καταβάλλεται μετά την υπογραφή της ετήσιας ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης από τους δύο συμβαλλόμενους. Η πληρωμή αυτή γίνεται εντός διαστήματος 45 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ο τελευταίος των συμβαλλομένων (ο Οργανισμός) υπογράφει τη συμφωνία και έχουν ληφθεί όλες οι απαραίτητες εγγυήσεις,
- η δεύτερη πληρωμή προχρηματοδότησης που αντιστοιχεί στο υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται αφότου ο Οργανισμός έχει λάβει επίσημο αίτημα πληρωμής από τον δικαιούχο, ο οποίος βεβαιώνει ότι ποσοστό τουλάχιστον 70% της πρώτης προχρηματοδότησης έχει ήδη χρησιμοποιηθεί.

Συμφωνία EMMC

Προκειμένου να διασφαλίζεται η απαραίτητη θεσμική δέσμευση των συμμετεχόντων ΑΕΙ στο πρόγραμμα EMMC, πρέπει να υπογράφεται *συμφωνία EMMC* από τα αρμόδια όργανα των σχετικών ιδρυμάτων. Η συμφωνία αυτή πρέπει να καλύπτει, με το μέγιστο δυνατό βαθμό ακρίβειας, όλες τις ακαδημαϊκές, διοικητικές και οικονομικές πτυχές των δραστηριοτήτων που συνδέονται με την υλοποίηση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του EMMC, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των ατομικών υποτροφιών.

Αντίγραφο της συμφωνίας αυτής πρέπει να υποβάλλεται στον Οργανισμό πριν από τη σύναψη της πρώτης ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης.

Συμφωνία φοιτητή

Η διασφάλιση της ενεργού συμμετοχής όλων των φοιτητών στις δραστηριότητες του προγράμματος EMMC είναι ευθύνη της κοινοπραξίας. Προκειμένου να εγγυώνται την απαραίτητη διαφάνεια των κανόνων συμμετοχής στο EMMC, οι κοινοπραξίες οφείλουν να ορίζουν σαφώς τις υποχρεώσεις του φοιτητή μέσω *συμφωνίας φοιτητή*, η οποία υπογράφεται και από τους δύο συμβαλλόμενους κατά την έναρξη του προγράμματος. Η συμφωνία αυτή πρέπει να ορίζει με το μέγιστο δυνατό βαθμό ακρίβειας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αμφοτέρων των συμβαλλομένων και να καλύπτει ζητήματα όπως:

- ο τα έξοδα συμμετοχής που χρεώνονται στο φοιτητή, τι καλύπτουν και (κατά περίπτωση) τι δεν καλύπτουν
- οι σημαντικότερες ημερομηνίες στο χρονοδιάγραμμα του μεταπτυχιακού προγράμματος, μαζί με τις εξεταστικές περιόδους
- οι φύση των εξετάσεων/δοκιμασιών και το σύστημα βαθμολόγησης που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών
- οι υποχρεώσεις των φοιτητών σχετικά με την παρακολούθηση του προγράμματος/των δραστηριοτήτων του, οι ακαδημαϊκές επιδόσεις τους, καθώς και οι συνέπειες από τη μη τήρηση των υποχρεώσεων αυτών.

Οι κάτοχοι υποτροφιών Erasmus Mundus που αποφασίζουν να αποσύρουν την αίτησή τους πριν ή κατά τη διάρκεια της περιόδου σπουδών τους ή που αποκλείονται από το μεταπτυχιακό πρόγραμμα λόγω ελλειπόν ή ανεπαρκών επιδόσεων, πρέπει -μετά από κατάλληλη ενημέρωση/προειδοποίηση από την κοινοπραξία- να διακόπτουν τις υποτροφίες τους.

Αντίγραφο της συμφωνίας αυτής πρέπει να υποβάλλεται στον Οργανισμό πριν από τη σύναψη της πρώτης ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης.

Υποδείγματα της *συμφωνίας-πλαισίου σύμπραξης* και της *ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης*, μαζί με τα παραρτήματά τους, διατίθενται μέσω της σελίδας για τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του δικτυακού τύπου του Erasmus Mundus.

Η σελίδα "[ορθών πρακτικών](#)" του δικτυακού τύπου παρέχει επίσης παραδείγματα συμφωνιών EMMC και συμφωνιών φοιτητή. Τα παραδείγματα αυτά παρέχονται ενδεικτικά και ο Οργανισμός δεν είναι υπεύθυνος για το περιεχόμενό τους.

4.6 EMMC – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Συμπληρωματικά προς τα στοιχεία της ως άνω παραγράφου 3.3, οι αιτήσεις EMMC που υποβάλλονται στον Οργανισμό πρέπει να κοινοποιούνται επίσης στις Εθνικές Δομές Erasmus Mundus των ευρωπαϊκών χωρών που συμμετέχουν στην προτεινόμενη κοινοπραξία (βλ. κατάλογο στο κεφάλαιο 8).

Επιπλέον, προκειμένου να διευκολύνεται ο εντοπισμός και η πρόσληψη των ειδικών για κάθε ακαδημαϊκό πεδίο που καλύπτεται από κάθε μεμονωμένη αίτηση, οι κοινοπραξίες EMMC θα καλούνται να **υποβάλουν τέσσερις εβδομάδες πριν από την προθεσμία της πλήρους αίτησης, μια περίληψη της μελλοντικής πρότασής τους** (μέχρι μία σελίδα, συμπεριλαμβανομένου του τίτλου, των πεδίων που καλύπτει, των βασικών εταίρων και μιας σύντομης περιγραφής της δομής και των βασικών χαρακτηριστικών του προγράμματος).

Τα προγράμματα EMMC που έχουν ήδη επιλεγεί κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης του προγράμματος και επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση για νέο κύκλο πενταετούς χρηματοδότησης από το Erasmus Mundus

πρέπει να καταθέσουν τη νέα πρότασή τους για EMMC πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που προηγείται της πέμπτης περιόδου λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματός τους.

Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα

Επισημαίνεται στους αιτούντες ότι το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα είναι μόνο ενδεικτικό και ενδέχεται να αλλάξει στο πλαίσιο των ετήσιων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων:

- 1) **Δεκέμβριος του «έτους ν-2»/Ιανουάριος του «έτους ν-1»:** δημοσίευση της ετήσιας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων (με πληροφορίες σχετικά με τα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιούνται και τυχόν άλλες συναφείς πληροφορίες που ισχύουν για το σχετικό έτος επιλογής).
  - 2) **31 Μαρτίου του «έτους ν-1»:** υποβολή της περίληψης του EMMC
  - 3) **30 Απριλίου του «έτους ν-1»:** Προθεσμία για την υποβολή προτάσεων.
  - 4) **Από Μάιο έως Ιούλιο του «έτους ν-1»:** αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων.
  - 5) **Σεπτέμβριος του «έτους ν-1»:** κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της επιλογής και αποστολή των συμφωνιών-πλαισίου σύμπραξης στις επιλεγθείσες κοινοπραξίες EMMC.
  - 6) **Σεπτέμβριος του «έτους ν-1» έως**
    - α) **Ιανουάριο του «έτους ν»:** εκστρατεία ενημέρωσης και προώθησης εκ μέρους των κοινοπραξιών EMMC που θα λάβουν αιτήσεις από υποψηφίους για υποτροφίες κατηγορίας Α και ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες.
    - β) **Μάιο του «έτους ν»:** συνέχιση της εκστρατείας ενημέρωσης και προώθησης για την παραλαβή και επεξεργασία αιτήσεων από υποψηφίους για υποτροφίες κατηγορίας Β.
- Για αμφότερες τις κατηγορίες υποτροφιών, οι κοινοπραξίες EMMC ορίζουν προθεσμίες για την παραλαβή αιτήσεων υποτροφιών που πρέπει να είναι συμβατές με εκείνες που ορίζονται από τον Οργανισμό (βλ. σημείο 7 κατωτέρω).
- 7) **Νοέμβριος του «έτους ν-1»:** κοινοποιείται σε όλες τις κοινοπραξίες EMMC ο αριθμός των διαθέσιμων υποτροφιών για κάθε κατηγορία (νέες υποτροφίες, καθώς και όσες επιλέχθηκαν τα προηγούμενα χρόνια και εξακολουθούν να βρίσκονται εντός του πενταετούς κύκλου τους).
  - 8) Αιτήσεις για υποτροφίες EMMC:
    - α) **Τέλος Ιανουαρίου του «έτους ν»:** οι κοινοπραξίες EMMC υποβάλλουν τους καταλόγους με τα ονόματα των επιλεγμένων φοιτητών κατηγορίας Α στον Οργανισμό, ο οποίος επικυρώνει τους καταλόγους και ετοιμάζει τα επίσημα έγγραφα για τη διευκόλυνση της διαδικασίας των ταξιδιωτικών θεωρήσεων.
    - β) **Τέλος Μαΐου του «έτους ν»:** οι κοινοπραξίες EMMC υποβάλλουν τους καταλόγους με τα ονόματα των επιλεγμένων φοιτητών κατηγορίας Β στον Οργανισμό.
  - 9) **Ιούλιος του «έτους ν»:** οι ειδικές συμφωνίες επιχορήγησης υπογράφονται από τους συμβαλλόμενους και ο Οργανισμός εκτελεί την πρώτη πληρωμή της προγραμματοδότησης του δικαιούχου.
  - 10) **Από τον Αύγουστο του «έτους ν»:** ξεκινούν οι δραστηριότητες των προγραμμάτων EMMC.

4.7 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ERASMUS MUNDUS (ERASMUS MUNDUS BRAND NAME - EMBN)

Όπως ορίζεται στην ενότητα 3.5 «Δημοσιότητα», η αναφορά στο πρόγραμμα Erasmus Mundus και στις σχετικές ονομασίες –όπως «Πρόγραμμα Μάστερ Erasmus Mundus (EMMC)», «Κοινό διδακτορικό πρόγραμμα Erasmus Mundus (EMJD)», «Σύμπραξη Erasmus Mundus» ή «Σχέδιο Erasmus Mundus»– για την προώθηση και διάδοση των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων τους, πρέπει να αφορά αποκλειστικά τις επιλεγθείσες προτάσεις.

Η μόνη εξαίρεση αφορά εκείνα τα προγράμματα EMMC τα οποία χρηματοδοτήθηκαν κατά την πρώτη φάση (2004-2008) αλλά η χρηματοδότησή τους δεν ανανεώθηκε για λόγους ανεξάρτητους από την ποιότητά τους (π.χ. για δημοσιονομικούς λόγους).

Γα να μπορούν τα προγράμματα αυτά να συνεχίζουν να χρησιμοποιούν την ονομασία Erasmus Mundus, πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- να έχουν χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα Erasmus Mundus τουλάχιστον για πέντε συναπτά έτη /περιόδους του EMMC
- να έχουν υποβάλει αίτηση³⁵ στο πλαίσιο της ετήσιας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων της Δράσης 1Α, η βαθμολογία της οποίας στο τέλος της διαδικασίας αξιολόγησης και επιλογής πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 75% της μέγιστης βαθμολογίας
- να δεσμεύονται επίσημα ως προς την τήρηση των απαιτήσεων της Δράσης 1Α του Erasmus Mundus όπως ορίζεται στην ενότητα 4.2.2 του παρόντος οδηγού και τη διατήρηση της υψηλής ποιότητας υλοποίησης που επέδειξαν κατά τη διάρκεια της περιόδου χρηματοδότησης.

Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, ο Οργανισμός θα αφαιρεί αυτομάτως τη δυνατότητα χρήσης της ονομασίας Erasmus Mundus στις δραστηριότητες πληροφόρησης ή προώθησης του προγράμματος.

---

³⁵ Η αίτηση για χρήση του EMBN θα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κανονικής αίτησης στο πλαίσιο της Δράσης 1Α. Όσοι αιτούνται μόνο χρήση του EMBN πρέπει να πληρούν ορισμένες μόνο από τις τυπικές απαιτήσεις της πλήρους αίτησης.

5 ΔΡΑΣΗ 1B: ΚΟΙΝΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ERASMUS MUNDUS (EMJD)

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες και σε άλλες περιοχές του κόσμου, ο τομέας των διδακτορικών σπουδών διανύει μια περίοδο έντονου προβληματισμού και μεταρρυθμίσεων, ο ρυθμός και η φύση των οποίων ποικίλει ανάλογα με τη χώρα, τον τύπο των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης ή το εκάστοτε γνωστικό αντικείμενο.

Παρότι δεν υφίσταται ευρωπαϊκή συναίνεση για ένα ενιαίο «μοντέλο διδακτορικού προγράμματος» ή για οποιουδήποτε είδους «ευρωπαϊκό κοινό διδακτορικό», διαμορφώνονται ωστόσο ορισμένες σαφείς τάσεις. Οι τάσεις αυτές αποσκοπούν αφενός στο να διευκρινιστεί, και σε κάποιο βαθμό να επισημοποιηθεί, η φύση των διδακτορικών σπουδών (σε ζητήματα όπως οι στόχοι, η πρόσβαση, το καθεστώς των υποψήφιων διδασκόντων, η διάρκεια, οι δεσμοί με την έρευνα ή/και τον οικονομικό τομέα κ.λπ.) και αφετέρου στο να συγκεντρωθούν πόροι και να περιοριστεί το χάσμα μεταξύ τομέων μελέτης, ακαδημαϊκής κοινότητας και κοινωνίας (π.χ. μέσω της δημιουργίας σχολών διδακτορικών/πτυχιακών σπουδών/έρευνας ή συμφωνιών «συνεποπτείας», κοινοπραξιών και προϊόντων συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ, ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων).

Από την άποψη αυτή, το μοντέλο του EMMC, χάρη στον υψηλό βαθμό ολοκλήρωσής του και στη σημαντική πολυμορφία των προσεγγίσεών του, μοιάζει να αποτελεί την ιδανική βάση επί της οποίας τα συμμετέχοντα ΑΕΙ θα μπορέσουν να πειραματιστούν και να δημιουργήσουν νέα πρότυπα για μελλοντικά ευρωπαϊκά κοινά διδακτορικά.

Ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαθέτει ήδη μακρά εμπειρία από την παροχή οικονομικής υποστήριξης σε νέους ερευνητές, στους οποίους συγκαταλέγονται και υποψήφιοι διδάκτορες, μέσω του προγράμματος υποτροφιών Marie Curie και ειδικότερα των δικτύων αρχικής κατάρτισης, τα προγράμματα EMJD πρέπει να θεωρούνται συμπληρωματικά προς αυτά τα σχέδια χρηματοδότησης από την άποψη της επικέντρωσής τους στα διδακτορικά προγράμματα αυτά καθεαυτά και της θεσμικής διάστασής τους, καθώς και της συνεισφοράς τους στη διαμόρφωση των διδακτορικών σπουδών στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Ως αποτέλεσμα, ο πρωταρχικός σκοπός των προγραμμάτων EMJD είναι η ανάπτυξη μιας δομημένης και ολοκληρωμένης συνεργασίας στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης ώστε να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται κοινά διδακτορικά προγράμματα που οδηγούν στην απονομή αμοιβαία αναγνωρισμένων κοινών, διπλών ή πολλαπλών διδακτορικών τίτλων.

Κατά συνέπεια, πέραν των ίδιων των ερευνητικών δραστηριοτήτων και των εμπλεκόμενων προσώπων, ο βασικός στόχος του προγράμματος πρέπει να είναι τα ιδρύματα, τα οποία και αναμένεται να συμβάλουν στην προώθηση καινοτόμων μοντέλων για τον εκσυγχρονισμό των διδακτορικών σπουδών με γνώμονα τη θεσμική συνεργασία και την ανάπτυξη κοινών προτύπων διαχείρισης (π.χ. έγκριση, εποπτεία, αξιολόγηση, απονομή τίτλων και πολιτική διδάκτρων).

Στο πλαίσιο αυτό, τα προγράμματα EMJD πρέπει:

- ✓ να συμβάλλουν στη προαγωγή της γνώσης, μεταξύ άλλων και στο επαγγελματικό της πλαίσιο, μέσω πρωτότυπης και ανεξάρτητης έρευνας·
- ✓ να απαντούν σε νέες προκλήσεις από επιστημονική αλλά και κοινωνικοοικονομική άποψη·

- ✓ να συμβάλλουν στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ πανεπιστημίων/ερευνητικών οργανισμών και άλλων τομέων (όπως η βιομηχανία, το εμπόριο και ο τομέας των υπηρεσιών) ώστε να ενισχύουν τη μετάδοση και αξιοποίηση της γνώσης και να υποστηρίζουν τη διαδικασία της καινοτομίας·
- ✓ να γίνουν σημείο αναφοράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να συμβάλουν με τον τρόπο αυτό στη βελτίωση της συνολικής ποιότητας της εκπαίδευσης και έρευνας σε διδακτορικό επίπεδο στην Ευρώπη.

Από τη σκοπιά των υποψηφίων διδασκόντων, τα προγράμματα EMJD πρέπει να προσεγγίζουν άμεσα το ζήτημα της απασχολησιμότητας και επομένως:

- ✓ να παρέχουν τις κατάλληλες ευκαιρίες ανάπτυξης μιας επαγγελματικής σταδιοδρομίας πέραν του ακαδημαϊκού χώρου, σε μια ευρύτερη αγορά απασχόλησης·
- ✓ να προσφέρουν τα απαραίτητα κίνητρα στους υποψηφίους από αναπτυσσόμενες χώρες ώστε να επιστρέφουν στις πατρίδες τους και να αξιοποιούν την εμπειρία τους προς όφελος της χώρας τους.

Από πρακτική σκοπιά, τα προγράμματα EMJD υλοποιούνται με τρόπο παρόμοιο με εκείνον των προγραμμάτων EMMC. Οι επιλεγμένες κοινοπραξίες EMJD λαμβάνουν οικονομική υποστήριξη για την υλοποίηση και διαχείριση του διδακτορικού προγράμματός τους για πέντε συναπτά έτη. Κάθε χρόνο, ορισμένος αριθμός υποτροφιών προσφέρονται σε υποψήφιους διδάκτορες από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, οι οποίοι επιλέγονται από την κοινοπραξία.

Οι ακόλουθες παράγραφοι περιέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τα ΑΕΙ από την Ευρώπη και τρίτες χώρες που επιθυμούν να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν ένα πρόγραμμα EMJD. Περιγράφουν επίσης τις ελάχιστες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και τις οικονομικές προϋποθέσεις που ισχύουν για τους κατόχους ατομικών υποτροφιών. Εφόσον η επιλογή, η έγκριση και η περαιτέρω παρακολούθηση αυτών των κατόχων ατομικών υποτροφιών είναι ευθύνη του EMJD, οι αιτούσες κοινοπραξίες καλούνται να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις συγκεκριμένες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έρευνα στην Ευρώπη (δικαιώματα και υποχρεώσεις, εθνικοί κανονισμοί κλπ.) μπορείτε επίσης να επισκέπτεστε την πύλη EURAXESS στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm.

5.2 ΕΜJJD - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Η προθεσμία υποβολής και όλα τα υπόλοιπα επίσημα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στη σχετική ετήσια πρόσκληση υποβολής προτάσεων και στα παραρτήματά της (ιδίως το έντυπο της αίτησης) πρέπει να τηρούνται απαρέγκλιτα.

5.2.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ ΤΟΥ ΕΜJJD

- Η κοινοπραξία που είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση του EMJD απαρτίζεται από τον αιτούντα οργανισμό και τους εταίρους του. Για ζητήματα που αφορούν συμβατικές υποχρεώσεις ή χρηματοοικονομική διαχείριση, τα «συνδεδεμένα μέλη» δεν θεωρούνται μέρος της κοινοπραξίας.
- Η **ελάχιστη επιλέξιμη κοινοπραξία** αποτελείται από ΑΕΙ που μπορούν να απονέμουν διδακτορικούς τίτλους και βρίσκονται σε διαφορετικές επιλέξιμες αιτούσες χώρες, εκ των οποίων μία τουλάχιστον πρέπει να είναι κράτος μέλος της ΕΕ.
- **ΑΙΤΩΝ/ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΜJD** Οι αιτούντες πρέπει να είναι είτε:

- ΑΕΙ που εδρεύουν σε **επιλέξιμη αιτούσα χώρα**³⁶ (κράτος μέλος της ΕΕ, κράτος του ΕΟΧ-ΕΖΕΣ³⁷, Τουρκία, χώρες των Δυτικών Βαλκανίων³⁸ ή Ελβετία), που να μπορούν να απονέμουν διδακτορικούς τίτλους και να αναγνωρίζονται ως ΙΤΕ από τις αρμόδιες αρχές της χώρας τους. Για τους σκοπούς του προγράμματος Erasmus Mundus και για τις ενδιαφερόμενες αιτούσες χώρες, ένα ΑΕΙ θεωρείται αναγνωρισμένο εφόσον του έχει απονεμηθεί Πανεπιστημιακός Χάρτης Erasmus στο πλαίσιο του Προγράμματος Διά Βίου Μάθησης. Εάν στον αιτούντα (ή σε ευρωπαϊό εταίρο) δεν έχει απονεμηθεί Πανεπιστημιακός Χάρτης Erasmus, ο Οργανισμός βεβαιώνεται, σε επικοινωνία με την αντίστοιχη Εθνική Δομή Erasmus Mundus³⁹ εάν το συγκεκριμένο ίδρυμα ανταποκρίνεται στον ορισμό του ΑΕΙ που δίδεται στο άρθρο 2 της απόφασης για το πρόγραμμα.
- Σχολές διδακτορικών/πτυχιακών σπουδών/έρευνας ή ερευνητικοί οργανισμοί που εδρεύουν σε επιλέξιμες αιτούσες χώρες, μπορούν να απονέμουν διδακτορικούς τίτλους και αναγνωρίζονται ως ΑΕΙ από τις αρμόδιες αρχές της χώρας τους.
- Επισημαίνεται ότι (παραρτήματα) ΑΕΙ τρίτων χωρών που εδρεύουν σε επιλέξιμες αιτούσες χώρες ή παραρτήματα ευρωπαϊκών ΑΕΙ που εδρεύουν σε τρίτες χώρες δεν θεωρούνται επιλέξιμοι αιτούντες.

ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ EMJD

- Οποιοσδήποτε οργανισμός, ιδίως ΑΕΙ, σχολές διδακτορικών/πτυχιακών σπουδών/έρευνας και ερευνητικοί οργανισμοί, ο οποίος συμβάλλει άμεσα και διαρθρωτικά στην υλοποίηση του προγράμματος EMJD μέσω της έγκρισης, απασχόλησης και φιλοξενίας των υποψηφίων και της παροχής ενότητων διδασκαλίας/κατάρτισης ή ερευνητικών ευκαιριών μπορεί να θεωρείται επιλέξιμος εταίρος. Οι επιλέξιμοι εταίροι αναμένεται να αναλάβουν διαρθρωτικό ρόλο στις διοικητικές δομές των EMJD.

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ EMJD

- Οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, ο οποίος συμμετέχει στην υλοποίηση ή παρακολούθηση του προγράμματος EMJD, μπορεί να θεωρείται «συνδεδεμένο μέλος» της κοινοπραξίας. Αυτό ισχύει ειδικότερα για τους κοινωνικοοικονομικούς εταίρους (π.χ. εμπορικές επιχειρήσεις, ιδίως μικρομεσαίες, δημόσιες αρχές ή οργανισμοί, μη κυβερνητικές ή φιλανθρωπικές οργανώσεις, οργανισμοί διεθνούς/ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος κ.λπ.) που μπορούν να προτείνουν, να υποστηρίξουν και να συνοδεύσουν –σε μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κλίμακα– συγκεκριμένα ερευνητικά σχέδια, να συμβάλουν στη μεταβίβαση των γνώσης, των αποτελεσμάτων και της διαδικασίας καινοτομίας, καθώς και να υποστηρίξουν την προώθηση, υλοποίηση, αξιολόγηση και βιώσιμη ανάπτυξη του προγράμματος EMJD.

³⁶ Προκειμένου ένα σχέδιο που υποβάλλεται από χώρα εκτός ΕΕ να είναι επιλέξιμο στο πλαίσιο της Δράσης 1, πρέπει να έχει τεθεί σε ισχύ συμφωνία (ή μνημόνιο συμφωνίας ή απόφαση της κοινής επιτροπής ΕΟΧ) που να πιστοποιεί τη συμμετοχή της συγκεκριμένης χώρας στο πρόγραμμα Erasmus Mundus, πριν από την ημερομηνία της απόφασης επιλογής (το αργότερο τον Οκτώβριο του έτους που προηγείται της πρώτης περιόδου λειτουργίας του EMJD). Εάν δεν ισχύει αυτό, οι οργανισμοί της ενδιαφερόμενης χώρας θα θεωρούνται οργανισμοί τρίτης χώρας, με δικαίωμα συμμετοχής σε σχέδια αλλά όχι και υποβολής ή συντονισμού σχεδίων.

³⁷ Ισλανδία, Νορβηγία και Λιχτενστάιν.

³⁸ Στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων συγκαταλέγονται η Αλβανία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η Κροατία, το Κοσσυφοπέδιο δυνάμει του ψηφίσματος 1244/99 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, το Μαυροβούνιο και η Σερβία.

³⁹ Στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus Mundus, σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ και του ΕΟΧ-ΕΖΕΣ πρέπει να υπάρχει το αντίστοιχο εθνικό σημείο επαφής και πληροφόρησης, το οποίο θα ονομάζεται στο εξής «Εθνική Δομή». Ο κατάλογος και οι διευθύνσεις των Εθνικών Δομών Erasmus Mundus παρατίθενται στο κεφάλαιο 8.

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΓΙΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ EMJD

- Δύο διαφορετικές υποτροφίες EMJD μπορούν να χορηγούνται σε υποψήφιους διδάκτορες:
  - **Υποτροφίες κατηγορίας Α** μπορούν να χορηγούνται σε υποψήφιους διδάκτορες από τρίτες χώρες που επιλέγονται από κοινοπραξίες EMJD, προέρχονται από χώρες εκτός των επιλέξιμων αιτουσών χωρών και δεν έχουν διαμείνει ούτε ασκήσει την κύρια δραστηριότητά τους (σπουδές, εργασία κ.λπ.) για συνολικό διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών κατά τα πέντε τελευταία έτη σε καμία από τις χώρες αυτές. Η μόνη εξαίρεση στο συγκεκριμένο κανόνα ισχύει για τους υποψήφιους διδάκτορες από τρίτες χώρες που έχουν προηγουμένως λάβει υποτροφία μεταπτυχιακού φοιτητή Erasmus Mundus προκειμένου να παρακολουθήσουν πρόγραμμα EMMC.
  - **Υποτροφίες κατηγορίας Β** μπορούν να χορηγούνται σε ευρωπαίους υποψήφιους διδάκτορες που επιλέγονται από κοινοπραξίες EMJD, καθώς και σε οποιουσδήποτε υποψήφιους διδάκτορες που επιλέγονται από κοινοπραξίες EMJD και δεν πληρούν τα κριτήρια της ανωτέρω κατηγορίας Α.
- Οι ατομικές υποτροφίες EMJD χορηγούνται αποκλειστικά για παρακολούθηση πλήρους φοίτησης σε ένα από τα διδακτορικά προγράμματα.
- Όσοι ενδιαφερόμενοι έχουν λάβει ήδη υποτροφία EMJD δεν είναι επιλέξιμοι για δεύτερη επιχορήγηση.
- Οι υποψήφιοι διδάκτορες που λαμβάνουν ήδη υποτροφία EMJD δεν μπορούν να λάβουν καμία άλλη κοινοτική επιχορήγηση ενόσω πραγματοποιούν τις διδακτορικές σπουδές τους στο πλαίσιο του Erasmus Mundus.
- Μόνο υποψήφιοι που έχουν υποβάλει αίτηση και έχουν γίνει δεκτοί από κοινοπραξία EMJD, σύμφωνα με τα ειδικά κριτήριά της για την υποβολή αιτήσεων και την επιλογή των υποψήφιων διδασκόντων, είναι επιλέξιμοι για χορήγηση υποτροφίας.
- Φοιτητές/υποψήφιοι διδάκτορες μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για υποτροφία Erasmus Mundus στο κοινό πρόγραμμα Erasmus Mundus της επιλογής τους υπό τη Δράση 1 (EMMC ή EMJD) αλλά ο αριθμός των αιτήσεων πρέπει να περιορίζεται σε έως τρία διαφορετικά κοινά προγράμματα.

5.2.2 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τα προγράμματα EMJD σχεδιάζονται και υλοποιούνται από κοινοπραξίες ΑΕΙ και κοινωνικοοικονομικούς εταίρους από την Ευρώπη και οποιεσδήποτε άλλες περιοχές του κόσμου. Οι εγγεγραμμένοι υποψήφιοι διδάκτορες λαμβάνουν κατάρτιση υψηλού επιπέδου και εκτελούν τις ερευνητικές δραστηριότητές τους σε τουλάχιστον δύο χώρες. Εφόσον ολοκληρώσουν επιτυχώς το πρόγραμμα, τους απονέμεται εκ μέρους της κοινοπραξίας διπλός, πολλαπλός ή κοινός διδακτορικός τίτλος.

Ένα πρόγραμμα EMJD πρέπει:

- Να έχει σχεδιαστεί ως πρόγραμμα κατάρτισης και έρευνας το οποίο θα ολοκληρώνεται από τους υποψήφιους εντός μέγιστου διαστήματος 4 ετών⁴⁰.
- Να έχει αναπτυχθεί πλήρως κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης και να μπορεί να λειτουργήσει για τουλάχιστον πέντε συναπτά έτη από το ακαδημαϊκό έτος που έπεται εκείνου κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση (π.χ. για αίτηση υποτροφίας EMJD που κατατίθεται τον Απρίλιο του έτους «ν-1», πρέπει η πρώτη περίοδος λειτουργίας του κοινού προγράμματος να μπορεί να ξεκινήσει από τον Αύγουστο/Σεπτέμβριο του «έτους ν»).

⁴⁰ Παρότι ο υποψήφιος πρέπει να ολοκληρώνει τις δραστηριότητες του διδακτορικού προγράμματός του εντός μέγιστου διαστήματος τεσσάρων ετών, η υποτροφία EMJD μπορεί να καλύπτει μέγιστη διάρκεια τριών ετών.

- Να προβλέπει τη συμμετοχή υποψηφίων διδασκόντων από την Ευρώπη και τρίτες χώρες και να διαθέτει κάθε χρόνο ορισμένο αριθμό θέσεων για κατόχους υποτροφίας Erasmus Mundus. Ο αριθμός αυτός θα ποικίλει από έτος σε έτος και θα ανακοινώνεται στις επιλεγμένες κοινοπραξίες EMJD το φθινόπωρο του έτους που προηγείται του σχετικού ακαδημαϊκού έτους⁴¹.
- Να διασφαλίζει ότι, σε ετήσια βάση, όλοι οι επιλεγθέντες υποψήφιοι ξεκινούν τις δραστηριότητες του διδακτορικού προγράμματός τους μεταξύ του Αυγούστου του «έτους ν» και του Μαρτίου του «έτους ν+1» και ότι ολοκληρώνουν τις δραστηριότητες αυτές (συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης της διατριβής τους) το αργότερο τον Οκτώβριο του «έτους ν+4».
- Να έχει κοινή διοικητική δομή με κοινές διαδικασίες υποδοχής, επιλογής, εποπτείας, παρακολούθησης και αξιολόγησης.
- Να αποφασίζει εάν θα καθιερώσει δίδακτρα ή όχι, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία των μελών του. Όταν καθιερώνονται δίδακτρα, οι κοινοπραξίες EMJD πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα δίδακτρα αυτά διέπονται από διαφάνεια και είναι σαφή για τους υποψήφιους διδάκτορες. Κατά τον καθορισμό των διδάκτρων, οι κοινοπραξίες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το ποσό της πάγιας συνεισφοράς προς την κοινοπραξία για τις δαπάνες συμμετοχής των υποψηφίων διδασκόντων (βλ. 5.4 κατωτέρω). Σε περίπτωση που το ποσό των διδάκτρων που καθιερώνονται από την κοινοπραξία υπερβαίνει το ποσό της πάγιας συνεισφοράς, ισχύει απαλλαγή των υποτρόφων Erasmus Mundus για οποιοδήποτε ποσό υπερβαίνει εκείνο της πάγιας συνεισφοράς.
- Να περιλαμβάνει περιόδους κατάρτισης/έρευνας σε τουλάχιστον δύο διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες μεταξύ όσων εκπροσωπούνται στην κοινοπραξία. Κάθε μία από τις συγκεκριμένες περιόδους κινητικότητας πρέπει να συντελεί καθοριστικά στην εκπλήρωση του προγράμματος και να διαρκεί τουλάχιστον έξι μήνες (όχι απαραίτητα η μία επακόλουθη της άλλης).
- Να διασφαλίζει ότι οι υποψήφιοι διδάκτορες διανύουν τουλάχιστον τα δύο τρίτα του διδακτορικού προγράμματός τους στην Ευρώπη για την περίοδο που καλύπτει η υποτροφία.
- Να εγγυάται την απονομή, εκ μέρους της κοινοπραξίας, κοινών, διπλών ή πολλαπλών πτυχίων σε όλους τους επιτυχείς υποψηφίους⁴². Ιδιαίτερα προωθούνται τα προγράμματα που καταλήγουν στην απονομή κοινών πτυχίων. Το πτυχίο αυτό / Τα πτυχία αυτά πρέπει να αναγνωρίζονται ή να πιστοποιούνται από τις ευρωπαϊκές χώρες στις οποίες τα συμμετέχοντα ιδρύματα είναι εγκατεστημένα.
- Να προσφέρει συμβάσεις απασχόλησης στους υποψήφιους διδάκτορες με εξαίρεση τις επαρκώς τεκμηριωμένες περιπτώσεις ή όταν η εθνική νομοθεσία δεν προσφέρει τη δυνατότητα αυτή.
- Να εγγυάται κάλυψη κοινωνικής ασφάλισης για τους υποψήφιους διδάκτορες, η οποία θα περιλαμβάνει ασφάλιση υγείας, ασφάλιση από εργατικά ατυχήματα και παροχή γονικής άδειας.
- Να διασφαλίζει ότι πληρούνται εξ ολοκλήρου οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στους κατόχους υποτροφιών Erasmus Mundus που είναι εγγεγραμμένοι στο διδακτορικό πρόγραμμα, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στην ανωτέρω παράγραφο 5.2.1.
- Να διασφαλίζει με έγγραφη βεβαίωση ότι έχει λάβει την ευνοϊκή γνώμη(-ες) της σχετικής επιτροπής(-ών) δεοντολογίας και, εάν συντρέχει περίπτωση, την κανονιστική έγκριση(-εις) των αρμόδιων

⁴¹ Ενδεικτικά, ο αριθμός των υποτροφιών θα κυμαίνεται πιθανότατα μεταξύ 6 και 10 ανά περίοδο λειτουργίας του κοινού προγράμματος.

⁴² Τα διπλά ή πολλαπλά πτυχία ορίζονται ως δύο ή περισσότερα εθνικά διπλώματα/πτυχία που απονέμονται επισήμως από δύο ή περισσότερα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία συμμετέχουν σε ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών. Το κοινό πτυχίο ορίζεται ως ενιαίο δίπλωμα/πτυχίο που απονέμεται από δύο τουλάχιστον ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, τα οποία προσφέρουν ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών.

εθνικών ή τοπικών αρχών της χώρας στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί η έρευνα προτού να ξεκινήσει οποιαδήποτε εγκεκριμένη έρευνα για την οποία απαιτούνται τέτοιου είδους γνώμες ή εγκρίσεις. Το αντίγραφο της επίσημης έγκρισης από τις σχετικές εθνικές ή τοπικές επιτροπές δεοντολογίας μπορεί επίσης να υποβάλλεται στο Οργανισμό, εφόσον ζητηθεί⁴³.

- Να βασίζεται σε συμφωνία EMJD που υπογράφεται από τις αρμόδιες αρχές των οργανισμών εταίρων και καλύπτει τις σχετικότερες πτυχές της υλοποίησης και παρακολούθησης του προγράμματος.
- Να προβλέπει, λαμβανομένης υπόψη της γλώσσας διδασκαλίας, τη χρήση τουλάχιστον δύο ευρωπαϊκών γλωσσών που ομιλούνται στις χώρες όπου βρίσκονται τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης που συμμετέχουν στο EMJD και, κατά περίπτωση, να προσφέρουν γλωσσική προετοιμασία και υποστήριξη στους φοιτητές, ιδίως μέσω κύκλων μαθημάτων που οργανώνονται από τα εν λόγω ιδρύματα.

Παρότι όλοι οι τομείς έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης είναι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση, το πεδίο των τομέων αυτών πρέπει να ορίζεται με σαφή τρόπο στην πρόταση ώστε να διασφαλίζεται η υλοποίηση καινοτόμων προσεγγίσεων και η πλήρης επίτευξη των στόχων και προτεραιοτήτων του προγράμματος Erasmus Mundus.

Τα προτεινόμενα προγράμματα EMJD πρέπει να καλύπτουν προσδιορισμένους και αναγνωρισμένους τομείς αριστείας όπου απαιτούνται νέα παραδείγματα και νέες προσεγγίσεις. Βάσει μιας ανοδικής προσέγγισης, οι αιτούντες θα είναι ελεύθεροι να προσδιορίσουν τους τομείς αυτούς. Εάν συντρέχει περίπτωση, η ετήσια πρόσκληση υποβολής προτάσεων μπορεί να ορίζει ειδικές θεματικές προτεραιότητες.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες που λαμβάνουν υποτροφία Erasmus Mundus πρέπει:

- Να δεσμεύονται να συμμετέχουν στο διδακτορικό πρόγραμμα σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται από την κοινοπραξία στη **συμφωνία υποψήφιου διδάκτορα** (βλ. παράγραφο 5.5 κατωτέρω). Σε διαφορετική περίπτωση η υποτροφία μπορεί να ακυρωθεί.
- Να διανύουν τις περιόδους σπουδών/έρευνας τους σε τουλάχιστον δύο διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες που εκπροσωπούνται στην κοινοπραξία. Για τους κατόχους υποτροφιών κατηγορίας B, δύο από τις χώρες που θα επισκεφθούν κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων του EMJD πρέπει να είναι διαφορετικές από τη χώρα στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας έλαβε το τελευταίο πτυχίο⁴⁴ του από ΑΕΙ.
- Να διανύουν το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου του διδακτορικού προγράμματος στις ευρωπαϊκές χώρες που εκπροσωπούνται στην κοινοπραξία ή εκείνες των συνδεδεμένων εταίρων. Ωστόσο, εάν η κοινοπραξία του EMJD περιλαμβάνει εταίρους από τρίτες χώρες ή/και συνδεδεμένα μέλη:
  - οι κάτοχοι υποτροφιών κατηγορίας A μπορούν να διανύουν μια περίοδο κατάρτισης/έρευνας/επιτόπιας εργασίας μέγιστης διάρκειας ενός εξαμήνου (6 μήνες, κατά συνεχόμενα διαστήματα ή σωρευτικά) στις χώρες αυτές. Οι περίοδοι που υπερβαίνουν τη συγκεκριμένη διάρκεια δεν μπορούν να καλύπτονται από την υποτροφία του EMJD.

⁴³ Ο έλεγχος των ζητημάτων δεοντολογίας θα γίνεται κατά το στάδιο επιλογής των υποψηφίων. Οι λεπτομέρειες των σχετικών ζητημάτων δεοντολογίας παρέχονται μέσω του εντύπου της αίτησης που συνοδεύει την πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα δεοντολογίας εν γένει περιλαμβάνονται επίσης στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων FP7-PEOPLE-2010-ITN στη διεύθυνση:

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.PeopleDetailsCallPage&call_id=247

καθώς και στην ακόλουθη διεύθυνση:

http://cordis.europa.eu/fp7/ethics_en.html

⁴⁴ Οι υποψήφιοι διδάκτορες με κοινό, πολλαπλό ή διπλό πτυχίο μπορούν να επιλέγουν μόνοι τους τη χώρα απονομής.

- οι κάτοχοι υποτροφιών κατηγορίας Β μπορούν να διανύουν περίοδο έως και ενός χρόνου (κατά συνεχόμενα διαστήματα ή σωρευτικά) στο πλαίσιο της δραστηριότητας του διδακτορικού προγράμματός τους στις τρίτες αυτές χώρες. Οι περίοδοι που υπερβαίνουν τη συγκεκριμένη διάρκεια δεν μπορούν να καλύπτονται από την υποτροφία EMJD.

5.3 ΕΜJD - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Η επιλογή των προγραμμάτων EMJD γίνεται μέσα από μια διαδικασία διαγωνισμού που διοργανώνεται από τον Οργανισμό και βασίζεται στην αξιολόγηση της ποιότητας της πρότασης από ακαδημαϊκή, ερευνητική και οργανωτική άποψη. Η αξιολόγηση αυτή βασίζεται στα **εξής πέντε κριτήρια χορήγησης**. (Για κάθε κριτήριο χορήγησης, η αίτηση θα περιλαμβάνει συγκεκριμένα ερωτήματα που θα αναφέρονται λεπτομερώς σε καθένα από τα σχετικά θέματα):

Κριτήριο	Βαρύτητα
Ακαδημαϊκή ποιότητα και ποιότητα της έρευνας	25%
Εμπειρία και σύνθεση της σύμπραξης	25%
Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και λειτουργία του προγράμματος	20%
Προβλέψεις για υποψηφίους με υποτροφία EMJD	15%
Διαχείριση, βιωσιμότητα και διασφάλιση ποιότητας του προγράμματος	15%
Σύνολο	100%

Ακαδημαϊκή ποιότητα και ποιότητα της έρευνας (25% της τελικής βαθμολογίας)

Με βάση το συγκεκριμένο κριτήριο, οι αιτούντες πρέπει να παρουσιάσουν τους στόχους της πρότασής τους για το EMJD από ακαδημαϊκή σκοπιά, καθώς και τη δυναμική συνεισφορά του στην αριστεία, στην καινοτομία και στην ανταγωνιστικότητα του τομέα της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας.

Εμπειρία και σύνθεση της σύμπραξης (25% της τελικής βαθμολογίας)

Αυτό το κριτήριο χορήγησης χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της καταλληλότητας της σύμπραξης ως προς τους στόχους του προγράμματος και ειδικότερα της επιστημονικής αριστείας των εταίρων της σύμπραξης, καθώς και των ικανοτήτων τους από άποψη εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας.

Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και λειτουργία του προγράμματος (20% της τελικής βαθμολογίας)

Το κριτήριο αυτό επικεντρώνεται σε ζητήματα που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο το πρόγραμμα EMJD θα υλοποιηθεί στα ιδρύματα εταίρους και μεταξύ αυτών, και συγκεκριμένα όσον αφορά την πρακτική υλοποίηση του ίδιου του διδακτορικού προγράμματος.

Προβλέψεις για υποψηφίους με υποτροφία EMJD (15% της τελικής βαθμολογίας)

Το συγκεκριμένο κριτήριο αφορά πτυχές όπως η συνολική στρατηγική προώθησης και μάρκετινγκ, η πρόβλεψη ρυθμίσεων για τη διαχείριση των υποτροφιών, οι όροι πρόσληψης και η υποστήριξη των υποψηφίων σε ό,τι αφορά τις γλωσσικές πτυχές, τις προοπτικές σταδιοδρομίας και τις σχετικές υπηρεσίες.

Διαχείριση και διασφάλιση ποιότητας του προγράμματος EMJD (15% της τελικής βαθμολογίας)⁴⁵

Το κριτήριο αυτό αφορά τις συνολικές οργανωτικές ρυθμίσεις και μηχανισμούς συνεργασίας εντός της κοινοπραξίας, καθώς και τα προβλεπόμενα σχέδια αξιολόγησης και βιωσιμότητας και την πρόβλεψη συμπληρωματικής χρηματοδότησης.

5.4 EMJD - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Οικονομική συνεισφορά στις δαπάνες λειτουργίας του προγράμματος EMJD

Η οικονομική συνεισφορά στις δαπάνες εσωτερικής διαχείρισης του προγράμματος EMJD θα αντιστοιχεί σε πάγιο ποσό 50 000 ευρώ ανά περίοδο λειτουργίας του κοινού προγράμματος (δηλαδή 15 000 ευρώ ανά συμμετέχοντα οργανισμό, με μέγιστο συνολικό ποσό τα 45 000 ευρώ και συμπληρωματικό πόσο 5 000 ευρώ για τον συντονιστικό οργανισμό).

Επιπλέον, κάθε υποτροφία φοιτητή θα περιλαμβάνει σταθερό ποσό, συμπληρωματικό προς το καθεαυτού ποσό της υποτροφίας, το οποίο θα προορίζεται ως συνεισφορά στα έξοδα συμμετοχής του φοιτητή στο πρόγραμμα EMJD (βλ. Πίνακα ατομικών υποτροφιών EMJD κατωτέρω).

Ο δικαιούχος δεν υποχρεούται να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του πάγιου ποσού ή τη συνεισφορά της υποτροφίας στα έξοδα του EMJD.

Ατομικές υποτροφίες για υποψήφιους διδάκτορες

Η διαδικασία και τα κριτήρια που ισχύουν για τη χορήγηση ατομικών υποτροφιών Erasmus Mundus σε υποψήφιους διδάκτορες υπάγονται στην αρμοδιότητα των επιλεγμένων προγραμμάτων EMJD. Για τη διασφάλιση της διαφανούς και αντικειμενικής επιλογής των υποψήφιων διδασκόντων, τα επιλεγμένα προγράμματα EMJD πρέπει να υποβάλλουν στον Οργανισμό, στο πλαίσιο των συμβατικών υποχρεώσεών τους, μια ολοκληρωμένη περιγραφή της διαδικασίας και των κριτηρίων επιλογής των υποψήφιων διδασκόντων τους πριν από τη σύναψη της πρώτης ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης.

Οι ενδιαφερόμενοι που θέλουν να υποβάλουν αίτηση για υποτροφία EMJD πρέπει να συμβουλευτούν τον κατάλογο των επιλεγμένων προγραμμάτων και τις λεπτομερείς πληροφορίες που διατίθενται από τους αντίστοιχους δικτυακούς τόπους.

Για κάθε μία από τις πέντε περιόδους λειτουργίας των προγραμμάτων EMJD θα χορηγείται περιορισμένος αριθμός υποτροφιών κατηγορίας Α και Β σε υποψήφιους διδάκτορες που θα συμμετέχουν σε κοινά προγράμματα. Ο αριθμός των υποτροφιών ανά κατηγορία θα καθορίζεται σε ετήσια βάση και θα κοινοποιείται στα προγράμματα EMJD το φθινόπωρο της χρονιάς που προηγείται της ημερομηνίας έναρξης της σχετικής περιόδου λειτουργίας. Ενδεικτικά, ο αριθμός αυτός θα κυμαίνεται πιθανότατα μεταξύ 6 και 10 υποτροφιών και για τις δύο κατηγορίες.

Κατά γενικό κανόνα, και σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στον *Ευρωπαϊκό Χάρτη Ερευνητών* και στον *Κώδικα Δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών*, οι κοινοπραξίες EMJD διορίζουν τους επιλεγθέντες υποψήφιους με συμβάσεις απασχόλησης, με εξαίρεση τις επαρκώς τεκμηριωμένες περιπτώσεις (που συνδέονται με θεσμικές ή εθνικές πρακτικές) ή όταν η εθνική νομοθεσία δεν δίνει αυτήν τη δυνατότητα. Εάν μια τέτοια σύμβαση δεν μπορεί να συναφθεί (γεγονός το οποίο πρέπει να αιτιολογείται δεόντως στο

⁴⁵ Οι αιτούντες πρέπει επίσης να συμβουλευτούν το Ευρωπαϊκό Μητρώο Διασφάλισης της Ποιότητας για την ανώτατη εκπαίδευση στη διεύθυνση <http://www.eqar.eu>

έντυπο της αίτησης), η κοινοπραξία EMJD μπορεί να επιλέξει μια άλλη προσέγγιση, συμβατή με την εθνική νομοθεσία και την απαραίτητη κάλυψη κοινωνικής ασφάλισης για τους κατόχους των υποτροφιών.

Με την επιφύλαξη των υψηλών ακαδημαϊκών προδιαγραφών και προκειμένου να διασφαλίζεται γεωγραφική πολυμορφία μεταξύ των υποψηφίων διδασκόντων, δεν μπορούν να χορηγούνται υποτροφίες EMJD σε περισσότερους από δύο υποψήφιους διδάκτορες με την ίδια εθνικότητα στο ίδιο διδακτορικό πρόγραμμα. Εάν τυχόν κοινοπραξίες επιθυμούν να αποκλίνουν από το συγκεκριμένο κριτήριο, πρέπει να λαμβάνουν προηγούμενη σχετική άδεια από τον Οργανισμό.

Πίνακας ατομικών υποτροφιών

		Υποτροφία κατηγορίας Α (ποσά για τριετείς διδακτορικές υποτροφίες)	Υποτροφία κατηγορίας Β (ποσά για τριετείς διδακτορικές υποτροφίες)
I	Πάγια συνεισφορά στα έξοδα ταξιδιού, εγκατάστασης και σε άλλου είδους έξοδα	7 500 ευρώ	3 000 ευρώ – εάν προβλέπεται κινητικότητα σε εταίρους τρίτων χωρών
II	Πάγια συνεισφορά στα έξοδα συμμετοχής του υποψήφιου διδάκτορα ⁴⁶	300 ευρώ/μήνα (10 800 ευρώ για 36 μήνες) για προγράμματα EMJD χωρίς εργαστήρια ή 600 ευρώ/μήνα (21 600 ευρώ για 36 μήνες) για προγράμματα EMJD με εργαστήρια	
III	Πάγιο επίδομα διαβίωσης (36 μήνες συνολικά) ⁴⁷	- 2 800 ευρώ/μήνα (δηλ. 100 800 ευρώ για 36 μήνες) για σύμβαση απασχόλησης - 1400 ευρώ/μήνα (δηλ. 50. 400 ευρώ για 36 μήνες) για επίδομα χωρίς σύμβαση απασχόλησης	
	Μέγιστο ποσό υποτροφίας	Μεταξύ 61 200 ευρώ (για υποτροφία κατηγορίας Β σε γνωστικό αντικείμενο χωρίς εργαστήρια, χωρίς κινητικότητα σε εταίρο τρίτης χώρας και χωρίς σύμβαση απασχόλησης) και 129 900 ευρώ (για υποτροφία κατηγορίας Α σε γνωστικό αντικείμενο με εργαστήρια και με σύμβαση απασχόλησης)	

Τα ποσά των υποτροφιών καταβάλλονται στις κοινοπραξίες EMJD στο πλαίσιο ειδικών συμφωνιών επιχορήγησης που συνάπτονται για κάθε μία από τις πέντε περιόδους λειτουργίας του διδακτορικού προγράμματος.

Είναι ευθύνη της κοινοπραξίας να διασφαλίζει την καταβολή των υποτροφιών στους υποψηφίους με τον ακόλουθο τρόπο:

- ο Το **Ποσό I** (*Συνεισφορά στα έξοδα ταξιδιού, εγκατάστασης και σε άλλου είδους έξοδα*) πρέπει να καταβάλλεται σε δόσεις και σύμφωνα με τις ανάγκες του υποψηφίου.

⁴⁶ Τα έξοδα συμμετοχής πρέπει να καλύπτουν όλες τις υποχρεωτικές δαπάνες για τη συμμετοχή των υποψηφίων διδασκόντων στο πρόγραμμα EMJD, να θεωρούνται ανεξάρτητα από τον τόπο σπουδών και έρευνας των υποψηφίων διδασκόντων και να είναι σαφή σε αυτούς (δηλαδή να δημοσιεύονται με σαφήνεια στο δικτυακό τόπο του προγράμματος EMJD και να περιγράφονται στη συμφωνία υποψήφιου διδάκτορα)

- ο Το **Ποσό II** (*Πάγια συνεισφορά στα έξοδα συμμετοχής του υποψήφιου διδάκτορα*) μπορεί να χρεώνεται απευθείας στον υποψήφιο διδάκτορα από την κοινοπραξία υπό την προϋπόθεση ότι ο υποψήφιος έχει υπογράψει «*συμφωνία υποψήφιου διδάκτορα*» στην οποία αναγράφονται σαφώς το ποσό και οι δαπάνες/δραστηριότητες που καλύπτονται από αυτό. Η κοινοπραξία διαχειρίζεται τη συνεισφορά στα έξοδα που αφορούν συμμετοχή των υποψηφίων διδασκόντων σε δραστηριότητες εκπαίδευσης και έρευνας (δαπάνες που σχετίζονται με εκπαίδευση και έρευνα, συμμετοχή σε συναντήσεις, συνέδρια κ.λπ.). Παρότι η κοινοπραξία EMJD είναι ελεύθερη να ορίζει το κατάλληλο ποσό των εξόδων συμμετοχής που πρέπει να χρεώνεται στους υποψήφιους διδάκτορες, κατά τον καθορισμό των εξόδων αυτών πρέπει να λαμβάνει υπόψη την πάγια συνεισφορά που χορηγείται από το πρόγραμμα για τα έξοδα συμμετοχής του υποψήφιου διδάκτορα. Οι κάτοχοι υποτροφιών Erasmus Mundus πρέπει να μπορούν να επωφελούνται από απαλλαγή διδασκόντων εφόσον το ποσό τους υπερβαίνει τη μέγιστη συνεισφορά της υποτροφίας στα συγκεκριμένα έξοδα.
- ο Το **Ποσό III** (*Πάγιο επίδομα διαβίωσης*) πρέπει να καταβάλλεται σε μηνιαία βάση στον προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του υποψήφιου διδάκτορα. Για τις συμβάσεις απασχόλησης, η κοινοπραξία θα πρέπει να αφαιρεί τις σχετικές επιβαρύνσεις και φόρους που απορρέουν από τέτοιου είδους συμβάσεις. Σε τέτοια περίπτωση, το συγκεκριμένο επίδομα διαβίωσης συνιστά μικτή κοινοτική συνεισφορά στις μισθολογικές δαπάνες του υποψηφίου. Επομένως, ο καθαρός μισθός προκύπτει εάν αφαιρεθούν όλες οι υποχρεωτικές επιβαρύνσεις που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία. Ο οργανισμός υποδοχής μπορεί να καταβάλλει στους υποψηφίους πρόσθετο ποσό, συμπληρωματικό της συνεισφοράς αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι σέβεται τους εθνικούς κανονισμούς και εφαρμόζει τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δαπανών για τους εν λόγω συμπληρωματικούς πόρους.

Τα προγράμματα EMJD πρέπει να είναι ενήμερα σχετικά με τις πολιτικές φορολόγησης που ισχύουν για τις ατομικές υποτροφίες στις διάφορες συμμετέχουσες χώρες και να ενημερώνουν ανάλογα τους κατόχους των υποτροφιών. Για περισσότερες πληροφορίες, τα προγράμματα EMJD καλούνται να συμβουλευούνται τις σχετικές Εθνικές Δομές Erasmus Mundus (βλ. κατάλογο στο κεφάλαιο 8).

5.5 EMJD - ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Συμφωνία-πλαίσιο σύμπραξης

Εφόσον η πρόταση για πρόγραμμα EMJD επιλεγεί, ο Οργανισμός συνάπτει πενταετή *συμφωνία-πλαίσιο σύμπραξης* με τον συντονιστικό οργανισμό της κοινοπραξίας. Η συμφωνία αυτή συνάπτεται για περίοδο πέντε ετών με την επιφύλαξη ανανέωσης του προγράμματος πέραν του 2013. Αυτό συνεπάγεται ότι, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου, οι κοινοπραξίες των επιλεγμένων EMJD δεσμεύονται για τη διατήρηση του περιεχομένου του προγράμματος υπό τη μορφή που έχει εγκριθεί (με την επιφύλαξη, βεβαίως, τυχόν ενημερώσεων και προσαρμογής στις ανάγκες).

Οι αλλαγές στη σύνθεση των κοινοπραξιών ή σημαντικές τροποποιήσεις του περιεχομένου ή της δομής του κοινού προγράμματος (σε αντιπαράθεση προς την τακτική ενημέρωση των επιμέρους μαθημάτων ή διδακτικών ενοτήτων) πρέπει να έχουν ζητηθεί εκ των προτέρων στον Οργανισμό και να έχουν εγκριθεί επισήμως από αυτόν στο πλαίσιο μιας διαδικασίας τροποποίησης. Εφόσον εγκριθούν, οι αλλαγές αυτές ισχύουν από την επόμενη περίοδο λειτουργίας του κοινού διδακτορικού προγράμματος.

Ειδικές συμφωνίες επιχορήγησης

⁴⁷ Τα ποσά των μηνιαίων επιδομάτων ενδέχεται να αυξάνονται ώστε να βοηθούν στην κάλυψη των συμπληρωματικών εξόδων των υποψηφίων διδασκόντων με ειδικές ανάγκες. Τα προγράμματα EMJD πρέπει να ενημερώνουν αναλόγως τον Οργανισμό στο πλαίσιο των ετήσιων αιτήσεων τους για χορήγηση υποτροφιών σε υποψήφιους διδάκτορες.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας-πλαisiού σύμπραξης, *ειδικές συμφωνίες επιχορήγησης* θα συνάπτονται σε ετήσια βάση προκειμένου να καλύπτουν τη χρηματοδότηση για κάθε μία από τις πέντε περιόδους λειτουργίας του προγράμματος. Η ειδική συμφωνία επιχορήγησης θα καλύπτει την οικονομική συνεισφορά στις δαπάνες οργάνωσης και υλοποίησης του προγράμματος EMJD (πάγιο ποσό 50.000 ευρώ), καθώς και τις ατομικές υποτροφίες Erasmus Mundus που χορηγούνται σε υποψήφιους διδάκτορες για κάθε περίοδο λειτουργίας του προγράμματος EMJD.

Οι ειδικές συμφωνίες επιχορήγησης θα επανεξετάζονται τακτικά μέσω των εκθέσεων που υποβάλλονται από τον συντονιστικό οργανισμό του προγράμματος EMJD. Η απόφαση για την ανανέωση ή όχι ειδικών συμφωνιών θα βασίζεται στο κατά πόσο το πρόγραμμα υλοποιήθηκε σύμφωνα με την υποβληθείσα πρόταση και τους κανόνες του προγράμματος Erasmus Mundus, στο κατά πόσο οι υπότροφοι Erasmus Mundus παρακολούθησαν το κοινό πρόγραμμα και στο εάν τηρήθηκαν οι υψηλές προδιαγραφές ποιότητας.

Σε περίπτωση καταφανούς μη συμμόρφωσης προς τις προδιαγραφές υψηλής ποιότητας, ο Οργανισμός μπορεί να αρνηθεί να ανανεώσει την επιχορήγηση και τον χαρακτηρισμό του προγράμματος EMJD ή ακόμη και να ζητήσει επιστροφή ποσών επιχορηγήσεων που έχουν ήδη καταβληθεί. Προς τούτο ενδέχεται να ζητηθεί η γνώμη του αρμόδιου εθνικού φορέα και, πιθανόν, κατόχων υποτροφιών που συμμετέχουν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα EMJD.

Καταβολή του ποσού της επιχορήγησης

Η επιχορήγηση Erasmus Mundus που καλύπτει τόσο τη συνεισφορά στα έξοδα λειτουργίας του προγράμματος EMJD όσο και τις υποτροφίες των υποψηφίων διδασκόντων καταβάλλεται στην κοινοπραξία σε δύο δόσεις προχρηματοδότησης που αποσκοπούν στο να εξασφαλίσουν στον δικαιούχο απόθεμα μετρητών:

- η πρώτη καταβολή προχρηματοδότησης που αντιστοιχεί στο 70% της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την υπογραφή της ετήσιας ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης από τους δύο συμβαλλόμενους. Η πληρωμή αυτή γίνεται εντός διαστήματος 45 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ο τελευταίος εκ των συμβαλλομένων (ο Οργανισμός) υπογράφει τη συμφωνία και έχουν ληφθεί όλες οι απαραίτητες εγγυήσεις,
- η δεύτερη καταβολή προχρηματοδότησης που αντιστοιχεί στο υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται αφότου ο Οργανισμός έχει λάβει επίσημο αίτημα πληρωμής από τον δικαιούχο, ο οποίος βεβαιώνει ότι ποσοστό τουλάχιστον 70% της πρώτης προχρηματοδότησης έχει ήδη χρησιμοποιηθεί.

Συμφωνία EMJD

Προκειμένου να διασφαλίζεται η απαραίτητη θεσμική δέσμευση των ιδρυμάτων εταίρων του προγράμματος EMJD, πρέπει να υπογράφεται *συμφωνία EMJD* από το διοικούν όργανο των σχετικών ιδρυμάτων. Η συμφωνία αυτή πρέπει να καλύπτει, με το μέγιστο δυνατό βαθμό ακρίβειας, όλες τις ακαδημαϊκές, διοικητικές και οικονομικές πτυχές των δραστηριοτήτων που συνδέονται με την υλοποίηση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος EMJD, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των ατομικών υποτροφιών.

Αντίγραφο της συμφωνίας αυτής πρέπει να υποβάλλεται στον Οργανισμό πριν από τη σύναψη της πρώτης ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης.

Συμφωνία υποψήφιου διδάκτορα

Η διασφάλιση της ενεργού συμμετοχής όλων των υποψηφίων διδασκόντων στις δραστηριότητες του προγράμματος EMJD είναι ευθύνη της κοινοπραξίας. Προκειμένου να εγγυώνται την απαραίτητη διαφάνεια των κανόνων συμμετοχής στο EMJD, οι κοινοπραξίες οφείλουν να ορίζουν σαφώς τις υποχρεώσεις του

υποψηφίου μέσω *συμφωνίας υποψήφιου διδάκτορα*, η οποία υπογράφεται και από τους δύο συμβαλλόμενους κατά την έναρξη του προγράμματος. Η συμφωνία αυτή πρέπει να ορίζει με τον μέγιστο δυνατό βαθμό ακρίβειας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αμφοτέρων των συμβαλλομένων και να καλύπτει ζητήματα όπως:

- ο Τα έξοδα συμμετοχής που χρεώνονται στον υποψήφιο διδάκτορα, τι καλύπτουν και (κατά περίπτωση) τι δεν καλύπτουν.
- ο Το αντικείμενο των ερευνητικών δραστηριοτήτων του υποψηφίου και την κύρια διάρθρωση, τις δραστηριότητες και τις σημαντικότερες ημερομηνίες στο διδακτορικό πρόγραμμά του.
- ο Τη φύση των διαδικασιών εποπτείας/παρακολούθησης/αξιολόγησης και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των επιδόσεων των υποψηφίων.
- ο Τις υποχρεώσεις του υποψηφίου σχετικά με την παραγωγή προκαταρκτικών αποτελεσμάτων έρευνας και την κατάσταση προόδου της προετοιμασίας της διατριβής του, καθώς και τις συνέπειες από τη μη τήρηση των υποχρεώσεων αυτών.

Οι κάτοχοι υποτροφιών Erasmus Mundus που δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους προς την κοινοπραξία εξαναγκάζονται, μετά από κατάλληλη προειδοποίηση, σε διακοπή των υποτροφιών τους.

Αντίγραφο της συμφωνίας αυτής πρέπει να υποβάλλεται στον Οργανισμό πριν από τη σύναψη της πρώτης ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης.

Υποδείγματα της *συμφωνίας-πλαισίου σύμπραξης* και της *ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης*, μαζί με τα παραρτήματά τους, διατίθενται μέσω του δικτυακού τόπου του Erasmus Mundus.

5.6 EMJD - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Συμπληρωματικά προς τα στοιχεία της ως άνω παραγράφου 3.3, οι αιτήσεις EMJD που υποβάλλονται στον Οργανισμό πρέπει να κοινοποιούνται επίσης στις Εθνικές Δομές Erasmus Mundus των ευρωπαϊκών χωρών που συμμετέχουν στην προτεινόμενη κοινοπραξία (βλ. κατάλογο στο κεφάλαιο 8).

Συμπληρωματικά και προκειμένου να διευκολύνεται η ταυτοποίηση και η πρόσληψη των ειδικών που δραστηριοποιούνται στους εκάστοτε ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς τομείς που καλύπτονται από κάθε επιμέρους αίτηση, οι κοινοπραξίες EMJD θα καλούνται να **υποβάλλουν, τέσσερις εβδομάδες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας για την πλήρη αίτηση, περίληψη της μελλοντικής πρότασής τους** (έκτασης μίας σελίδας, με τον τίτλο, το γνωστικό αντικείμενο(α) που καλύπτονται, τους βασικούς εταίρους και μια συνοπτική παρουσίαση της δομής του προγράμματος και των βασικών χαρακτηριστικών του).

Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα

Επισημαίνεται στους αιτούντες ότι το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα είναι μόνο ενδεικτικό και ενδέχεται να αλλάξει στο πλαίσιο των ετήσιων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων:

- 1) ***Δεκέμβριος του «έτους ν-2»/Ιανουάριος του «έτους ν-1»:*** δημοσίευση της ετήσιας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων (με πληροφορίες σχετικά με το έντυπο που πρέπει να χρησιμοποιείται και τυχόν άλλες συναφείς πληροφορίες που ισχύουν για το σχετικό έτος επιλογής).
- 2) ***31 Μαρτίου του «έτους ν-1»:*** υποβολή του δελτίου περίληψης του προγράμματος EMJD.
- 3) ***30 Απριλίου του «έτους ν-1»:*** προθεσμία για την υποβολή προτάσεων EMJD.
- 4) ***Από Μάιο έως Αύγουστο του «έτους ν-1»:*** αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων EMJD.

- 5) **Σεπτέμβριος του «έτους ν-1»:** κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της επιλογής και αποστολή των συμφωνιών-πλαίσιου σύμπραξης στις επιλεγθείσες κοινοπραξίες EMJD.
- 6) **Σεπτέμβριος του «έτους ν-1» έως**
- α) **Ιανουάριο του «έτους ν»:** εκστρατεία ενημέρωσης και προώθησης εκ μέρους των κοινοπραξιών EMJD που θα λάβουν και θα επεξεργαστούν αιτήσεις από υποψηφίους για υποτροφίες κατηγορίας Α.
  - β) **Μάιο του «έτους ν»:** συνέχιση της εκστρατείας ενημέρωσης και προώθησης για την παραλαβή και επεξεργασία αιτήσεων από υποψηφίους για υποτροφίες κατηγορίας Β.

Για αμφότερες τις κατηγορίες υποτροφιών, οι κοινοπραξίες EMJD ορίζουν προθεσμίες για την παραλαβή αιτήσεων υποτροφιών που πρέπει να είναι συμβατές με εκείνες που ορίζονται από τον Οργανισμό (βλ. σημείο 8 κατωτέρω).

- 7) **Νοέμβριος του «έτους ν-1»:** κοινοποιείται σε όλες τις κοινοπραξίες EMJD ο αριθμός των διαθέσιμων υποτροφιών κατηγορίας Α και Β (νέες υποτροφίες, καθώς και όσες επιλέχθηκαν τα προηγούμενα χρόνια και εξακολουθούν να βρίσκονται εντός του πενταετούς κύκλου τους).
- 8) Αιτήσεις για υποτροφίες EMJD
- α) **Τέλος Ιανουαρίου του «έτους ν»:** οι κοινοπραξίες EMJD υποβάλλουν τους καταλόγους με τα ονόματα των επιλεγμένων υποψηφίων διδασκόντων κατηγορίας Α στον Οργανισμό, ο οποίος επικυρώνει τους καταλόγους και ετοιμάζει τα επίσημα έγγραφα για τη διευκόλυνση της διαδικασίας των ταξιδιωτικών θεωρήσεων.
  - β) **Τέλος Μαΐου του «έτους ν»:** οι κοινοπραξίες EMJD υποβάλλουν τους καταλόγους με τα ονόματα των επιλεγμένων υποψηφίων διδασκόντων κατηγορίας Β στον Οργανισμό.
- 9) **Ιούλιος του «έτους ν»:** οι ειδικές συμφωνίες επιχορήγησης συντάσσονται και υπογράφονται από τους συμβαλλόμενους και ο Οργανισμός εκτελεί την πρώτη πληρωμή προχρηματοδότησης στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου.
- 10) **Από τον Αύγουστο του «έτους ν»:** ξεκινούν οι δραστηριότητες των προγραμμάτων EMJD.

6 ΔΡΑΣΗ 2 : ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ERASMUS MUNDUS

6.1 ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ 1: ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΕΜΓΕΣ, ΜΧΑΣ, ΕΤΑ ΚΑΙ ΜΠΒ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει τη σημασία της ανώτατης εκπαίδευσης για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Η ανώτατη εκπαίδευση διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην παραγωγή ποιοτικού ανθρώπινου δυναμικού και στη διάχυση των επιστημονικών ανακαλύψεων και της προηγμένης γνώσης μέσω της εκπαίδευσης των μελλοντικών γενεών πολιτών, καθώς και επαγγελματιών υψηλού επιπέδου και πολιτικών ηγετών οι οποίοι, με τη σειρά τους, μπορούν να συνεισφέρουν στην καλύτερη διακυβέρνηση και στην κοινωνική συνοχή της Ευρώπης και των χωρών του εξωτερικού.

Οι όλο και ταχύτεροι ρυθμοί με τους οποίους η τρέχουσα γνώση καθίσταται παρωχημένη και οι ραγδαίες αλλαγές στους τρόπους με τους οποίους μεταλαμπαδεύεται και ανανεώνεται θα επιτάξουν στον εκπαιδευτικό τομέα να καταστεί εξαιρετικά προσαρμοστικός προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας ως σύνολο. Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, οι χώρες που δεν διατηρούν ισχυρούς δεσμούς με την παγκόσμια οικονομία της γνώσης θα βρίσκονται σε όλο και πιο μειονεκτική θέση και δεν θα μπορούν να εξασφαλίσουν τις κατάλληλες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες για τον πληθυσμό τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, η προώθηση μιας διαρθρωμένης συνεργασίας ανάμεσα στα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών και, ειδικότερα, η διευκόλυνση της πανεπιστημιακής κινητικότητας θα είναι επικερδής για όλες τις πλευρές, καθώς όχι μόνο θα ενισχύσει τη συμβολή της ανώτατης εκπαίδευσης στη βιώσιμη ανάπτυξη των τρίτων χωρών, αλλά και θα δημιουργήσει μακροχρόνιους δεσμούς συμβάλλοντας στον αμοιβαίο εμπλουτισμό και στην αλληλοκατανόηση των λαών.

Κατά την περίοδο 2004-2008, υποτροφίες ανά χώρα με χρηματοδότηση από τους μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εξωτερική συνεργασία χρησιμοποιήθηκαν συμπληρωματικά προς το παγκόσμιο πρόγραμμα υποτροφιών Erasmus Mundus I, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των δικαιούχων φοιτητών που έρχονται από συγκεκριμένες τρίτες χώρες. Σε αυτό το πλαίσιο, «άνοιξαν» αρκετά ειδικά «παράθυρα εξωτερικής συνεργασίας του Erasmus Mundus» (EMECW) για φοιτητές και προσωπικό από στοχοθετημένες τρίτες χώρες, ενώ ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης από την ΕΕ και τρίτες χώρες κλήθηκαν να διαμορφώσουν σχέδια σύμπραξης με στόχο τη φιλοξενία φοιτητών, ερευνητών και ακαδημαϊκού προσωπικού. Χάρη στην επιτυχία που σημείωσαν τα παράθυρα εξωτερικής συνεργασίας του Erasmus Mundus, η γεωγραφική τους κάλυψη σταδιακά διευρύνθηκε. Από τον Φεβρουάριο του 2009, το πρόγραμμα των παραθύρων εξωτερικής συνεργασίας (ECW) υπάγεται στο ευρύτερο πρόγραμμα Erasmus Mundus 2009-2013 και ονομάζεται πλέον: «Erasmus Mundus Δράση 2 Σκέλος 1- Συμπράξεις».

Στόχος της δράσης ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ1 είναι η προώθηση της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης, η συνεισφορά στη βελτίωση και στην αναβάθμιση των επαγγελματικών προοπτικών των φοιτητών και η προαγωγή της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες, σύμφωνα με τους στόχους της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, με σκοπό τη συμβολή στη βιώσιμη ανάπτυξη των τρίτων χωρών στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης. Αυτό περιλαμβάνει συμπράξεις μεταξύ ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της Ευρώπης και τρίτων χωρών, ανταλλαγές και κινητικότητα σε όλα τα επίπεδα της ανώτατης εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος υποτροφιών, και σημαίνει τη στήριξη της κινητικότητας φοιτητών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, υποψήφιων διδασκτόρων και μεταδιδασκτόρων) και προσωπικού (ακαδημαϊκού και διοικητικού).

Όπως στα ECW, έτσι και στη δράση EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1 προβλέπονται δράσεις συνεργασίας ανά χώρες (τα λεγόμενα «γεωγραφικά παράθυρα»), στο πλαίσιο των οποίων ορισμένες χώρες ή περιφέρειες κατηγοριοποιούνται, βάσει πολιτικών κριτηρίων, σε μια «ομάδα». Είναι συμπληρωματικές προς άλλες δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που έχουν σχεδιαστεί για τη στοχοθετημένη περιοχή ή περιφέρεια.

Οι ειδικοί στόχοι της δράσης EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1 είναι:

- να συμβάλει στον αμοιβαίο εμπλουτισμό των κοινωνιών με την ανάπτυξη των προσόντων ανδρών και γυναικών ώστε να εφοδιάζονται με τις κατάλληλες δεξιότητες, ειδικά όσον αφορά την αγορά εργασίας, και να αποκτούν μεγαλύτερη ευρύτητα πνεύματος και διεθνείς εμπειρίες
- να προωθήσει την κινητικότητα φοιτητών, ερευνητών και ακαδημαϊκών από τρίτες χώρες, ιδίως από ευπαθείς ομάδες, επιλεγμένων με κριτήρια ακαδημαϊκής αριστείας, ώστε να αποκτήσουν προσόντα και/ή εμπειρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- να συντελέσει στην ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και της ικανότητας των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης των τρίτων χωρών για διεθνή συνεργασία μέσω της ενίσχυσης των ροών κινητικότητας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των τρίτων χωρών, σύμφωνα με τις αρχές των ίσων ευκαιριών και της απαγόρευσης των διακρίσεων.

Η υλοποίηση του προγράμματος θα συμβάλει πλήρως στην προώθηση των οριζόντιων πολιτικών της Κοινότητας, ιδίως με τους ακόλουθους τρόπους:

- ενισχύοντας την ευρωπαϊκή οικονομία και την κοινωνία που βασίζεται στη γνώση και συμβάλλοντας στη δημιουργία περισσότερων θέσεων απασχόλησης, σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής της Λισσαβόνας, και στην ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της βιώσιμης οικονομικής της ανάπτυξης και της μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής της
- ευνοώντας τον πολιτισμό, τις γνώσεις και την τεχνογνωσία για μια ειρηνική και διαρκή ανάπτυξη σε μια Ευρώπη της ποικιλομορφίας
- προωθώντας τη συνειδητοποίηση της σημασίας της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας στην Ευρώπη, καθώς και την ανάγκη καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξеноφοβίας και προωθώντας τη διαπολιτισμική εκπαίδευση
- μεριμνώντας για φοιτητές με ειδικές ανάγκες, ιδίως βοηθώντας στην ενσωμάτωσή τους στη συμβατική ανώτατη εκπαίδευση και προωθώντας την ισότητα ευκαιριών για όλους
- προωθώντας την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και συμβάλλοντας στην καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων με βάση το φύλο, τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό
- προωθώντας την ανάπτυξη τρίτων χωρών.

6.1.1 ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ/ΧΩΡΑΣ

Η δράση EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1 είναι ανοιχτή σε όλες τις βαθμίδες της ανώτατης εκπαίδευσης (από την προπτυχιακή έως τη μεταδιδακτορική, καθώς και στο προσωπικό) και καλύπτει όλα τα πεδία σπουδών. Σε αυτό το πλαίσιο, τα σχέδια προτρέπονται να υλοποιήσουν δραστηριότητες που καλύπτουν όσο το δυνατόν

περισσότερα πεδία σπουδών και αντικείμενα από αυτά που προσδιορίζονται για κάθε συγκεκριμένη ομάδα στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

6.1.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται οι γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για τις συμπράξεις. Καθεμία από τις ειδικές απαιτήσεις για τα επιμέρους γεωγραφικά παράθυρα ή ομάδες πρέπει να ικανοποιείται όσον αφορά την επιλέξιμη χώρα, την επιλεξιμότητα της σύμπραξης, τις δραστηριότητες, τις ομάδες-στόχους και τον τύπο κινητικότητας, όπως δημοσιεύονται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Κάθε αιτών μπορεί να υποβάλει μία μόνο πρόταση για κάθε επιμέρους ομάδα. Η ίδια ευρωπαϊκή σύμπραξη μπορεί να υποβάλει προτάσεις για έως τέσσερις ομάδες, καθεμία από τις οποίες πρέπει να υποβληθεί σε ξεχωριστό φάκελο.

6.1.2.α ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Η μικρότερη σύμπραξη απαρτίζεται από:

- ✓ πέντε ευρωπαϊκά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης (ΑΕΙ) στα οποία έχει απονεμηθεί Χάρτης Erasmus από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και
- ✓ τουλάχιστον ένα ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης (ΑΕΙ) από κάθε χώρα της αντίστοιχης ομάδας.

Για να διασφαλιστεί η χρηστή διαχείριση της σύμπραξης από τον αιτούντα, η σύμπραξη μπορεί να αποτελείται από 20 εταίρους το μέγιστο.

Ο παραπάνω κανόνας ενδέχεται να επιδέχεται τροποποιήσεις ανάλογα με τα σχετικά γεωγραφικά παράθυρα ή τη σχετική ομάδα. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες που ισχύουν για καθένα από τα γεωγραφικά παράθυρα ή ομάδες παρέχονται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ / ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

Κάθε αιτών πρέπει:

1. να είναι νομικό πρόσωπο («νομική οντότητα»)
2. να είναι πανεπιστήμιο ή ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης. Για να είναι επιλέξιμο ως ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης, οι αιτούντες πρέπει να προσφέρουν μαθήματα σε προπτυχιακό, πτυχιακό και/ή διδακτορικό επίπεδο ανώτατης εκπαίδευσης που να οδηγούν στην απόκτηση προσόντων αναγνωρισμένων από τις αρμόδιες αρχές της χώρας τους. Οι αιτούντες μπορεί να αποκαλούνται «πανεπιστήμιο» ή να φέρουν κάποια άλλη σχετική ονομασία (π.χ. «πολυτεχνείο», «κολέγιο», «ινστιτούτο» κ.λπ.). Τα παραρτήματα ΑΕΙ τρίτων χωρών που βρίσκονται σε επιλέξιμες ευρωπαϊκές χώρες ή τα παραρτήματα ευρωπαϊκών ΑΕΙ που βρίσκονται σε τρίτες χώρες δεν θεωρούνται επιλέξιμοι αιτούντες.

3. να είναι καταχωρισμένος σε μια από τις ακόλουθες ευρωπαϊκές χώρες: (βλ. επόμενη σελίδα)

Κράτη μέλη ΕΕ			Άλλες χώρες ή δυνάμει υποψήφιες χώρες, ενδεχομένως σε ισότιμη βάση με τα κράτη μέλη ^{48 49}			
			Χώρες του ΕΟΧ	Δυνάμει υποψήφιες χώρες	Υποψήφιες χώρες	
Αυστρία	Ιρλανδία	Ουγγαρία	Ισλανδία	Αλβανία	Κροατία	Ελβετία
Βέλγιο	Ισπανία	Πολωνία	Λιχτενστάιν	Βοσνία Ερζεγοβίνη	Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας	
Βουλγαρία	Ιταλία	Πορτογαλία	Νορβηγία	Κοσσυφοπέδιο βάσει του ψηφίσματος 1244/99 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών	Τουρκία	
Γαλλία	Κάτω Χώρες	Ρουμανία		Μαυροβούνιο		
Γερμανία	Κύπρος	Σλοβακία		Σερβία		
Δανία	Λεττονία	Σλοβενία				
Ελλάδα	Λιθουανία	Σουηδία				
Εσθονία	Λουξεμβούργο	Τσεχική Δημοκρατία				
Ηνωμένο Βασίλειο	Μάλτα	Φινλανδία				

4. να έχει την άμεση ευθύνη της διαχείρισης των δραστηριοτήτων μαζί με τους εταίρους του και να μην ενεργεί ως μεσολαβητής
5. να του έχει απονεμηθεί Χάρτης Erasmus πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης.

ΕΤΑΙΡΟΙ

Κάθε εταίρος πρέπει:

1. να είναι νομικό πρόσωπο («νομική οντότητα»)
2. να είναι πανεπιστήμιο ή ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης. Για να είναι επιλέξιμοι ως ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης, οι εταίροι πρέπει να προσφέρουν μαθήματα σε προπτυχιακό, πτυχιακό και/ή διδακτορικό επίπεδο ανώτατης εκπαίδευσης που να οδηγούν στην απόκτηση προσόντων αναγνωρισμένων από τις αρμόδιες αρχές της χώρας τους. Οι εταίροι μπορεί να αποκαλούνται «πανεπιστήμιο» ή να φέρουν κάποια άλλη σχετική ονομασία (π.χ. «πολυτεχνείο», «κολέγιο», «ανστιτούτο» κ.λπ.). Τα παραρτήματα

⁴⁸ Προκειμένου ένα σχέδιο που υποβάλλεται από οργανισμό τρίτης χώρας ή δυνάμει υποψήφιας χώρας, ενδεχομένως σε ισότιμη βάση με τα κράτη μέλη, να είναι επιλέξιμο για τη Δράση 2, πρέπει να έχει τεθεί σε ισχύ συμφωνία (ή μνημόνιο συμφωνίας ή απόφαση της κοινής επιτροπής ΕΟΧ) που να πιστοποιεί τη συμμετοχή της συγκεκριμένης χώρας στο πρόγραμμα ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ1, πριν από την ημερομηνία της απόφασης επιλογής. Εάν δεν ισχύει αυτό, οι οργανισμοί της ενδιαφερόμενης χώρας θα θεωρούνται οργανισμοί τρίτης χώρας στην αντίστοιχη ομάδα και θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε σχέδια αλλά όχι και υποβολής ή συντονισμού σχεδίων.

⁴⁹ Οι χώρες που απαριθμούνται υπό τον τίτλο «Άλλες χώρες ή δυνάμει υποψήφιες χώρες, ενδεχομένως σε ισότιμη βάση με τα κράτη μέλη» δεν είναι επιλέξιμες για συμμετοχή με το ΕΤΑ και το ΙCΙ.

ΙΤΕ τρίτων χωρών που βρίσκονται σε επιλέξιμες χώρες ή τα παραρτήματα ευρωπαϊκών ΑΕΙ που βρίσκονται σε τρίτες χώρες δεν θεωρούνται επιλέξιμοι εταίροι.

3. να είναι καταχωρισμένος σε κάποια από τις χώρες της πρόσκλησης. Η υποχρέωση κατοχής Χάρτη Erasmus δεν αφορά τα ΑΕΙ εταίρους τρίτων χωρών. Ο Οργανισμός θα ζητά από τις Αντιπροσωπείες της ΕΕ να έρχονται σε επαφή με τις αρμόδιες αρχές της σχετικής χώρας ώστε να βεβαιώνεται ότι τα ΑΕΙ τρίτων χωρών που συμπεριλαμβάνονται στη σύμπραξη ανταποκρίνονται στον ορισμό του ΑΕΙ που δίδεται στο άρθρο 2 της απόφασης για το πρόγραμμα.

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΛΗ

Πρόκειται για άλλους τύπους οργανισμών από επιλέξιμες χώρες που μπορούν να συμμετέχουν στο σχέδιο. Τα συνδεδεμένα μέλη διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στη δράση αλλά δεν είναι δικαιούχοι και δεν μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση από την επιχορήγηση. Τα συνδεδεμένα μέλη δεν χρειάζεται να πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ισχύουν για τον αιτούντα και τους εταίρους.

Τα συνδεδεμένα μέλη πρέπει να αναγράφονται στην αίτηση και να περιγράφεται ο ρόλος τους στο πλαίσιο του προτεινόμενου σχεδίου. Σε ειδικές περιπτώσεις, τα συνδεδεμένα μέλη μπορούν να είναι ίδρυμα υποδοχής, για παράδειγμα εάν στο πλαίσιο της περιόδου σπουδών προβλέπεται πρακτική άσκηση.

Ορισμένοι τύποι συνδεδεμένων μελών που θα μπορούσαν να έχουν μεγάλη συνάφεια με τους στόχους και τις δραστηριότητες του εν λόγω προγράμματος είναι:

- επιχειρήσεις, βιομηχανικά και εμπορικά επιμελητήρια, τοπικές, περιφερειακές ή εθνικές δημόσιες υπηρεσίες και ερευνητικά κέντρα, περιφερειακά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης που δεν υπάρχουν σε κάποιο εθνικό σύστημα αλλά είναι επισήμως αναγνωρισμένα από μία από τις επιλέξιμες χώρες
- εθνικοί και διεθνείς μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί που ασχολούνται με πρόσφυγες, δικαιούχους ασύλου, εκτοπισθέντες πληθυσμούς και αυτόχθονες πληθυσμούς.

Τα συνδεδεμένα μέλη αναμένεται να συνεισφέρουν στη μεταφορά γνώσης και αποτελεσμάτων και να συμβάλουν στην προώθηση, την υλοποίηση, την αξιολόγηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη των σχεδίων.

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Για να είναι επιλέξιμοι, οι ευρωπαίοι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες και μεταδιδάκτορες, συλλογικά «οι ευρωπαίοι φοιτητές»:

1. πρέπει να είναι υπήκοοι μιας από τις επιλέξιμες ευρωπαϊκές χώρες
2. πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από το ευρωπαϊκά ΑΕΙ της σύμπραξης

Αίτηση μπορούν να υποβάλουν και οι φοιτητές που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση κινητικότητας ως μεταπτυχιακοί φοιτητές, εφόσον έλαβαν πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ή αναγνωρισμένο τίτλο αντίστοιχου επιπέδου εκπαίδευσης από ευρωπαϊκό ΑΕΙ της σύμπραξης κατά το ακαδημαϊκό έτος που συμπίπτει με την έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας του σχεδίου
- φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση κινητικότητας ως υποψήφιοι διδάκτορες, εφόσον έλαβαν μεταπτυχιακό ή αναγνωρισμένο τίτλο αντίστοιχου επιπέδου εκπαίδευσης από ευρωπαϊκό ΑΕΙ της σύμπραξης κατά το ακαδημαϊκό έτος που συμπίπτει με την έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας του σχεδίου

- φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση κινητικότητας ως μεταδιδάκτορες, εφόσον έλαβαν το διδακτορικό τους κατά τα δύο τελευταία έτη και υποστηρίζονται από ευρωπαϊκό ΑΕΙ της σύμπραξης για τη συμμετοχή τους στη μεταδιδασκαλική κινητικότητα. Τα προαναφερόμενα μπορούν να αφορούν έρευνα, κατάρτιση και παρακολούθηση μαθημάτων υψηλής εξειδίκευσης.
- 3. πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς τη γλώσσα στην οποία πραγματοποιούνται τα μαθήματα ή μία από τις γλώσσες που ομιλούνται σήμερα στις χώρες υποδοχής
- 4. Οι προπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον ένα έτος σπουδών στην πρώτη βαθμίδα της ανώτατης εκπαίδευσης.

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Για να είναι επιλέξιμοι, οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες και μεταδιδάκτορες των τρίτων χωρών, συλλογικά «οι φοιτητές τρίτων χωρών»:

1. πρέπει να είναι υπήκοοι μιας από τις τρίτες χώρες της σχετικής ομάδας
2. δεν πρέπει να έχουν κατοικήσει ούτε να έχουν ασκήσει την κύρια δραστηριότητά τους (σπουδές, εργασία κ.λπ.) σε κάποια από τις ευρωπαϊκές χώρες για περισσότερο από συνολικά 12 μήνες τα πέντε τελευταία έτη
3. για την ομάδα στόχο 1 (ΟΣΙ): οι φοιτητές πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα ΑΕΙ τρίτων χωρών που ανήκουν στη σύμπραξη. Οι προπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον ένα έτος σπουδών στο ίδρυμα προέλευσης.
4. για την ομάδα στόχο 2 (ΟΣΙΙ): οι φοιτητές πρέπει είτε να είναι εγγεγραμμένοι σε ΑΕΙ (που δεν ανήκει στη σύμπραξη) τρίτης χώρας της ομάδας είτε να έχουν αποκτήσει πτυχίο πανεπιστημίου ή ισοδύναμο τίτλο από ίδρυμα αυτών των τρίτων χωρών. Πρέπει να αιτιολογήσουν το πώς η περίοδος σπουδών στο εξωτερικό θα ωφελήσει αυτούς και το άμεσο κοινωνικο-οικονομικό τους περιβάλλον και να συμπεριλάβουν συστατικές επιστολές στην ατομική τους αίτηση.
5. για την ομάδα στόχο 3 (ΟΣΙΙΙ): οι φοιτητές πρέπει να είναι υπήκοοι μιας από τις τρίτες χώρες της ομάδας και να ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες στόχους
6. πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς τη γλώσσα στην οποία πραγματοποιούνται τα μαθήματα ή μία από τις γλώσσες που ομιλούνται σήμερα στις χώρες υποδοχής.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Για να είναι επιλέξιμο, το ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό, συλλογικά «το προσωπικό»:

1. πρέπει να έχει την υπηκοότητα μιας από τις επιλέξιμες χώρες
2. πρέπει να εργάζεται ή να συνδέεται με ΑΕΙ της σύμπραξης
3. οι εργασίες στο πλαίσιο της κινητικότητας πρέπει να βασίζονται σε συμφωνίες σύμπραξης ανάμεσα στα μέλη της σύμπραξης

4. τα ιδρύματα προέλευσης και υποδοχής και το μέλος του προσωπικού πρέπει να συμφωνήσουν για το πρόγραμμα των διαλέξεων που θα δοθεί από το φιλοξενούμενο προσωπικό, για τις ερευνητικές δραστηριότητες ή για τον τύπο εκπαίδευσης που θα ακολουθηθεί
5. η κινητικότητα μπορεί να συνιστά ανταλλαγή θέσης με θέση ή μονόδρομη ροή επισκεπτών από ή προς τρίτη χώρα.

Η κινητικότητα του προσωπικού πρέπει να συμβάλλει στην ενίσχυση της ικανότητας διεθνούς συνεργασίας των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης των τρίτων χωρών, μέσα από την παραγωγή νέου διδακτικού υλικού, καθώς και στην ενίσχυση της διαχειριστικής τους ικανότητας.

Στόχος της πρέπει να είναι η παγίωση και η επέκταση των δεσμών μεταξύ τμημάτων και σχολών και η προετοιμασία για μελλοντικά σχέδια συνεργασίας μεταξύ των ΑΕΙ. Από την κινητικότητα του προσωπικού αναμένεται να σημειωθεί πρόοδος στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων (ECTS) ή άλλων συστημάτων αναγνώρισης σπουδών στο ίδρυμα εταίρο.

6.1.2. β ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το σχέδιο περιλαμβάνει την οργάνωση και υλοποίηση δραστηριοτήτων κινητικότητας φοιτητών και προσωπικού σε όλες τις βαθμίδες της ανώτατης εκπαίδευσης, την παροχή εκπαίδευσης/κατάρτισης και άλλων υπηρεσιών σε ξένους φοιτητές και την παροχή εργασιών διδασκαλίας/κατάρτισης και έρευνας και άλλων υπηρεσιών σε προσωπικό από τη χώρα ή τις χώρες που καλύπτει το σχέδιο.

Οι δραστηριότητες πρέπει διεξάγονται σε μία από τις επιλέξιμες χώρες που καλύπτονται από τις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης και μετέχουν στη σύμπραξη.

Το σχέδιο, και συγκεκριμένα η οργάνωση του προγράμματος κινητικότητας, πρέπει να είναι έτοιμο να ξεκινήσει κατά το έτος υποβολής της αίτησης. Ένα σχέδιο που επιλέγεται το έτος «n» πρέπει να επιτρέπει την έναρξη της κινητικότητας των φοιτητών από το «έτος n» έως το «έτος n+1» το αργότερο, σύμφωνα με το ημερολόγιο του ακαδημαϊκού έτους της χώρας υποδοχής. Η κινητικότητα του προσωπικού μπορεί να ξεκινήσει ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια του σχεδίου και πρέπει να ολοκληρώνεται εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του σχεδίου.

Το σχέδιο αποτελείται από δύο κύρια μέρη:

- οργάνωση της κινητικότητας
- ατομική κινητικότητα για φοιτητές και προσωπικό.

Η οργάνωση δραστηριοτήτων κινητικότητας έχει ως στόχο να δημιουργήσει, μέσα από μέτρα ποιοτικής υποστήριξης, τις ιδανικές συνθήκες υπό τις οποίες φοιτητές και προσωπικό μπορούν να ολοκληρώσουν περιόδους σπουδών/άσκησης και διδασκαλίας/έρευνας/κατάρτισης σε ΑΕΙ εταίρους σε άλλες συμμετέχουσες χώρες.

Οι αιτούντες πρέπει να έχουν υπόψη ότι, εάν η πρότασή τους εγκριθεί, θα χρειαστεί να υποβάλουν στον Οργανισμό κατάλογο με τους φοιτητές και το προσωπικό που έχουν πράγματι επιλεγεί να συμμετάσχουν σε δραστηριότητα κινητικότητας, καθώς και εφεδρικό κατάλογο όπου θα αναφέρεται το όνομα, το φύλο, η ομάδα στόχος, το ίδρυμα προέλευσης και υποδοχής, ο τομέας σπουδών, ο τύπος κινητικότητας (βλ. ενότητα «ατομική κινητικότητα») και η διάρκεια. Επιπλέον, πρέπει να υποβληθούν πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των απορριφθέντων υποψηφίων ανά τύπο κινητικότητας, χώρα προέλευσης και φύλο. Ο κατάλογος ανά τύπο κινητικότητας πρέπει να υποβληθεί πριν από την έναρξη της πρώτης δραστηριότητας κινητικότητας κάθε τύπου και έως την 1η Απριλίου του έτους «n+1» το αργότερο.

Για την οργάνωση της κινητικότητας η σύμπραξη πρέπει:

- να καταρτίσει μνημόνιο συμφωνίας μεταξύ των εταίρων με στόχο τη χρηστή διαχείριση της σύμπραξης και τη ρύθμιση όλων των πτυχών που σχετίζονται με την οργάνωση του προγράμματος κινητικότητας. Στο μνημόνιο συμφωνίας πρέπει να αποτυπώνονται:
  - ο ρόλος των εταίρων και η συμμετοχή του καθενός στις οργανωτικές δραστηριότητες (δραστηριότητες προβολής, στρατηγική επικοινωνίας, προπαρασκευαστικές ακαδημαϊκές δραστηριότητες κ.ά.)
  - οι διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων (π.χ. κεντρικοί μηχανισμοί επιλογής που εφαρμόζονται από όλους τους εταίρους. Οι εν λόγω μηχανισμοί λαμβάνουν υπόψη τα διαφορετικά κριτήρια που εφαρμόζονται για τις διαφορετικές ομάδες στόχους)
  - ορισμός των επιμέρους ακαδημαϊκών ρυθμίσεων (π.χ. για τους φοιτητές: συμφωνημένα κριτήρια εξέτασης, ακαδημαϊκή αναγνώριση των περιόδων σπουδών στο εξωτερικό· για το προσωπικό: συμπερίληψη μαθημάτων που διδάσκονται στο τακτικό πρόγραμμα του ιδρύματος υποδοχής, ρυθμίσεις αναφορικά με την αξιολόγηση των φοιτητών και των μαθημάτων, προγράμματα κατάρτισης κ.λπ.).
- να αναπτύξει σαφή στρατηγική προώθησης και προβολής της σύμπραξης, ιδίως με μέσα όπως ένας ειδικός δικτυακός τόπος για τη σύμπραξη, ο οποίος θα αναφέρεται συγκεκριμένα στη Δράση 2 – Συμπράξεις Erasmus Mundus, και θα παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τις ακαδημαϊκές, οικονομικές και διοικητικές πτυχές της σύμπραξης. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται μια στέγερη στρατηγική δικτύωσης που θα απευθύνεται σε όσο το δυνατόν περισσότερα ΑΕΙ των ενδιαφερόμενων τρίτων χωρών και σε ευπαθείς ομάδες, ιδίως στις περιπτώσεις που αυτές αποτελούν τεθείσα προτεραιότητα των τρίτων χωρών. Για τον λόγο αυτό, η πρόταση πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους όρους που διέπουν την επικοινωνία και την ορατότητα των εξωτερικών δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης: http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm.
- να θεσπίσει διαδικασίες και κριτήρια για την επιλογή των φοιτητών και του προσωπικού που θα συμμετάσχει στις δραστηριότητες ατομικής κινητικότητας. Οι συμπράξεις πρέπει να φροντίζουν ώστε μετά τη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή των αιτήσεων των υποψηφίων για υποτροφίες κινητικότητας να μεσολαβεί διάστημα τουλάχιστον 45 ημερών. Η διαδικασία και η προθεσμία υποβολής αιτήσεων από τους υποψηφίους πρέπει να σχεδιαστεί με τρόπο ώστε οι υποψήφιοι να είναι εφοδιασμένοι με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες εκ των προτέρων και να έχουν αρκετό χρόνο να ετοιμάσουν και να υποβάλουν την αίτησή τους.
- να εφαρμόσει για την επιλογή των φοιτητών, των ερευνητών, του ακαδημαϊκού προσωπικού και του προσωπικού ανώτατης εκπαίδευσης έναν μηχανισμό που να εγγυάται τη διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής και την ισότιμη διαχείριση των αιτήσεων
- να διαχειριστεί διατομεακά ζητήματα όπως η ίση εκπροσώπηση των δύο φύλων, οι ίσες ευκαιρίες και η συμμετοχή μειονεκτούσων ομάδων (φοιτητών με αναπηρίες, οικονομικά ασθενέστερων φοιτητών). Η διατύπωση σαφών διατάξεων κατά των αποκλεισμών που θα επιτρέπουν την ουσιαστική συμμετοχή των μειονεκτούσων ομάδων είναι προϋπόθεση⁵⁰.
- να λάβει μέτρα για πρόληψη της πιθανής «διαρροής εγκεφάλων» από τις τρίτες χώρες που μετέχουν στο πρόγραμμα κινητικότητας

⁵⁰

Να σημειωθεί ότι η διαφορά ανάμεσα στις μειονεκτούσες ομάδες και τις ευπαθείς ομάδες συνίσταται στο ότι οι πρώτες αναφέρονται σε διατομεακά ζητήματα και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή των υποψηφίων **και για τις τρεις ομάδες στόχους**, ενώ οι τελευταίες αναφέρονται αποκλειστικά στην επιλογή υποψηφίων της ΟΣΙΠ.

- να παρέχει επαρκή γλωσσική υποστήριξη
- να προσφέρει τις απαραίτητες διευκολύνσεις στους φοιτητές (π.χ. διεθνές γραφείο, στέγαση, καθοδήγηση, βοήθεια με τις ταξιδιωτικές θεωρήσεις και τις άδειες παραμονής κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι απαραίτητο, υπηρεσιών προς διευκόλυνση μελών των οικογενειών των κατόχων υποτροφιών, καθώς και όσων από αυτούς έχουν ειδικές ανάγκες
- να θεσπίσει ασφαλιστική ρύθμιση που να εγγυάται την επαρκή κάλυψη των φοιτητών σε περίπτωση ατυχήματος, τραυματισμού, ασθένειας κ.λπ. για όσο διάστημα συμμετέχουν στη δράση EMA2 – ΣΚΕΛΟΣ1
- να προχωρήσει σε συμφωνίες με τους φοιτητές σχετικά με το ατομικό τους πρόγραμμα εργασίας και τον φόρτο εργασίας που απαιτείται για να θεωρηθεί ότι πέτυχαν σε εξετάσεις ή σε άλλες μορφές αξιολόγησης (συμφωνίες σπουδών)
- να διευκολύνει την ακαδημαϊκή αναγνώριση των περιόδων σπουδών, κατάρτισης, έρευνας και διδασκαλίας (μέσω του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων – ECTS ή άλλων συμβατών συστημάτων) με στόχο να ευνοήσει τη δημιουργία και/ή την υλοποίηση κοινών χώρων ανώτατης εκπαίδευσης. Υπό αυτήν την έννοια, ελάχιστη απαίτηση από όλους τους εταίρους είναι να θεωρήσουν την περίοδο σπουδών στο εξωτερικό αναπόσπαστο κομμάτι του προγράμματος σπουδών. Το ίδρυμα προέλευσης παρέχει πλήρη ακαδημαϊκή αναγνώριση για την περίοδο σπουδών (συμπεριλαμβανομένων των εξετάσεων ή άλλων μορφών αξιολόγησης) που ολοκληρώνεται στο/στα ίδρυμα/ιδρύματα υποδοχής. Στο τέλος της περιόδου σπουδών στο εξωτερικό, το ίδρυμα υποδοχής παρέχει στον εισερχόμενο φοιτητή και στο ίδρυμα προέλευσης πιστοποιητικό βαθμολογίας που βεβαιώνει ότι το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε. Προτείνεται επίσης η χορήγηση παραρτήματος διπλώματος.
- να καταρτίσει συμφωνίες με τους ακαδημαϊκούς για τις ώρες διδασκαλίας που θα καλυφθούν από τον φιλοξενούμενο ακαδημαϊκό, οι οποίες πρέπει να συνιστούν μέρος των μαθημάτων που αξιολογούνται για την απόκτηση του πτυχίου/διπλώματος που χορηγεί το ίδρυμα υποδοχής
- να προβλέψει ρυθμίσεις για την παρακολούθηση των εξερχόμενων φοιτητών
- να αναπτύξει μηχανισμούς εσωτερικής αξιολόγησης και ποιοτικής αξιολόγησης
- να αναπτύξει στρατηγική βιωσιμότητας εξηγώντας το πώς οι ανταλλαγές κινητικότητας μπορούν να συνεισφέρουν στη δημιουργία ισχυρών δεσμών με τρίτες χώρες, το πώς μπορούν να ανταποκριθούν στις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές ανάγκες των σχετικών τρίτων χωρών και το πώς θα συμβάλουν στη διάχυση των ευρωπαϊκών κοινωνικών και δημοκρατικών αξιών.

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Υπάρχουν τρεις ομάδες στόχοι για τις ροές ατομικής κινητικότητας και πέντε διαφορετικοί τύποι ατομικής κινητικότητας για φοιτητές και ακαδημαϊκό προσωπικό.

Ομάδα στόχος	Στοχοθετημένοι δικαιούχοι	Τύποι κινητικότητας	Χώρες προέλευσης των ατόμων που μετέχουν στην κινητικότητα
ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ 1	Φοιτητές και προσωπικό εγγεγραμμένο σε ένα από τα ΑΕΙ μέλη της σύμπραξης.	προπτυχιακή, μεταπτυχιακή,	Τρίτες χώρες της σχετικής ομάδας και ευρωπαϊκές χώρες.

		διδασκαλική, μεταδιδασκαλική, ανταλλαγές προσωπικού	
ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ 2	Υπήκοοι τρίτων χωρών της γεωγραφικής ομάδας, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σε ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης των χωρών αυτών που δεν περιλαμβάνεται στη σύμπραξη ή έχουν αποκτήσει πτυχίο πανεπιστημίου ή αντίστοιχο τίτλο από ίδρυμα των χωρών αυτών. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η παροχή ευκαιριών κινητικότητας και σε υπηκόους τρίτων χωρών που εργάζονται στη δημόσια διοίκηση, σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις.	μεταπτυχιακή, διδασκαλική, μεταδιδασκαλική	Μόνο τρίτες χώρες της σχετικής ομάδας.
ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ 3	Υπήκοοι τρίτων χωρών της γεωγραφικής ομάδας που βρίσκονται σε εξαιρετικά επισφαλείς καταστάσεις για κοινωνικούς και πολιτικούς λόγους. Για παράδειγμα: 1) είναι πρόσφυγες ή δικαιούχοι ασύλου (διεθνώς ή βάσει της εθνικής νομοθεσίας μιας από τις ευρωπαϊκές χώρες υποδοχής) ή 2) αποδεικνύεται ότι έχουν απομακρυνθεί αβάσιμα από πανεπιστήμιο λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκευματος, πολιτικών πεποιθήσεων, φύλου ή σεξουαλικών προτιμήσεων ή 3) ανήκουν σε αυτόχθονα πληθυσμό στοχοθετημένο από συγκεκριμένη εθνική πολιτική ή είναι άτομα που έχουν εκτοπισθεί στο εσωτερικό μιας χώρας	προπτυχιακή, μεταπτυχιακή, διδασκαλική, μεταδιδασκαλική	Μόνο τρίτες χώρες της σχετικής ομάδας.

Να σημειωθεί ότι:

- ✓ **Η ομάδα στόχος 1 πρέπει να συνιστά τουλάχιστον το 50%** της ατομικής κινητικότητας που καλύπτεται από το σχέδιο
- ✓ **Οι φοιτητές και το προσωπικό των τρίτων χωρών πρέπει να συνιστούν τουλάχιστον το 70%** της ατομικής κινητικότητας που καλύπτεται από το σχέδιο
- ✓ **Οι ευρωπαίοι φοιτητές και το προσωπικό δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 30%** των ροών ατομικής κινητικότητας που καλύπτονται από το σχέδιο.

Σε γενικές γραμμές, οι διάφοροι τύποι ατομικής κινητικότητας είναι οι ακόλουθοι:

Τύπος κινητικότητας	Κατανομή
Προπτυχιακοί φοιτητές	30-40% του συνόλου
Μεταπτυχιακοί φοιτητές	20-30 % του συνόλου
Διδάκτορες	15-25% του συνόλου
Μεταδιδακτορικές υποτροφίες	5-15% του συνόλου
Προσωπικό	5-15% του συνόλου

Οι αιτούντες πρέπει να αναγράφουν στις αιτήσεις τους τον αριθμό των μετακινήσεων, τις ομάδες στόχους, τους τύπους κινητικότητας και τα θεματικά πεδία που σκοπεύουν να καλύψουν. Η κατανομή ανά τύπο κινητικότητας πρέπει να τηρείται και να συμμορφώνεται με το εύρος που υποδεικνύεται στον πίνακα.

Ο τύπος, η κατανομή και ο αριθμός των επιλέξιμων ροών κινητικότητας ενδέχεται να ποικίλουν ανάλογα με τη σχετική ομάδα. Λεπτομερείς πληροφορίες παρέχονται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων. Κάθε πρόταση πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό των ροών ατομικής κινητικότητας που προβλέπεται για την αντίστοιχη ομάδα και δημοσιεύεται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Ούτε οι ευρωπαίοι υποψήφιοι ούτε οι υποψήφιοι τρίτων χωρών μπορούν να επωφεληθούν από δεύτερη υποτροφία για τον ίδιο τύπο κινητικότητας βάσει άλλου σχεδίου της δράσης EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1. Επιπλέον, οι υποψήφιοι δεν μπορούν να συμμετάσχουν σε περισσότερες της μίας δραστηριότητες κινητικότητας στο πλαίσιο του ίδιου σχεδίου.

Ροές κινητικότητας φοιτητών και σπουδαστών μεταξύ των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων ή μεταξύ των ιδρυμάτων τρίτων χωρών που μετέχουν στη σύμπραξη δεν είναι επιλέξιμες.⁵¹

Η κινητικότητα μπορεί να περιλαμβάνει περίοδο πρακτικής άσκησης (έως 3 μήνες το πολύ) στη χώρα των εταίρων ή των συνδεδεμένων μελών των ΑΕΙ υποδοχής, εφόσον έχει προηγηθεί περίοδος σπουδών στο εξωτερικό διάρκειας τουλάχιστον έξι μηνών και είναι αναγνωρισμένη ως αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών. Η πρακτική άσκηση πρέπει να συμφωνείται από όλους τους ενδιαφερόμενους εταίρους, ενώ πρέπει να υπάρχει μέριμνα για τη στενή παρακολούθηση των φοιτητών.

⁵¹ Τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής του προσωπικού της σύμπραξης για τις ανάγκες οργάνωσης της κινητικότητας πρέπει να καλυφθούν από το πάγιο ποσό που δίδεται στη σύμπραξη για τον σκοπό αυτό.

Στα ευρωπαϊκά ΑΕΙ συνιστάται να ενημερώνονται πλήρως σχετικά με τους επιμέρους όρους κάθε ενδιαφερόμενης τρίτης χώρας προτού αποφασίσουν να στείλουν φοιτητές ή ακαδημαϊκό προσωπικό, και να τηρούν τις συμβουλές του οικείου υπουργείου Εξωτερικών.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η διάρκεια ενός σχεδίου μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τη σχετική ομάδα, αλλά δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 48 μήνες. Λεπτομερείς πληροφορίες παρέχονται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Η σύμπραξη μπορεί να αποφασίσει για τη διάρκεια των δραστηριοτήτων κινητικότητας, κινούμενη εντός των ορίων του παρακάτω πίνακα:

Τύπος ατομικής κινητικότητας	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ I		ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ II	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ III ⁵²
	χώρες της ΕΕ / άλλες χώρες και δυνάμει υπονήφιες χώρες, ενδεχομένως σε ισότιμη βάση με τα κράτη μέλη	Εταίροι τρίτων χωρών		
Προπτυχιακή	από 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο έως 1 ακαδημαϊκό έτος (10 μήνες το πολύ)		μη εφαρμόσιμο	από 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο έως 3 ακαδημαϊκά έτη (34 μήνες το πολύ)
Μεταπτυχιακή	από 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο έως 1 ακαδημαϊκό έτος (10 μήνες το πολύ)	από 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο έως 2 ακαδημαϊκά έτη (22 μήνες το πολύ)	από 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο έως 2 ακαδημαϊκά έτη (22 μήνες το πολύ)	από 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο έως 2 ακαδημαϊκά έτη (22 μήνες το πολύ)
Διδακτορική	6-34 μήνες		6-34 μήνες	6- 34 μήνες
Μεταδιδακτορική	6-10 μήνες		6-10 μήνες	6-10 μήνες
Προσωπικό	1-3 μήνες		μη εφαρμόσιμο	μη εφαρμόσιμο

6.1.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Η επιλογή των συμπράξεων γίνεται μέσα από μια διαδικασία διαγωνισμού που διοργανώνεται από τον Οργανισμό και βασίζεται στην αξιολόγηση της ποιότητας της πρότασης από ακαδημαϊκής και οργανωτικής άποψης. Όλες οι αιτήσεις αξιολογούνται από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες σύμφωνα με τα πέντε κριτήρια ανάθεσης που περιγράφονται παρακάτω. Η μέγιστη βαθμολογία που μπορεί να λάβει μια πρόταση είναι 100%. Καταρχήν, οι προτάσεις που δεν επιτυγχάνουν το κατώτατο όριο ποιότητας του 50% δεν θα εξετάζονται για χρηματοδότηση.

⁵² Για τις ΟΣ II και III, εάν η διάρκεια της κινητικότητας είναι μικρότερη από έναν πλήρη ακαδημαϊκό κύκλο και δεν χορηγούνται διπλώματα, η σύμπραξη πρέπει να φροντίσει για την αναγνώριση των περιόδων σπουδών και των διδακτικών μονάδων από τα πανεπιστήμια προέλευσης. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται προηγουμένως ακαδημαϊκή ρύθμιση με τα αντίστοιχα πανεπιστήμια εταίρους των τρίτων χωρών.

Κριτήρια	Βαρύτητα
1.Συνάφεια	25%
2.Ποιότητα	65%
2.1 Σύνθεση της σύμπραξης και μηχανισμοί συνεργασίας	20%
2.2 Οργάνωση και υλοποίηση κινητικότητας	25%
2.3 Διευκολύνσεις των φοιτητών / του προσωπικού και παρακολούθηση	20%
3. Βιωσιμότητα	10%
Σύνολο	100%

1. Συνάφεια (25% της τελικής βαθμολογίας)

Βάσει αυτού του κριτηρίου, οι αιτούντες πρέπει να δείξουν τη συνάφεια της πρότασής τους σε σχέση με τους στόχους της δράσης EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1 (ενότητα 6.1) και το πώς τα αναμενόμενα αποτελέσματα θα συμβάλουν στην εκπλήρωση των απαιτήσεων που διατυπώνονται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Αφορά ζητήματα όπως:

- το κατά πόσο η πρόταση μπορεί να προαγάγει τη διαπανεπιστημιακή συνεργασία, να αναπτύξει την ικανότητα διδασκαλίας και μάθησης σε επίπεδο ανώτατης εκπαίδευσης και να αναπτύξει τη διαχειριστική ικανότητα των ΑΕΙ στις τρίτες χώρες
- οι ειδικές ανάγκες και οι περιορισμοί των ομάδων στόχων και της/των χώρας/χωρών
- οι θεματικές ανάγκες και το πώς αυτές εντάσσονται στις αναπτυξιακές στρατηγικές των εμπλεκόμενων τρίτων χωρών και ο αντίκτυπος στα συμμετέχοντα ιδρύματα των συγκεκριμένων χωρών
- διατομεακά ζητήματα όπως οι ίσες ευκαιρίες, η ίση εκπροσώπηση των φύλων, η κοινωνική ισότητα και οι πιθανότητες που έχει το πρόγραμμα να οδηγήσει σε «διαρροή εγκεφάλων».

2. Ποιότητα (65% της τελικής βαθμολογίας)

Βάσει αυτού του κριτηρίου, ο αιτών πρέπει να επεξηγήσει τα μέτρα που θα λάβει ώστε να διασφαλίσει την ποιοτική οργάνωση και υλοποίηση της κινητικότητας. Θα εστιάσει στην εμπειρογνομοσύνη της προτεινόμενης σύμπραξης που θα αξιοποιηθεί προς επίτευξη των στόχων, των στρατηγικών/διαδικασιών και των δραστηριοτήτων του σχεδίου ώστε να οργανωθεί και να υλοποιηθεί η κινητικότητα, οι υπηρεσίες και οι διευκολύνσεις προς τους εγγεγραμμένους φοιτητές, καθώς και στον τρόπο με τον οποίο η σύμπραξη σκοπεύει να διασφαλίσει την επαρκή συμμετοχή φοιτητών στο πρόγραμμα κινητικότητας.

2.1 Σύνθεση της σύμπραξης και μηχανισμοί συνεργασίας (20% της τελικής βαθμολογίας)

Αφορά ζητήματα όπως:

- ο αντίκτυπος της σύμπραξης από την άποψη της πολυμορφίας (εταίροι και συνδεδεμένα μέλη, η γεωγραφική κάλυψη ή η συμπερίληψη ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης τόσο της περιφέρειας όσο και μεγαλύτερων πόλεων), η εμπειρία του αιτούντος και των εταίρων στη διαχείριση σχεδίων διεθνούς συνεργασίας, η τεχνική και επιχειρησιακή τους εμπειρογνωμοσύνη και συμπληρωματικότητα
- ο βαθμός εμπλοκής και συμμετοχής των εταίρων στο σχέδιο (στρατηγική προβολής, διαδικασία επιλογής για την κινητικότητα φοιτητών και προσωπικού, ισόρροπη κατανομή των αρμοδιοτήτων και των δραστηριοτήτων κινητικότητας μεταξύ των εταίρων)
- η ποιότητα και η αξιοπιστία των μηχανισμών συνεργασίας ανάμεσα στους συμμετέχοντες οργανισμούς και τα από κοινού μέτρα διασφάλισης της ποιότητας που αναμένεται να εφαρμοστούν για την παρακολούθηση της εξέλιξης του σχεδίου (δείκτες και κριτήρια αναφοράς)
- η ποιότητα των σχεδίων για τους μηχανισμούς επικοινωνίας και συνεργασίας (μνημόνια συμφωνίας).

2.2 Οργάνωση και υλοποίηση κινητικότητας (25% της τελικής βαθμολογίας)

Αφορά ζητήματα όπως:

- το πώς θα εφαρμοστούν οι προτεινόμενες δραστηριότητες κινητικότητας και το πώς θα επιτευχθούν τα προτεινόμενα αποτελέσματα και στόχοι, τηρουμένης της ισορροπίας κόστους/αποτελεσματικότητας. Η αποδοτική αξιοποίηση των περιόδων κινητικότητας ή η βέλτιστη εκμετάλλευση της παραμονής στο εξωτερικό για μέγιστο όφελος. Η καταλληλότητα των αποτελεσμάτων του σχεδίου και των σχετικών δραστηριοτήτων.
- η στρατηγική και τα συγκεκριμένα μέτρα που προτείνονται για τη διασφάλιση της προβολής, της ενημέρωσης και της προώθησης του σχεδίου
- τα μέτρα που θα ληφθούν για την προσέλκυση επαρκούς αριθμού φοιτητών και προσωπικού με το κατάλληλο προφίλ ώστε να διασφαλιστούν οι προτεινόμενες ροές κινητικότητας, καθώς και οι μεταξύ τους σχέσεις και η θεματική εμπειρογνωμοσύνη των ιδρυμάτων εταίρων, το προφίλ των φοιτητών / του προσωπικού
- η μεθοδολογία και τα κριτήρια που θα εφαρμοστούν για την εγγύηση μιας αδιάβλητης και διαφανούς διαδικασίας επιλογής βασισμένης στα προσόντα και στις ίσες ευκαιρίες, καθώς και τα πρότυπα στα οποία έχει συμφωνήσει η σύμπραξη για τις κοινές διαδικασίες υποβολής αιτήσεων, επιλογής, αποδοχής και εξέτασης
- η ολοκλήρωση του προγράμματος κινητικότητας μεταξύ των ιδρυμάτων εταίρων (ήτοι πώς η πρόταση ικανοποιεί τις απαιτήσεις που αφορούν τον αριθμό και τον τύπο των δραστηριοτήτων κινητικότητας, ισορροπία των προτεινόμενων ροών κινητικότητας μεταξύ των εταίρων)
- οι συμφωνημένοι μηχανισμοί εξέτασης των φοιτητών και αναγνώρισης και μεταφοράς των διδακτικών μονάδων (χρήση του ECTS ή άλλων ισοδύναμων μηχανισμών, χρήση παραρτήματος διπλώματος)
- η προβλεπόμενη στρατηγική διασφάλισης ποιότητας και αξιολόγησης που σχεδιάζει η σύμπραξη για την επαρκή παρακολούθηση της πορείας του σχεδίου (τόσο από ακαδημαϊκής όσο και από διοικητικής άποψης)

- τα συγκεκριμένα μέτρα που θα λάβει η σύμπραξη για να ανταποκριθεί στα διατομεακά ζητούμενα των ίσων ευκαιριών, της ίσης εκπροσώπησης των φύλων, της συμμετοχής ατόμων με αναπηρίες και οικονομικά ασθενέστερων ατόμων, της πρόληψης της «διαρροής εγκεφάλων».

2.3 Διευκολύνσεις των φοιτητών / του προσωπικού και παρακολούθηση (20% της τελικής βαθμολογίας)

Αφορά ζητήματα όπως:

- η συμφωνία φοιτητή, η οποία προσδιορίζει με σαφήνεια τα αμοιβαία δικαιώματα, υποχρεώσεις και ευθύνες του φοιτητή και της σύμπραξης αναφορικά με τις ακαδημαϊκές, οικονομικές και διοικητικές πτυχές της συμμετοχής του φοιτητή στο πρόγραμμα κινητικότητας
- η συμφωνία σπουδών, η οποία περιγράφει το πρόγραμμα σπουδών στο εξωτερικό και το πώς η ύπαρξή της διευκολύνει την ακαδημαϊκή αναγνώριση
- πρακτικές ρυθμίσεις για την υποδοχή των εισερχόμενων φοιτητών και ακαδημαϊκών στο ίδρυμα υποδοχής, ειδικότερα η παροχή βοήθειας για τη λήψη ταξιδιωτικής θεώρησης, η διοικητική υποστήριξη, οι εγκαταστάσεις στέγασης, τα μαθήματα γλωσσών, η υποστήριξη για τη λήψη άδειας παραμονής κ.λπ.
- η ένταξη του ακαδημαϊκού προσωπικού στο πρόγραμμα σπουδών και η συνάφεια των προγραμμάτων κατάρτισης για το διοικητικό προσωπικό.

3. Βιωσιμότητα (10% της τελικής βαθμολογίας)

Το κριτήριο αυτό εστιάζει στα μέτρα που θα λάβει η σύμπραξη ώστε να διασφαλίσει τη δέουσα διάχυση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων του σχεδίου, καθώς και τον αντίκτυπο και τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων μακροχρόνια (οικονομικά, σε επίπεδο ιδρύματος), πέραν της περιόδου χρηματοδότησης.

Αφορά ζητήματα όπως:

- σχετικές δραστηριότητες που θα συνεχιστούν και αποτελέσματα που πρόκειται να διατηρηθούν ή να αναπτυχθούν μετά το τέλος της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- ο αντίκτυπος τόσο για τις ομάδες στόχους όσο και σε πανεπιστημιακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης των σπουδών μεταξύ των εταίρων, η δημιουργία κυψελών διεθνούς συνεργασίας σε τρίτες χώρες
- απτά αποτελέσματα, πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα, σχέδιο κεφαλαιοποίησης των αποτελεσμάτων του σχεδίου και δραστηριότητες διάχυσης στην Ευρώπη και σε τρίτες χώρες.

Μετά την αξιολόγηση θα συνταχθεί κατάλογος με τις καλύτερες προτάσεις για καθεμία από τις γεωγραφικές ομάδες. Με βάση το διαθέσιμο χρηματοδοτικό κονδύλιο θα καταρτιστεί κατάλογος με το/τα επιλεγμένο/επιλεγμένα έργο/έργα ανά ομάδα, καθώς και εφεδρικός κατάλογος.

Για πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοοικονομικές προϋποθέσεις και τις συμβατικές προϋποθέσεις, ανατρέξτε στις ενότητες 6.2 και 6.3

6.2 ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ2: ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΕΔΑΦΗ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ (ICI)

Ο μηχανισμός συνεργασίας με τις βιομηχανικές χώρες (ICI) προωθεί τη συνεργασία με 17 βιομηχανικές χώρες και άλλες υψηλού εισοδήματος χώρες και εδάφη της Βόρειας Αμερικής, της περιοχής της Ασίας-Ειρηνικού και της περιοχής του Κόλπου (στο εξής καλούμενες «τρίτες χώρες/εδάφη»). Βάσει του άρθρου 181Α της Συνθήκης, ο ICI θα συμβάλει –μαζί με άλλους κοινοτικούς μηχανισμούς– στην ενίσχυση των σχέσεων της Κοινότητας με χώρες και εδάφη που μοιράζονται συχνά κοινές αξίες, είναι σημαντικοί πολιτικοί και εμπορικοί εταίροι και διαδραματίζουν ενεργό ρόλο σε πολυμερή φόρα και στην παγκόσμια διακυβέρνηση.

Η ΕΕ και οι τρίτες χώρες αναγνωρίζουν τη σημασία των ακαδημαϊκών συνεργασιών και ανταλλαγών για την προώθηση της αλληλοκατανόησης, της καινοτομίας και της ποιοτικής εκπαίδευσης. Τα συστήματα ανώτατης εκπαίδευσης της ΕΕ και των τρίτων χωρών/εδαφών έχουν επιτύχει εφάμιλλα επίπεδα ποιοτικής ανάπτυξης. Είναι κύριοι πάροχοι υπηρεσιών ανώτατης εκπαίδευσης και ανοίγουν διεθνώς τα συστήματά τους για να προσελκύσουν μεγάλο αριθμό ξένων φοιτητών. Προσφέρουν ουσιαστικές δυνατότητες ανάπτυξης δραστηριοτήτων ακαδημαϊκής συνεργασίας με όφελος για όλες τις πλευρές, όπως ανταλλαγές φοιτητών, καθηγητών και ερευνητών.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Δράση Erasmus Mundus 2 - Σκέλος 2 εστιάζει στη συνεργασία σε περιφερειακή βάση (ήτοι σε συνεργασία ανάμεσα σε χώρες της ΕΕ και περισσότερες της μίας τρίτες χώρες/εδάφη σε μια δεδομένη γεωγραφική περιοχή). Η προσέγγιση κατά περιφέρειες διαφοροποιεί τις επιλογές συμπράξεων που έχουν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της ΕΕ, ενθαρρύνει την περιφερειακή συνεργασία ανάμεσα στις χώρες εταίρους και αντιμετωπίζει ή μετριάξει τις ανισορροπίες μεταξύ του εκπαιδευτικού τομέα της ΕΕ και εκείνου ορισμένων εκ των επιμέρους τρίτων χωρών/εδαφών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τέτοιες ανισορροπίες θα μπορούσαν από μόνες τους να αποτελέσουν τροχοπέδη σε μια βιώσιμη διμερή συνεργασία. Η κατά περιφέρειες προσέγγιση θα μπορούσε να παρέχει ένα πιο ευέλικτο πλαίσιο σε ορισμένες χώρες και εδάφη ώστε να προχωρήσουν σε συνεργασία με την Κοινότητα.

Τέτοιες συμπράξεις θα πρέπει να προαγάγουν την κινητικότητα στις ακόλουθες κατηγορίες: μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες, μεταδιδάκτορες, ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό της ανώτατης εκπαίδευσης. Οι συμπράξεις θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Τα σχέδια πρέπει να κινούνται στο πνεύμα του ενισχυόμενου ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο οικονομικό και πολιτικό προσκήνιο και να αντανάκλουν τα κύρια θεματικά πεδία των σχέσεων της ΕΕ με τους εκβιομηχανισμένους της εταίρους.

Οι ειδικοί στόχοι της δράσης ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ2 είναι:

- να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης προς την κατεύθυνση της προώθησης των προγραμμάτων σπουδών και της κινητικότητας
- να δώσει ώθηση στην κινητικότητα φοιτητών, υποψήφιων διδασκάλων και υποψήφιων μεταδιδασκάλων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των τρίτων χωρών/εδαφών προωθώντας τη διαφάνεια, την αμοιβαία αναγνώριση προσόντων και περιόδων σπουδών, την έρευνα και την κατάρτιση και, όπου είναι απαραίτητο, τη μεταφορά ακαδημαϊκών μονάδων

- να ενισχύσει την κινητικότητα επαγγελματιών (ακαδημαϊκού και διδακτικού προσωπικού) προς την κατεύθυνση της καλύτερης αλληλοκατανόησης και εμπειρογνωμοσύνης για θέματα που αφορούν τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις χώρες εταίρους
- να αναπτύξει ιδιαίτερη αξία για την προώθηση της συνεργασίας σε επίπεδο περιφερειών.

Η υλοποίηση του προγράμματος θα συμβάλει πλήρως στην προώθηση των οριζόντιων πολιτικών της Κοινότητας, ιδίως με τους ακόλουθους τρόπους:

- ενισχύοντας την ευρωπαϊκή οικονομία και την κοινωνία που βασίζεται στη γνώση και συμβάλλοντας στη δημιουργία περισσότερων θέσεων απασχόλησης, σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής της Λισσαβόνας, και στην ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της βιώσιμης οικονομικής της ανάπτυξης και της μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής της
- ευνοώντας τον πολιτισμό, τις γνώσεις και την τεχνογνωσία για μια ειρηνική και διαρκή ανάπτυξη σε μια Ευρώπη της ποικιλομορφίας
- προωθώντας τη συνειδητοποίηση της σημασίας της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας στην Ευρώπη, καθώς και την ανάγκη καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και προωθώντας τη διαπολιτισμική εκπαίδευση
- μεριμνώντας για φοιτητές με ειδικές ανάγκες, ιδίως βοηθώντας στην ενσωμάτωσή τους στη συμβατική ανώτατη εκπαίδευση και προωθώντας την ισότητα ευκαιριών για όλους
- προωθώντας την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και συμβάλλοντας στην καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων με βάση το φύλο, τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό.

6.2.1 ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ/ΧΩΡΑΣ

Η δράση EMA2-ΣΚΕΛΟΣ2 καλύπτει όλα τα πεδία σπουδών. Σε αυτό το πλαίσιο, τα σχέδια προτρέπονται να υλοποιήσουν δραστηριότητες που καλύπτουν τα πεδία σπουδών και τα αντικείμενα που προσδιορίζονται για κάθε συγκεκριμένη ομάδα στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

6.2.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται όλες οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για τις συμπράξεις. Καθεμία από τις ειδικές απαιτήσεις για τις επιμέρους ομάδες πρέπει να ικανοποιείται όσον αφορά την επιλέξιμη χώρα, την επιλεξιμότητα της σύμπραξης, τις δραστηριότητες και τον τύπο κινητικότητας, όπως δημοσιεύονται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Κάθε αιτών μπορεί να υποβάλει μία μόνο πρόταση για κάθε επιμέρους ομάδα. Η ίδια ευρωπαϊκή σύμπραξη μπορεί να υποβάλει προτάσεις για έως δύο ομάδες, καθεμία από τις οποίες πρέπει να υποβληθεί σε ξεχωριστό φάκελο.

6.2.2 α ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Η μικρότερη σύμπραξη απαρτίζεται από:

- ✓ πέντε ευρωπαϊκά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης (ΑΕΙ) στα οποία έχει απονεμηθεί Χάρτης Erasmus από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και
- ✓ τουλάχιστον τρία ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης (ΑΕΙ) από δύο χώρες της αντίστοιχης ομάδας.

Για να διασφαλιστεί η χρηστή διαχείριση της σύμπραξης από τον αιτούντα, η σύμπραξη μπορεί να αποτελείται από 12 εταίρους το πολύ.

Ο παραπάνω κανόνας ενδέχεται να επιδέχεται τροποποιήσεις ανάλογα με τη σχετική ομάδα. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες που ισχύουν για καθεμία από τις ομάδες παρέχονται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ / ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

Κάθε αιτών πρέπει:

1. να είναι νομικό πρόσωπο («νομική οντότητα»)
2. να είναι πανεπιστήμιο ή ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης. Για να είναι επιλέξιμοι ως ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης, οι αιτούντες πρέπει να προσφέρουν μαθήματα σε προπτυχιακό, πτυχιακό και/ή διδακτορικό επίπεδο ανώτατης εκπαίδευσης που να οδηγούν στην απόκτηση προσόντων αναγνωρισμένων από τις αρμόδιες αρχές της χώρας τους. Οι αιτούντες μπορεί να αποκαλούνται «πανεπιστήμιο» ή να φέρουν κάποια άλλη σχετική ονομασία (π.χ. «πολυτεχνείο», «κολέγιο», «ινστιτούτο» κ.λπ.). Τα παραρτήματα ΑΕΙ τρίτων χωρών που βρίσκονται σε επιλέξιμες ευρωπαϊκές χώρες/εδάφη ή τα παραρτήματα ευρωπαϊκών ΑΕΙ που βρίσκονται σε τρίτες χώρες/εδάφη δεν θεωρούνται επιλέξιμοι αιτούντες.
3. να είναι καταχωρισμένος σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης
4. να έχει την άμεση ευθύνη της διαχείρισης των δραστηριοτήτων μαζί με τους εταίρους του και να μην ενεργεί ως μεσολαβητής
5. να του έχει απονεμηθεί Χάρτης Erasmus πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης.

ΕΤΑΙΡΟΙ

Κάθε εταίρος πρέπει:

1. να είναι νομικό πρόσωπο («νομική οντότητα»)
2. να είναι πανεπιστήμιο ή ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης. Για να είναι επιλέξιμοι ως ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης, οι εταίροι πρέπει να προσφέρουν μαθήματα σε προπτυχιακό, πτυχιακό και/ή διδακτορικό επίπεδο ανώτατης εκπαίδευσης που να οδηγούν στην απόκτηση προσόντων αναγνωρισμένων από τις αρμόδιες αρχές της χώρας τους. Οι εταίροι μπορεί να αποκαλούνται «πανεπιστήμιο» ή να φέρουν κάποια άλλη σχετική ονομασία (π.χ. «πολυτεχνείο», «κολέγιο», «ινστιτούτο» κ.λπ.). Τα παραρτήματα ΑΕΙ τρίτων χωρών/εδαφών που βρίσκονται σε επιλέξιμες

χώρες ή τα παραρτήματα ευρωπαϊκών ΑΕΙ που βρίσκονται σε τρίτες χώρες/εδάφη δεν θεωρούνται επιλέξιμοι εταίροι.

3. να είναι καταχωρισμένος σε κάποια από τις χώρες της πρόσκλησης.

Η υποχρέωση κατοχής Χάρτη Erasmus δεν αφορά τα ΑΕΙ εταίρους τρίτων χωρών/εδαφών. Ο Οργανισμός θα ζητά από τις Αντιπροσωπείες της ΕΕ να έρχονται σε επαφή με τις αρμόδιες αρχές της σχετικής χώρας ώστε να βεβαιώνεται ότι τα ΑΕΙ τρίτων χωρών που συμπεριλαμβάνονται στην κοινοπραξία ανταποκρίνονται στον ορισμό του ΑΕΙ που δίδεται στο άρθρο 2 της απόφασης για το πρόγραμμα.

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΛΗ

Πρόκειται για άλλους τύπους οργανισμών από επιλέξιμες χώρες που μπορούν να συμμετέχουν στη δράση. Τα συνδεδεμένα μέλη διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στη δράση αλλά δεν είναι δικαιούχοι και δεν μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση από την επιχορήγηση. Τα συνδεδεμένα μέλη δεν χρειάζεται να πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ισχύουν για τους αιτούντες και τους εταίρους.

Τα συνδεδεμένα μέλη πρέπει να αναγράφονται στην αίτηση και να περιγράφεται ο ρόλος τους στο πλαίσιο του προτεινόμενου σχεδίου. Σε ειδικές περιπτώσεις, τα συνδεδεμένα μέλη μπορούν να είναι ίδρυμα υποδοχής, για παράδειγμα εάν στο πλαίσιο της περιόδου σπουδών προβλέπεται πρακτική άσκηση.

Ορισμένοι τύποι συνδεδεμένων μελών που θα μπορούσαν να έχουν μεγάλη συνάφεια με τους στόχους και τις δραστηριότητες του εν λόγω προγράμματος είναι: επιχειρήσεις, βιομηχανικά και εμπορικά επιμελητήρια, τοπικές, περιφερειακές ή εθνικές δημόσιες υπηρεσίες και ερευνητικά κέντρα, περιφερειακά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης που δεν υπάγονται σε κάποιο εθνικό σύστημα αλλά είναι επισήμως αναγνωρισμένα από μία από τις επιλέξιμες χώρες.

Τα συνδεδεμένα μέλη αναμένεται να συνεισφέρουν στη μεταφορά γνώσης, αποτελεσμάτων και διαδικασιών καινοτομίας και να συμβάλουν στην προώθηση, την υλοποίηση, την αξιολόγηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη των σχεδίων.

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Για να είναι επιλεξιμοί, οι ευρωπαίοι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες και μεταδιδάκτορες, συλλογικά «οι ευρωπαίοι φοιτητές»:

1. πρέπει να είναι υπήκοοι κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2. οι φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση κινητικότητας ως μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να έχουν λάβει πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ή αναγνωρισμένο τίτλο αντίστοιχου επιπέδου εκπαίδευσης από ευρωπαϊκό ΑΕΙ της σύμπραξης κατά το ακαδημαϊκό έτος που συμπίπτει με την έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας του σχεδίου ή να είναι εγγεγραμμένοι επί του παρόντος σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα ΑΕΙ μέλους της σύμπραξης
3. οι φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση κινητικότητας ως υποψήφιοι διδάκτορες πρέπει να έχουν λάβει μεταπτυχιακό ή αναγνωρισμένο τίτλο αντίστοιχου επιπέδου εκπαίδευσης από ευρωπαϊκό ΑΕΙ της σύμπραξης κατά το ακαδημαϊκό έτος που συμπίπτει με την έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας του σχεδίου ή να είναι εγγεγραμμένοι επί του παρόντος σε διδακτορικό πρόγραμμα ΑΕΙ μέλους της σύμπραξης
4. οι φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση κινητικότητας ως μεταδιδάκτορες πρέπει να έχουν λάβει το διδακτορικό τους κατά τα δύο τελευταία έτη και να υποστηρίζονται από ευρωπαϊκό ΑΕΙ της

σύμπραξης για τη συμμετοχή τους στη μεταδιδασκατορική κινητικότητα. Τα προαναφερόμενα μπορούν να αφορούν έρευνα, κατάρτιση και παρακολούθηση μαθημάτων υψηλής εξειδίκευσης.

5. πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς τη γλώσσα στην οποία πραγματοποιούνται τα μαθήματα ή μία από τις γλώσσες που ομιλούνται σήμερα στις χώρες υποδοχής.

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Για να είναι επιλεξιμοί, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες των τρίτων χωρών/εδαφών, συλλογικά «οι φοιτητές τρίτων χωρών»:

1. πρέπει να είναι υπήκοοι μιας από τις τρίτες χώρες/εδάφη της σχετικής ομάδας
2. οι φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση κινητικότητας ως μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να έχουν λάβει πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ή αναγνωρισμένο τίτλο αντίστοιχου επιπέδου εκπαίδευσης από ΑΕΙ τρίτης χώρας/εδάφους που ανήκει στη σύμπραξη κατά το ακαδημαϊκό έτος που συμπίπτει με την έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας του σχεδίου ή να είναι εγγεγραμμένοι επί του παρόντος σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα ΑΕΙ μέλους της σύμπραξης
3. οι φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση κινητικότητας ως υποψήφιοι διδάκτορες πρέπει να έχουν λάβει μεταπτυχιακό ή αναγνωρισμένο τίτλο αντίστοιχου επιπέδου εκπαίδευσης από ΑΕΙ τρίτης χώρας/εδάφους που ανήκει στη σύμπραξη κατά το ακαδημαϊκό έτος που συμπίπτει με την έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας του σχεδίου ή να είναι εγγεγραμμένοι επί του παρόντος σε διδακτορικό πρόγραμμα ΑΕΙ μέλους της σύμπραξης
4. οι φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση κινητικότητας ως μεταδιδάκτορες πρέπει να έχουν λάβει το διδακτορικό τους τα δύο τελευταία έτη και να υποστηρίζονται από ΑΕΙ τρίτης χώρας/εδάφους που ανήκει στη σύμπραξη για τη συμμετοχή τους στη μεταδιδασκατορική κινητικότητα. Τα προαναφερόμενα μπορούν να αφορούν έρευνα, κατάρτιση και παρακολούθηση μαθημάτων υψηλής εξειδίκευσης.
5. πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς τη γλώσσα στην οποία πραγματοποιούνται τα μαθήματα ή μία από τις γλώσσες που ομιλούνται σήμερα στις χώρες υποδοχής.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Για να είναι επιλέξιμο, το ακαδημαϊκό προσωπικό και το προσωπικό ανώτατης εκπαίδευσης, συλλογικά «το προσωπικό»:

1. πρέπει να εργάζεται ή να συνδέεται με ΑΕΙ της σύμπραξης
2. πρέπει να έχει την υπηκοότητα κράτους μέλους της ΕΕ ή μιας από τις τρίτες χώρες/εδάφη της αντίστοιχης ομάδας
3. οι εργασίες στο πλαίσιο της κινητικότητας πρέπει να βασίζονται σε συμφωνίες σύμπραξης ανάμεσα στα μέλη της σύμπραξης
4. τα ιδρύματα προέλευσης και υποδοχής και το μέλος του προσωπικού πρέπει να συμφωνήσουν για το πρόγραμμα των διαλέξεων που θα δοθεί από τους φιλοξενούμενους διδάσκοντες, για τις ερευνητικές δραστηριότητες ή για τον τύπο εκπαίδευσης που θα ακολουθηθεί από το προσωπικό

5. η ανταλλαγή μπορεί να συνιστά ανταλλαγή θέσης με θέση ή μονόδρομη ροή επισκεπτών από ή προς τρίτη χώρα.

Η κινητικότητα του προσωπικού πρέπει να συμβάλλει στην ενίσχυση της ικανότητας διεθνούς συνεργασίας των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης των τρίτων χωρών.

Στόχος της πρέπει να είναι η παγίωση και η επέκταση των δεσμών μεταξύ τμημάτων και σχολών και η προετοιμασία για μελλοντικά σχέδια συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων. Από την κινητικότητα του προσωπικού αναμένεται επίσης να βελτιωθεί η εφαρμογή του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων (ECTS) ή άλλων συστημάτων αναγνώρισης σπουδών στο ίδρυμα εταίρο.

6.2.2 Β ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το σχέδιο περιλαμβάνει την οργάνωση και υλοποίηση δραστηριοτήτων κινητικότητας φοιτητών, ερευνητών και προσωπικού, την παροχή εκπαίδευσης/κατάρτισης και άλλων υπηρεσιών σε ξένους φοιτητές και την παροχή εργασιών διδασκαλίας/κατάρτισης και έρευνας και άλλων υπηρεσιών σε προσωπικό από τη χώρα ή τις χώρες που καλύπτει το σχέδιο.

Οι δραστηριότητες πρέπει διεξάγονται σε μια από τις επιλέξιμες χώρες/εδάφη που καλύπτονται από την αντίστοιχη ομάδα της πρόσκλησης και μετέχουν στη σύμπραξη.

Το σχέδιο, και συγκεκριμένα η οργάνωση του προγράμματος κινητικότητας, πρέπει να είναι έτοιμο να λειτουργήσει κατά το έτος υποβολής της αίτησης. Ένα σχέδιο που επιλέγεται το έτος «ν» πρέπει να επιτρέπει την έναρξη της κινητικότητας των φοιτητών από το «έτος ν» έως το «έτος ν+1» το αργότερο, σύμφωνα με το ημερολόγιο του ακαδημαϊκού έτους της χώρας υποδοχής. Η κινητικότητα του προσωπικού μπορεί να ξεκινήσει ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια του σχεδίου και πρέπει να ολοκληρώνονται εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του σχεδίου.

Το σχέδιο αποτελείται από δύο κύρια μέρη:

- οργάνωση της κινητικότητας
- ατομική κινητικότητα για φοιτητές και προσωπικό.

Η οργάνωση των δραστηριοτήτων κινητικότητας έχει ως στόχο να δημιουργήσει, μέσα από μέτρα ποιοτικής υποστήριξης, τις ιδανικές συνθήκες υπό τις οποίες φοιτητές και προσωπικό μπορούν να ολοκληρώσουν περιόδους σπουδών/άσκησης/διδασκαλίας/έρευνας/κατάρτισης σε ΑΕΙ εταίρους σε άλλες συμμετέχουσες χώρες.

Οι αιτούντες πρέπει να έχουν υπόψη ότι, εάν η πρότασή τους εγκριθεί, θα χρειαστεί να υποβάλουν στον Οργανισμό κατάλογο με τους φοιτητές και το προσωπικό που έχουν πράγματι επιλεγεί να συμμετάσχουν σε δραστηριότητα κινητικότητας, καθώς και εφεδρικό κατάλογο όπου θα αναφέρεται το όνομα, το φύλο, η εθνικότητα, το ίδρυμα προέλευσης και υποδοχής, ο τομέας σπουδών, ο τύπος εκπαίδευσης και η διάρκεια. Επιπλέον, πρέπει να υποβληθούν πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των απορριφθέντων υποψηφίων ανά τύπο κινητικότητας, χώρα προέλευσης και φύλο. Ο κατάλογος ανά τύπο κινητικότητας πρέπει να υποβληθεί πριν από την έναρξη της πρώτης δραστηριότητας κινητικότητας κάθε τύπου και έως την 1η Απριλίου του έτους «ν+1» το αργότερο.

Για την οργάνωση της κινητικότητας η σύμπραξη πρέπει:

- να καταρτίσει μνημόνιο συμφωνίας μεταξύ των εταίρων με στόχο τη χρηστή διαχείριση της σύμπραξης και τη ρύθμιση όλων των πτυχών που σχετίζονται με την οργάνωση του προγράμματος κινητικότητας. Στο μνημόνιο συμφωνίας πρέπει να αποτυπώνονται:
  - ο ρόλος των εταίρων και η συμμετοχή του καθενός στις οργανωτικές δραστηριότητες (δραστηριότητες προβολής, στρατηγική επικοινωνίας, προπαρασκευαστικές ακαδημαϊκές δραστηριότητες κ.λπ.)
  - οι διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων
  - ορισμός των επιμέρους ακαδημαϊκών ρυθμίσεων (π.χ. για τους φοιτητές: συμφωνημένα κριτήρια εξέτασης, ακαδημαϊκή αναγνώριση των περιόδων σπουδών στο εξωτερικό· για το προσωπικό: συμπερίληψη μαθημάτων που διδάσκονται στο τακτικό πρόγραμμα του ιδρύματος υποδοχής, ρυθμίσεις αναφορικά με την αξιολόγηση των φοιτητών και των μαθημάτων, προγράμματα κατάρτισης κ.λπ.).
- να αναπτύξει σαφή στρατηγική προώθησης και προβολής της σύμπραξης, ιδίως με μέσα όπως ένας ειδικός δικτυακός τόπος για τη σύμπραξη, ο οποίος θα αναφέρεται συγκεκριμένα στη δράση EMA2 – ΣΚΕΛΟΣ2 και θα παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τις ακαδημαϊκές, οικονομικές και διοικητικές πτυχές της σύμπραξης. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται μια στέρεη στρατηγική δικτύωσης που θα απευθύνεται σε όσο το δυνατόν περισσότερα ΑΕΙ των ενδιαφερόμενων τρίτων χωρών.
- να εφαρμόσει για την επιλογή των φοιτητών, των ερευνητών, του ακαδημαϊκού και του διοικητικού προσωπικού έναν μηχανισμό που να εγγυάται τη διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής και την ισότιμη διαχείριση των αιτήσεων
- να θεσπίσει διαδικασίες και κριτήρια για την επιλογή των φοιτητών και του ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού που θα συμμετάσχει στις δραστηριότητες ατομικής κινητικότητας. Οι συμπράξεις πρέπει να φροντίζουν να μεσολαβεί διάστημα τουλάχιστον 45 ημερών μετά τη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή των αιτήσεων των υποψηφίων για υποτροφίες κινητικότητας. Η διαδικασία και η προθεσμία υποβολής αιτήσεων από τους υποψηφίους πρέπει να σχεδιαστεί με τρόπο ώστε οι υποψήφιοι να είναι εφοδιασμένοι με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες εκ των προτέρων και να έχουν αρκετό χρόνο να ετοιμάσουν και να υποβάλουν την αίτησή τους.
- να παρέχει επαρκή γλωσσική υποστήριξη
- να προσφέρει τις απαραίτητες διευκολύνσεις στους φοιτητές (π.χ. διεθνές γραφείο, στέγαση, καθοδήγηση, βοήθεια με τις ταξιδιωτικές θεωρήσεις και τις άδειες παραμονής κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι απαραίτητο, υπηρεσιών προς διευκόλυνση μελών των οικογενειών των κατόχων υποτροφιών, καθώς και όσων από αυτούς έχουν ειδικές ανάγκες
- να θεσπίσει ασφαλιστική ρύθμιση που να εγγυάται την επαρκή κάλυψη των φοιτητών σε περίπτωση ατυχήματος, τραυματισμού, ασθένειας κ.λπ. για όσο διάστημα συμμετέχουν στη δράση EMA2-ΣΚΕΛΟΣ2
- να προχωρήσει σε συμφωνίες με τους φοιτητές σχετικά με το ατομικό τους πρόγραμμα εργασίας και τον φόρτο εργασίας που απαιτείται για να θεωρηθεί ότι πέτυχαν σε εξετάσεις ή σε άλλες μορφές αξιολόγησης (συμφωνίες σπουδών)

- να διευκολύνει την ακαδημαϊκή αναγνώριση των περιόδων σπουδών, κατάρτισης, έρευνας και διδασκαλίας (μέσω του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων – ECTS ή άλλων συμβατών συστημάτων) με στόχο να ευνοήσει τη δημιουργία και/ή την υλοποίηση κοινών χώρων ανώτατης εκπαίδευσης. Υπό αυτήν την έννοια, ελάχιστη απαίτηση από όλους τους εταίρους είναι να θεωρήσουν την περίοδο σπουδών στο εξωτερικό αναπόσπαστο κομμάτι του προγράμματος σπουδών. Το ίδρυμα προέλευσης παρέχει πλήρη ακαδημαϊκή αναγνώριση για την περίοδο σπουδών (συμπεριλαμβανομένων των εξετάσεων ή άλλων μορφών αξιολόγησης) που ολοκληρώνεται στο/στα ίδρυμα/ιδρύματα υποδοχής. Στο τέλος της περιόδου σπουδών στο εξωτερικό, το ίδρυμα υποδοχής παρέχει στον εισερχόμενο φοιτητή και στο ίδρυμα προέλευσης πιστοποιητικών σπουδών που βεβαιώνει ότι το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε. Προτείνεται επίσης η χορήγηση παραρτήματος διπλώματος.
- να καταρτίσει συμφωνίες με τους ακαδημαϊκούς για τις ώρες διδασκαλίας που θα καλυφθούν από τον φιλοξενούμενο ακαδημαϊκό, οι οποίες πρέπει να συνιστούν μέρος των μαθημάτων που αξιολογούνται για την απόκτηση του πτυχίου/διπλώματος που χορηγεί το ίδρυμα υποδοχής
- να προβλέψει ρυθμίσεις για την παρακολούθηση των εξερχόμενων φοιτητών
- να αναπτύξει μηχανισμούς εσωτερικής αξιολόγησης και ποιοτικής αξιολόγησης
- να αναπτύξει στρατηγική βιωσιμότητας εξηγώντας το πώς οι ανταλλαγές κινητικότητας παγιώνουν τους υφιστάμενους δεσμούς με τρίτες χώρες, το πώς προάγουν την αλληλοκατανόηση, την καινοτομία και την ποιοτική εκπαίδευση με τις ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες.

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η δράση EMA2-ΣΚΕΛΟΣ2 στοχεύει αποκλειστικά σε φοιτητές και προσωπικό που είναι εγγεγραμμένο σε ένα από τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης των συμπράξεων.

Σε γενικές γραμμές:

- ✓ η ευρωπαϊκή κινητικότητα προς τις τρίτες χώρες/εδάφη πρέπει να συνιστά τουλάχιστον το 60% της ροής ατομικής κινητικότητας,
- ✓ η κινητικότητα των τρίτων χωρών προς την Ευρώπη δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το 40% της ροής ατομικής κινητικότητας.

Η κατανομή ενδέχεται να ποικίλλει ανάλογα με τη σχετική ομάδα. Λεπτομερείς πληροφορίες παρέχονται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Η κινητικότητα μπορεί να περιλαμβάνει περίοδο πρακτικής άσκησης (έως 3 μήνες το πολύ) στη χώρα των εταίρων ή των συνδεδεμένων μελών των ΑΕΙ υποδοχής, εφόσον έχει προηγηθεί περίοδος σπουδών στο εξωτερικό διάρκειας τουλάχιστον έξι μηνών και είναι αναγνωρισμένη ως αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών. Η πρακτική άσκηση πρέπει να συμφωνείται από όλους τους ενδιαφερόμενους εταίρους, ενώ πρέπει να υπάρχει μέριμνα για τη στενή παρακολούθηση των φοιτητών.

Στα ευρωπαϊκά ΑΕΙ συνιστάται να ενημερώνονται πλήρως σχετικά με τους επιμέρους όρους κάθε ενδιαφερόμενης τρίτης χώρας/εδάφους προτού αποφασίσουν να στείλουν φοιτητές ή προσωπικό και να τηρούν τις συμβουλές του οικείου υπουργείου Εξωτερικών.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η διάρκεια ενός σχεδίου μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τη σχετική ομάδα, αλλά δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 48 μήνες. Λεπτομερείς πληροφορίες παρέχονται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Η σύμπραξη μπορεί να αποφασίσει για τη διάρκεια των δραστηριοτήτων κινητικότητας, κινούμενη εντός των ορίων του παρακάτω πίνακα:

Τύπος ατομικής κινητικότητας	Φοιτητές και προσωπικό της σύμπραξης	
	Εταίροι ΕΕ	Εταίροι τρίτων χωρών/εδαφών
Μεταπτυχιακή	από 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο έως 1 ακαδημαϊκό έτος (10 μήνες το πολύ)	από 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο έως 2 ακαδημαϊκά έτη (22 μήνες το πολύ)
Διδακτορική	6-34 μήνες	
Μεταδιδακτορική	6-10 μήνες	
Προσωπικό	1-3 μήνες	

6.2.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Η επιλογή των συμπράξεων γίνεται μέσα από μια διαδικασία διαγωνισμού που διοργανώνεται από τον Οργανισμό και βασίζεται στην αξιολόγηση της ποιότητας της πρότασης από ακαδημαϊκής και οργανωτικής άποψης. Όλες οι αιτήσεις αξιολογούνται από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες σύμφωνα με τα πέντε κριτήρια ανάθεσης που περιγράφονται παρακάτω. Η μέγιστη βαθμολογία που μπορεί να λάβει μια πρόταση είναι 100%. Καταρχήν, οι προτάσεις που δεν επιτυγχάνουν το κατώτατο όριο ποιότητας του 50% δεν θα εξετάζονται για χρηματοδότηση.

Κριτήρια	Βαρύτητα
1. Συνάφεια	25%
2. Συνεισφορά στην αριστεία	25%
3. Ποιότητα	50%
3.1 Σύνθεση της σύμπραξης και μηχανισμοί συνεργασίας	15%
3.2 Οργάνωση και υλοποίηση κινητικότητας	20%
3.3 Διευκολύνσεις των φοιτητών / του προσωπικού και παρακολούθηση	15%
Σύνολο	100%

1. Συνάφεια (25% της τελικής βαθμολογίας)

Βάσει αυτού του κριτηρίου, οι αιτούντες πρέπει να δείξουν τη συνάφεια της πρότασής τους σε σχέση με τους στόχους του προγράμματος EMA2-ΣΚΕΛΟΣ2 (ενότητα 6.2) και το πώς τα αναμενόμενα αποτελέσματα θα συμβάλουν στην εκπλήρωση των απαιτήσεων που διατυπώνονται στις οικείες κατευθυντήριες γραμμές της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Αφορά ζητήματα όπως:

- η γεωγραφική κάλυψη της σύμπραξης
- η σημασία του σχεδίου για τη σχέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις τρίτες χώρες/εδάφη (βλ. θεματικά πεδία των οικείων κατευθυντήριων γραμμών της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων).

2. Συνεισφορά στην αριστεία (25% της τελικής βαθμολογίας)

Βάσει αυτού του κριτηρίου, οι αιτούντες πρέπει να δείξουν το πώς η πρότασή τους έχει από ακαδημαϊκής και πανεπιστημιακής άποψης τα εχέγγυα να συνεισφέρει στην αριστεία, την καινοτομία με τη μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας.

Αφορά ζητήματα όπως:

- η συμβολή του σχεδίου στην εκπαιδευτική ποιότητα, στην αριστεία και στη μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας
- η ικανότητα της πρότασης να προαγάγει τη διαπανεπιστημιακή συνεργασία, να αναπτύξει τις ικανότητες διδασκαλίας και μάθησης των φοιτητών και των ερευνητών στην ανώτατη εκπαίδευση, με προοπτική τις περαιτέρω σπουδές ή τη βελτίωση των επαγγελματικών ευκαιριών
- μια εύρωστη στρατηγική για την κάλυψη των διαφορετικών θεματικών πεδίων και ο αντίκτυπος στα συμμετέχοντα ιδρύματα των χωρών αυτών.

3. Ποιότητα (50% της τελικής βαθμολογίας)

Βάσει αυτού του κριτηρίου ο αιτών πρέπει να επεξηγήσει τα μέτρα που θα λάβει ώστε να διασφαλίσει την ποιοτική οργάνωση και υλοποίηση της κινητικότητας. Θα εστιάσει στην εμπειρογνομοσύνη της προτεινόμενης σύμπραξης που θα αξιοποιηθεί προς επίτευξη των στόχων, των στρατηγικών/διαδικασιών και των δραστηριοτήτων του σχεδίου ώστε να οργανωθεί και να υλοποιηθεί η κινητικότητα, οι υπηρεσίες και οι διευκολύνσεις προς τους εγγεγραμμένους φοιτητές, καθώς και στον τρόπο με τον οποίο η σύμπραξη σκοπεύει να διασφαλίσει την επαρκή συμμετοχή φοιτητών στο πρόγραμμα κινητικότητας.

3.1 Σύνθεση της σύμπραξης και μηχανισμοί συνεργασίας (15% της τελικής βαθμολογίας)

Αφορά ζητήματα όπως:

- η σύμπραξη από την άποψη της πολυμορφίας (εταίροι και συνδεδεμένα μέλη), η επιχειρησιακή ικανότητα του αιτούντος και των εταίρων, η εμπειρία τους στη διαχείριση διεθνών σχεδίων
- ο βαθμός εμπλοκής και συμμετοχής των εταίρων στο σχέδιο (στρατηγική προβολής, διαδικασία επιλογής για την κινητικότητα φοιτητών και προσωπικού, κατανομή των εργασιών μεταξύ των εταίρων, κατανομή των δραστηριοτήτων κινητικότητας μεταξύ των εταίρων)

- η ποιότητα και η αξιοπιστία των μηχανισμών συνεργασίας ανάμεσα στους συμμετέχοντες οργανισμούς και τα από κοινού μέτρα διασφάλισης της ποιότητας που αναμένεται να εφαρμοστούν για την παρακολούθηση της εξέλιξης του σχεδίου (δείκτες και κριτήρια αναφοράς)
- η ποιότητα των σχεδίων για τους μηχανισμούς επικοινωνίας και συνεργασίας (μνημόνια συμφωνίας).

3.2 Οργάνωση και υλοποίηση κινητικότητας (20% της τελικής βαθμολογίας)

Αφορά ζητήματα όπως:

- η ολοκλήρωση του προγράμματος κινητικότητας μεταξύ των ιδρυμάτων εταίρων (ήτοι πώς η πρόταση ικανοποιεί τις απαιτήσεις που αφορούν τον αριθμό και τον τύπο των δραστηριοτήτων κινητικότητας, ισορροπία των προτεινόμενων ροών κινητικότητας μεταξύ των εταίρων)
- η στρατηγική και τα συγκεκριμένα μέτρα που προτείνονται για τη διασφάλιση της προβολής, της ενημέρωσης και της προώθησης του σχεδίου
- τα μέτρα που θα ληφθούν για την προσέλκυση επαρκούς αριθμού φοιτητών και προσωπικού με το κατάλληλο προφίλ ώστε να διασφαλιστούν οι προτεινόμενες ροές κινητικότητας, καθώς και οι μεταξύ τους σχέσεις και η θεματική εμπειρογνωμοσύνη των ιδρυμάτων εταίρων, το προφίλ των φοιτητών / του προσωπικού
- η μεθοδολογία και τα κριτήρια που θα εφαρμοστούν για την εγγύηση μιας αδιάβλητης και διαφανούς διαδικασίας επιλογής βασισμένης στα προσόντα και στις ίσες ευκαιρίες, καθώς και τα πρότυπα στα οποία έχει συμφωνήσει η σύμπραξη για τις κοινές διαδικασίες υποβολής αιτήσεων, επιλογής, αποδοχής και εξέτασης
- οι μηχανισμοί εξέτασης των φοιτητών και αναγνώρισης και μεταφοράς των πιστωτικών μονάδων (χρήση του ECTS ή άλλων ισοδύναμων μηχανισμών, χρήση παραρτήματος διπλώματος)
- η προβλεπόμενη στρατηγική διασφάλισης ποιότητας και αξιολόγησης που σχεδιάζει η σύμπραξη για την επαρκή παρακολούθηση του σχεδίου (τόσο από ακαδημαϊκής όσο και από διοικητικής άποψης)
- η ποιότητα του σχεδίου βιωσιμότητας, τόσο κατά τη διάρκεια, όσο και μετά το πέρας της σχεδιαζόμενης συμβατικής περιόδου
- ο αντίκτυπος, τόσο για τις ομάδες στόχους όσο και σε πανεπιστημιακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης των σπουδών μεταξύ των εταίρων
- απτά αποτελέσματα, πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα, σχέδιο κεφαλαιοποίησης των αποτελεσμάτων του σχεδίου και δραστηριότητες διάχυσης στην Ευρώπη και στις χώρες εταίρους.

3.3 Διευκολύνσεις των φοιτητών / του προσωπικού και παρακολούθηση (15% της τελικής βαθμολογίας)

Αφορά ζητήματα όπως:

- η συμφωνία φοιτητή, η οποία προσδιορίζει με σαφήνεια τα αμοιβαία δικαιώματα, υποχρεώσεις και ευθύνες του φοιτητή και της σύμπραξης αναφορικά με τις ακαδημαϊκές, οικονομικές και διοικητικές πτυχές της συμμετοχής του φοιτητή στο πρόγραμμα κινητικότητας
- η συμφωνία σπουδών, η οποία περιγράφει το πρόγραμμα σπουδών στο εξωτερικό και το πώς διευκολύνει την πλήρη ακαδημαϊκή αναγνώριση
- πρακτικές ρυθμίσεις για την υποδοχή των εισερχόμενων φοιτητών στο ίδρυμα υποδοχής, ειδικότερα η παροχή βοήθειας για τη λήψη ταξιδιωτικής θεώρησης, η διοικητική υποστήριξη, οι εγκαταστάσεις στέγασης, τα μαθήματα γλωσσών, η υποστήριξη για τη λήψη άδειας παραμονής κ.λπ.
- η ένταξη του ακαδημαϊκού προσωπικού στο πρόγραμμα σπουδών και η καταλληλότητα των προγραμμάτων κατάρτισης για το διοικητικό προσωπικό.

Κατόπιν τις αξιολόγησης θα συνταχθεί κατάλογος με τις καλύτερες προτάσεις για καθεμία από τις γεωγραφικές ομάδες. Με βάση το διαθέσιμο χρηματοδοτικό κονδύλιο θα καταρτιστεί κατάλογος με το/τα επιλεγμένο/επιλεγμένα έργο/έργα ανά γεωγραφική ομάδα, καθώς και εφεδρικός κατάλογος.

6.3 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Η επιχορήγηση που θα δοθεί μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των εξόδων υλοποίησης των επιλέξιμων δραστηριοτήτων, όπως περιγράφονται στις ενότητες 6.2.1 και 6.2.2

Οργάνωση κινητικότητας

Το μέρος της επιχορήγησης που θα δοθεί για την κάλυψη των εξόδων των ΑΕΙ για την οργάνωση της κινητικότητας υπολογίζεται βάσει των πάγιων ποσών. Το πάγιο ποσό αντιστοιχεί σε **10.000 ευρώ** ανά ίδρυμα της σύμπραξης.

Ατομικές υποτροφίες

Από την κοινοτική ενίσχυση για την ατομική κινητικότητα φοιτητών και προσωπικού καλύπτεται μέρος των εξόδων ταξιδιού, των εξόδων διαμονής, των ασφαλιστικών δαπανών και, κατά περίπτωση, των διδάκτρων για τους κινητικούς φοιτητές και το προσωπικό.

Το ποσό της επιχορήγησης για την κάλυψη των προαναφερόμενων δαπανών υπολογίζεται βάσει των κλιμάκων μοναδιαίου κόστους που αναλύονται στους παρακάτω πίνακες.

Εξόδα ταξιδιού

Τα ακόλουθα ποσά ισχύουν για εισιτήρια μετ' επιστροφής που αφορούν τη γραμμική απόσταση (σε ευθεία γραμμή) μεταξύ του τόπου προέλευσης του φοιτητή / του μέλους του προσωπικού (για την ομάδα στόχο 2 της δράσης EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1), του τόπου διαμονής (για την ομάδα στόχο 3 της δράσης EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1) ή του ιδρύματος προέλευσης (για την ομάδα στόχο 1 της δράσης EMA2- ΣΚΕΛΟΣ1 και EMA2- ΣΚΕΛΟΣ 2) αφενός και, αφετέρου, των εγκαταστάσεων του ιδρύματος υποδοχής.

Απόσταση (km)	Πάγιο ποσό (€)
< 500	250
500 – 1.000	500
>1.000 – 1.500	750
>1.500 – 2 500	1.000
>2.500 – 5.000	1.500
>5.000 – 10.000	2.000
>10.000	2.500

Τα ΑΕΙ καλύπτουν τα ταξιδιωτικά έξοδα των φοιτητών και του προσωπικού που συμμετέχουν στις ροές ατομικής κινητικότητας επί τη βάσει των παραπάνω ποσών.

Έξοδα διαμονής

Τα συμμετέχοντα ΑΕΙ πρέπει να παράσχουν στους φιλοξενούμενους φοιτητές/προσωπικό το σύνολο της δαπάνης διαμονής που ορίζεται στον παρακάτω πίνακα. Μέρος της δίδεται κατά την άφιξη για την κάλυψη των εξόδων εγκατάστασης και το υπόλοιπο χορηγείται σε τακτική βάση.

Δίδακτρα

Οι φοιτητές των ΑΕΙ εταίρων θα συνεχίσουν να πληρώνουν δίδακτρα στο ΑΕΙ προέλευσης, αλλά το ΑΕΙ υποδοχής πρέπει να τους χορηγήσει απαλλαγή από δίδακτρα (απαλλαγή από τέλη εγγραφής/δίδακτρα) εφόσον η κινητικότητα διαρκεί λιγότερο από 10 μήνες. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το μέγιστο ποσό των διδάκτρων για τους εισερχόμενους φοιτητές περιορίζεται στα 3.000 ευρώ ανά ακαδημαϊκό έτος και φοιτητή και στα 5.000 ευρώ για τέλη εγγραφής σε εξειδικευμένες μεταδιδακτορικές σπουδές. Προς αποφυγή της διπλής καταβολής διδάκτρων, στις περιπτώσεις όπου το ΑΕΙ υποδοχής απαιτεί την καταβολή των τελών εγγραφής/διδάκτρων, οι φοιτητές δεν πρέπει να χρεωθούν με τα ίδια τέλη από το ΑΕΙ προέλευσης.

Η μεταδιδακτορική κινητικότητα για ερευνητικούς σκοπούς δεν υπόκειται σε δίδακτρα. Τα δίδακτρα που αφορούν μεταδιδακτορικές σπουδές πρέπει να αιτιολογούνται λεπτομερώς στην αίτηση. Το ΑΕΙ υποδοχής μπορεί να χρεώσει ένα μικρό πρόσθετο τέλος στους εισερχόμενους φοιτητές για να καλύψει τα πρόσθετα έξοδα βιβλιοθήκης, φοιτητικών ενώσεων, αναλώσιμων εργαστηριακών ειδών κ.λπ., ίσο με αυτό που χρεώνεται στους τοπικούς φοιτητές.

Σε καμία περίπτωση δεν δύνανται τα συμμετέχοντα ΑΕΙ να ζητήσουν από τους φιλοξενούμενους φοιτητές δίδακτρα/τέλη εγγραφής μεγαλύτερα από τα ποσά που υποδεικνύονται στις προηγούμενες παραγράφους ή να παρακρατήσουν ποσά από τη χρηματοδότηση που προορίζεται για τη διαμονή προκειμένου να καλύψουν τέτοια τέλη.

Ασφαλιστικές δαπάνες

Ο Οργανισμός έχει προβλέψει για τα ΑΕΙ κλίμακες μοναδιαίου κόστους ώστε να καλύψουν την ασφάλιση των φοιτητών και του προσωπικού που συμμετέχουν στις δραστηριότητες κινητικότητας. Τα ΑΕΙ πρέπει να

προσφέρουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη (υγείας, ταξιδιού, ατυχήματος) στους εισερχόμενους φοιτητές και στο προσωπικό που συμμετέχουν στις δραστηριότητες ατομικής κινητικότητας.

Έξοδα ταξιδιωτικής θεώρησης

Τα έξοδα έκδοσης ταξιδιωτικής θεώρησης για τα άτομα που συμμετέχουν στην κινητικότητα μπορούν να καλυφθούν από την επιχορήγηση. Για να επιταχύνουν και να διευκολύνουν τη διαδικασία έκδοσης της ταξιδιωτικής θεώρησης για τους επιλεγμένους φοιτητές και το προσωπικό, οι επιλεγμένες συμπράξεις προτρέπονται να έρθουν σε επαφή και να επικοινωνήσουν με τις Αντιπροσωπείες της ΕΕ στις χώρες εταίρους της ΕΕ και με τα προξενεία και τις πρεσβείες που διατηρούν τα κράτη μέλη της ΕΕ στις οικείες χώρες μόλις λάβουν την επίσημη επιβεβαίωση ότι επιλέχθηκαν.

Τύπος κινητικότητας	Μηνιαία δαπάνη διαμονής	Διάρκεια	Δίδακτρα/τέλη εγγραφής	Ασφάλιση	Μέγιστο ποσό (εκτός ταξιδιού)
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΗ	ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ1 (ομάδα στόχος 1)				
	€ 1.000 μηνιαίως	6-10 μήνες ⁵³	Απαλλαγή από τα δίδακτρα εάν η διαμονή διαρκέσει λιγότερο από 10 μήνες € 3.000 ανά ακαδημαϊκό έτος	€ 75 μηνιαίως	€ 13.750
	Ομάδα στόχος 3				
	€ 1.000 μηνιαίως	6-34 μήνες	€ 3.000 ανά ακαδημαϊκό έτος	€ 75 μηνιαίως	€ 45.550€
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ	ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ1 (ομάδα στόχος 1) και ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ2				
	€ 1.000 μηνιαίως	6 -10 μήνες για τους Ευρωπαίους	Απαλλαγή από τα δίδακτρα εάν η διαμονή διαρκέσει λιγότερο από 10 μήνες € 3.000 ανά ακαδημαϊκό έτος	€ 75 μηνιαίως	€ 29.650
		6 - 22 μήνες για υπηκόους τρίτων χωρών	Απαλλαγή από τα δίδακτρα εάν η διαμονή διαρκέσει λιγότερο από 10 μήνες € 3.000 ανά ακαδημαϊκό έτος		
	ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ1(ομάδες στόχοι 2 & 3)				
€ 1.000 μηνιαίως	6 - 22 μήνες	€ 3.000 ανά ακαδημαϊκό έτος	€ 75 μηνιαίως	€ 29.650	
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ	ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ1 (όλες οι ομάδες στόχοι) και ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ2				
	€ 1.500 μηνιαίως	6 - 34 μήνες	€ 3.000 ανά ακαδημαϊκό έτος	€ 75 μηνιαίως	€ 62.550
	ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ1 (όλες οι ομάδες στόχοι) και ΕΜΑ2-ΣΚΕΛΟΣ2				

⁵³ Για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, η κινητικότητα για συντομότερο διάστημα επιτρέπεται σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και υπόκειται σε προηγούμενη έγκριση από τον Οργανισμό.

ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ	€ 1.800 μηνιαίως	6-10 μήνες	Χωρίς τέλη εγγραφής για ερευνητικές δραστηριότητες Έως € 5.000 ανά ακαδημαϊκό έτος για εξειδικευμένες μεταδιδακτορικές σπουδές (που περιγράφονται στην αίτηση)	€ 75 μηνιαίως	€ 23.750
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	EMA2-ΣΚΕΛΟΣ1 (ομάδα στόχος 1) και EMA2-ΣΚΕΛΟΣ2				
	€ 2.500 μηνιαίως	1-3 μήνες	μη εφαρμόσιμο	€ 75 μηνιαίως	€ 7.725

6.4 ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

«Συμφωνία επιχορήγησης»

Εάν η πρόταση για τη δράση EMA2 επιλεγθεί, ο Οργανισμός θα συνάψει συμφωνία επιχορήγησης που καταρτίζεται σε ευρώ και αναλύει τις προϋποθέσεις και την οικονομική συνεισφορά. Η συμφωνία επιχορήγησης καλύπτει την οικονομική συνεισφορά για την οργάνωση του προγράμματος κινητικότητας καθώς και τις ατομικές υποτροφίες που χορηγούνται σε φοιτητές και προσωπικό. Η εν λόγω συμφωνία επιχορήγησης υπογράφεται από τον Οργανισμό και τον δικαιούχο και η διάρκειά της μπορεί να είναι έως 48 μήνες.

Οποιαδήποτε τροποποίηση στη συμφωνία επιχορήγησης πρέπει να ζητηθεί εγγράφως και να εγκριθεί από τον Οργανισμό. Οι τύποι των τροποποιήσεων και οι τρόποι εφαρμογής τους προσδιορίζονται στο διοικητικό και χρηματοοικονομικό εγχειρίδιο που προσαρτάται στη συμφωνία επιχορήγησης.

«Καταβολή του ποσού της επιχορήγησης»

Ο δικαιούχος θα λάβει ετήσιες δόσεις προχρηματοδότησης σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα.

	<u>Πρώτη προχρηματοδότηση</u>	<u>Δεύτερη προχρηματοδότηση</u>	<u>Τρίτη προχρηματοδότηση</u>
Σχέδια κινητικότητας διάρκειας μικρότερης ή ίσης με 22 μήνες	70% της επιχορήγησης	30% της επιχορήγησης	
Σχέδια κινητικότητας διάρκειας από 22 έως 34 μήνες το πολύ	50% της επιχορήγησης	30% της επιχορήγησης	20% της επιχορήγησης

Η πρώτη δόση προχρηματοδότησης καταβάλλεται εντός 45 ημερών από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας επιχορήγησης από τον Οργανισμό.

Οι επόμενες δόσεις της προχρηματοδότησης καταβάλλονται αφού υποβληθεί από τον δικαιούχο και εγκριθεί από τον Οργανισμό έκθεση προόδου και αίτημα πληρωμής που καταδεικνύει ότι έχει δαπανηθεί από τη σύμπραξη τουλάχιστον το 70% των ποσών προχρηματοδότησης που έχει ήδη καταβάλει ο Οργανισμός.

Ο Οργανισμός υπολογίζει το τελικό ποσό της επιχορήγησης με βάση την τελική έκθεση που θα υποβληθεί με την ολοκλήρωση του σχεδίου. Το ποσό υπολογίζεται με τη χρήση των πάγιων ποσών και των ποσών μοναδιαίου κόστους που αναφέρονται στις χρηματοοικονομικές προϋποθέσεις (βλ. ενότητα 6.3).

«Μνημόνιο συμφωνίας»

Οι νόμιμοι εκπρόσωποι και/ή οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι όλων των ιδρυμάτων που μετέχουν στη σύμπραξη πρέπει να υπογράψουν μνημόνιο συμφωνίας που διασφαλίζει την απαραίτητη θεσμική δέσμευση των συμμετεχόντων ΑΕΙ στη σύμπραξη. Η συμφωνία πρέπει να καλύπτει όσο το δυνατόν ακριβέστερα όλες τις ακαδημαϊκές, διοικητικές και οικονομικές πτυχές που αφορούν την υλοποίηση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένης της διαχείρισης των ατομικών υποτροφιών.

Αντίγραφο του μνημονίου συμφωνίας υπογεγραμμένο από όλους τους εταίρους πρέπει να υποβληθεί στον Οργανισμό μαζί με την έκθεση δραστηριοτήτων έως την 1η Απριλίου του «έτους ν+1».

«Συμφωνία φοιτητή»

Η διασφάλιση της ενεργού συμμετοχής όλων των φοιτητών στις δραστηριότητες της σύμπραξης είναι ευθύνη της ίδιας της σύμπραξης. Προκειμένου να εγγυώνται την απαραίτητη διαφάνεια των κανόνων συμμετοχής στη δράση EMA2, οι συμπράξεις οφείλουν να ορίζουν σαφώς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του φοιτητή μέσω συμφωνίας φοιτητή, η οποία υπογράφεται και από τους δύο συμβαλλόμενους κατά την έναρξη του προγράμματος. Η συμφωνία αυτή πρέπει να ορίζει με τον μέγιστο βαθμό ακρίβειας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αμφοτέρων των συμβαλλομένων και να καλύπτει ζητήματα όπως:

- ο τα έξοδα συμμετοχής που χρεώνονται στον φοιτητή, τι καλύπτουν και (κατά περίπτωση) τι δεν καλύπτουν.
- ο οι σημαντικότερες ημερομηνίες στο χρονοδιάγραμμα του προγράμματος, μαζί με τις εξεταστικές περιόδους.
- ο η συμφωνία σπουδών και η αναλυτική βαθμολογία, περιλαμβανομένης της αναγνώρισης της περιόδου σπουδών στο εξωτερικό από το ίδρυμα προέλευσης, με αναφορά σε παράρτημα διπλώματος, κατά περίπτωση.
- ο οι υποχρεώσεις των φοιτητών σχετικά με την παρακολούθηση του προγράμματος / των δραστηριοτήτων του, οι ακαδημαϊκές επιδόσεις τους, καθώς και οι συνέπειες από τη μη τήρηση των υποχρεώσεων αυτών.
- ο η αναγνώριση διπλωμάτων.

Υποδείγματα της *συμφωνίας επιχορήγησης*, μαζί με τα παραρτήματά της, διατίθενται μέσω των δικτυακών τόπων του Erasmus Mundus.

6.5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Οι επιλεγμένες προτάσεις υποβάλλονται σε οικονομική ανάλυση, σε σχέση με την οποία ενδέχεται να ζητηθούν από τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τις προτεινόμενες δράσεις συμπληρωματικές πληροφορίες.

Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα

Επισημαίνεται στους αιτούντες ότι το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα είναι μόνο ενδεικτικό και ενδέχεται να αλλάξει στο πλαίσιο των ετήσιων προκλήσεων υποβολής προτάσεων:

- 1) ***Δεκέμβριος «έτους ν-1»***: δημοσίευση της ετήσιας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων (με πληροφορίες σχετικά με το έντυπο που πρέπει να χρησιμοποιείται και τυχόν άλλες συναφείς πληροφορίες που ισχύουν για το σχετικό έτος επιλογής).
- 2) ***Απρίλιος «έτους ν»***: προθεσμία για την υποβολή προτάσεων.
- 3) ***Μάιος - Ιούνιος «έτους ν»***: αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων.
- 4) ***Ιούλιος «έτους ν»***: απόφαση ανάθεσης και δημοσίευση των αποτελεσμάτων της επιλογής
- 5) ***Ιούλιος «έτους ν» έως Σεπτέμβριος «έτους ν»***: υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης με τη σύμπραξη.
- 6) ***Σεπτέμβριος «έτους ν» έως τέλος Δεκεμβρίου «έτους ν+1»***: έναρξη της κινητικότητας για τους φοιτητές.
- 7) ***Σεπτέμβριος «έτους ν» έως τέλος του σχεδίου***: πιθανή έναρξη της κινητικότητας για ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό.
- 8) ***Τέλος Απριλίου «έτους ν+1»***: τελευταία προθεσμία αποστολής των καταλόγων κινητικότητας στον Οργανισμό.

7. ΔΡΑΣΗ 3 : ΣΧΕΔΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ERASMUS MUNDUS

7.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση 3 παρέχει υποστήριξη σε διακρατικές πρωτοβουλίες, μελέτες, σχέδια, εκδηλώσεις και άλλες δραστηριότητες που στοχεύουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας, του προφίλ, της προβολής και της προσβασιμότητας της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης στον κόσμο. Τα σχέδια της Δράσης 3 πρέπει να συμβάλλουν⁵⁴:

- ο στην *προώθηση* και ευαισθητοποίηση σχετικά με τον τομέα της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης, καθώς και των σχετικών προγραμμάτων συνεργασίας και χρηματοδότησης·
- ο στη *διάδοση* των αποτελεσμάτων του προγράμματος και των παραδειγμάτων ορθής πρακτικής·
- ο στην *αξιοποίηση* και ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων αυτών σε θεσμικό και ατομικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο της πρώτης φάσης του προγράμματος, η δράση αυτή (πρώην Δράση 4) υποστήριξε δραστηριότητες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τη μεταρρυθμιστική διαδικασία που βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης. Περισσότερα από 50 μικρά έως μεσαίου μεγέθους σχέδια επιλέχθηκαν βάσει των ετήσιων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων σε τομείς όπως η διασφάλιση της ποιότητας, η αναγνώριση ακαδημαϊκών μονάδων και τίτλων σπουδών, η προώθηση γνωστικών αντικειμένων ή γεωγραφικών περιοχών, η υποστήριξη της διεθνούς κινητικότητας κ.λπ. Παρασχέθηκε επίσης χρηματοδότηση για την επέκταση των θεματικών δικτύων Erasmus σε ιδρύματα τρίτων χωρών. Πληροφορίες σχετικά με τα υποστηριζόμενα σχέδια διατίθενται στη διεύθυνση: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_action_4_enhance_attractiveness_2004_2008_en.php

Επιπλέον, άλλα σχέδια έχουν επίσης λάβει υποστήριξη μέσω προσκλήσεων υποβολής προσφορών προκειμένου να καλυφθούν συγκεκριμένες ανάγκες που συνδέονται με το γενικό στόχο να βελτιωθεί η ελκυστικότητα, η προβολή και η διαφάνεια του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, π.χ. :

- ο *Αντιλήψεις σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης σε τρίτες χώρες* (<http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/acareport.pdf>)
- ο *Σύλλογος Φοιτητών και Αποφοίτων Erasmus Mundus (EMA)* (<http://www.em-a.eu>)
- ο *Σχέδιο Παγκόσμιας Προώθησης Erasmus Mundus (GPP) / «Study in Europe»*
  - Δικτυακή πύλη (βλ. http://ec.europa.eu/education/study-in-europe/index_en.html),
  - Εγχειρίδιο επικοινωνίας για ευρωπαϊκά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης (http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/toolkit_en.pdf),

⁵⁴ Για τους ορισμούς των όρων που εμφανίζονται με πλάγιους χαρακτήρες, βλ. κεφάλαιο 2.

Για τη δεύτερη φάση του προγράμματος, τα σχέδια της Δράσης 3 έχουν ομαδοποιηθεί σε 5 κατηγορίες:

	<i>Κατηγορία σχεδίων</i>	<i>Μέθοδος υλοποίησης</i>
1	Σχέδια για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης, διεθνοποίηση των θεματικών δικτύων ERASMUS	Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων ⁵⁵ .
2	Ομαδοποίηση υφιστάμενων σχεδίων Erasmus Mundus (σχέδια EMMC και EMJD της Δράσης 1 + σχέδια της Δράσης 3/πρώην Δράσης 4	Προσκλήσεις υποβολής προσφορών.
3	Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης των Εθνικών Δομών Erasmus Mundus	Κλειστές προσκλήσεις υποβολής προσφορών που θα απευθύνονται αποκλειστικά στις Εθνικές Δομές Erasmus Mundus.
4	Υπηρεσίες που παρέχονται στον Σύλλογο Φοιτητών και Αποφοίτων Erasmus Mundus	Πρόσκληση υποβολής προσφορών που οδηγεί στη σύναψη σύμβασης-πλαισίου
5	Άλλα σχέδια όπως: μελέτες, συνέδρια της Προεδρίας, άλλες δραστηριότητες προώθησης	Προσκλήσεις υποβολής προσφορών (για περιπτώσεις εκτός συνεδρίων της Προεδρίας)

Οι ακόλουθες ενότητες του οδηγού προγράμματος ισχύουν ΜΟΝΟ για σχέδια που υπάγονται στην πρώτη κατηγορία.

7.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Η προθεσμία υποβολής και όλα τα υπόλοιπα επίσημα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στο έντυπο της αίτησης πρέπει να τηρούνται *απαρέγκλιτα*.

7.2.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Επιλέξιμοι δικαιούχοι / συμμετέχοντες οργανισμοί:

- Ο αιτών/συντονιστικός οργανισμός πρέπει να προέρχεται από *επιλέξιμη αιτούσα χώρα*⁵⁶, και συγκεκριμένα: κράτος μέλος της ΕΕ, κράτος του ΕΟΧ-ΕΖΕΣ⁵⁷, Τουρκία, χώρες των Δυτικών Βαλκανίων⁵⁸ ή Ελβετία.
- Τα δίκτυα ΑΕΙ θα θεωρούνται ως ένας ενιαίος συμμετέχων οργανισμός.
- Στους επιλέξιμους συμμετέχοντες οργανισμούς συγκαταλέγονται:
  - ο ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης (ΑΕΙ) από όλες τις χώρες του κόσμου·

⁵⁵ Η χρονική στιγμή των συγκεκριμένων προσκλήσεων θα εξαρτάται από τις προτεραιότητες και τις δραστηριότητες που ορίζονται από την Επιτροπή στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών της.

⁵⁶ Προκειμένου ένα σχέδιο που συντονίζεται από οργανισμό ο οποίος προέρχεται από χώρα εκτός ΕΕ να είναι επιλέξιμο στο πλαίσιο της Δράσης 3, πρέπει να έχει τεθεί σε ισχύ συμφωνία (ή μνημόνιο συμφωνίας ή απόφαση της κοινής επιτροπής ΕΟΧ) που να πιστοποιεί τη συμμετοχή της συγκεκριμένης χώρας στο πρόγραμμα Erasmus Mundus, πριν από την ημερομηνία της απόφασης επιλογής. Εάν δεν ισχύει αυτό, οι οργανισμοί της ενδιαφερόμενης χώρας θα θεωρούνται οργανισμοί τρίτης χώρας, με δικαίωμα συμμετοχής σε σχέδια αλλά όχι και υποβολής ή συντονισμού σχεδίων.

⁵⁷ Ισλανδία, Νορβηγία και Λιχτενστάιν

⁵⁸ Στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων συγκαταλέγονται η Αλβανία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η Κροατία, το Κοσσυφοπέδιο δυνάμει του ψηφίσματος 1244/99 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, το Μαυροβούνιο και η Σερβία.

- ο κοινοπραξίες Erasmus Mundus·
- ο δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης από χώρες όλου του κόσμου·
- ο θεματικά δίκτυα Erasmus που επιλέγονται υπό το σκέλος Erasmus του Προγράμματος Διά Βίου Μάθησης (τα οποία θα θεωρούνται ως ενιαίος συμμετέχων οργανισμός).

Οι εθνικοί οργανισμοί που λειτουργούν με την ιδιότητα της Εθνικής Δομής Erasmus Mundus δεν είναι επιλέξιμοι για συμμετοχή στα σχέδια βελτίωσης της ελκυστικότητας της Δράσης 3.

Σύνθεση ελάχιστης σύμπραξης:

Η ελάχιστη σύμπραξη αποτελείται:

- για σχέδια βελτίωσης της ελκυστικότητας, από επιλέξιμους συμμετέχοντες οργανισμούς που προέρχονται από τουλάχιστον τρεις επιλέξιμες αιτούσες χώρες⁵⁹ και από τουλάχιστον μία τρίτη χώρα
- για διεθνοποίηση θεματικών δικτύων Erasmus, από το δίκτυο και 15 επιλέξιμους συμμετέχοντες οργανισμούς που εκπροσωπούν τουλάχιστον 10 διαφορετικές τρίτες χώρες.

7.2.2 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι δραστηριότητες της Δράσης 3 μπορούν να πραγματοποιούνται οπουδήποτε στον κόσμο.

Κατά γενικό κανόνα, τα σχέδια της Δράσης 3 πρέπει:

- να έχουν μια σαφή ευρωπαϊκή διάσταση και ευρύ γεωγραφικό πεδίο·
- να έχουν σαφή διεθνή διάσταση (/τρίτων χωρών)·
- να συμβάλλουν στην καλλιέργεια του διαπολιτισμικού διαλόγου και της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ πολιτισμών·
- να μην παρουσιάζουν αλληλεπικαλύψεις με άλλα κοινοτικά προγράμματα στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης. Τα σχέδια που εμπίπτουν κατά κύριο λόγο στο πεδίο άλλων κοινοτικών προγραμμάτων (π.χ. Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης, Tempus, Νεολαία σε Δράση, Πολίτες για την Ευρώπη κ.λπ.) δεν θα χρηματοδοτούνται·
- να έχουν σαφείς στόχους που ανταποκρίνονται σε αποδεδειγμένες ανάγκες, σαφώς οριζόμενα αποτελέσματα και αναμενόμενη έκβαση και να περιλαμβάνουν πρόβλεψη για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του σχεδίου και των αποτελεσμάτων του μετά το πέρας της περιόδου χρηματοδότησης·
- να διαρκούν μεταξύ 12 και 36 μήνες και να ξεκινούν τις δραστηριότητές τους μεταξύ Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της αίτησης. Μόνο εφόσον υπάρχουν δεόντως τεκμηριωμένοι λόγοι, άγνωστοι στον αιτούντα κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης και επισήμως εγκεκριμένοι εκ των προτέρων από τον Οργανισμό, μπορεί η μέγιστη διάρκεια να παρατείνεται κατά 6 ακόμη μήνες.

Οι ακόλουθοι τύποι σχεδίων είναι μη επιλέξιμοι:

- σχέδια που αφορούν ενημερωτικές εκστρατείες για επιμέρους κοινά προγράμματα Erasmus Mundus·
- σχέδια που στοχεύουν στην ανάπτυξη νέων κοινών προγραμμάτων Erasmus Mundus·

⁵⁹ Επισημαίνεται στους αιτούντες ότι, εάν στην ελάχιστη σύμπραξη σχεδίου περιλαμβάνεται ίδρυμα από χώρα που δεν είναι μέλος της ΕΕ και εάν η χώρα αυτή δεν έχει ενταχθεί επισήμως στο πρόγραμμα μέχρι την προθεσμία υποβολής της αίτησης, η

- σχέδια που αποσκοπούν στην προώθηση μεμονωμένων ΑΕΙ/ Εθνικών Δομών Erasmus Mundus·

Παραδείγματα επιλέξιμων δραστηριοτήτων και σχεδίων:

- σχέδια που αφορούν χώρες ή ομάδες χωρών με διεθνείς ροές φοιτητών·
- σχέδια που στοχεύουν στην ανάπτυξη εργαλείων ενημέρωσης και επικοινωνίας, σχεδιασμένων ώστε να ενισχύουν τη διεθνή προβολή της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης·
- υποστήριξη εκδηλώσεων, εκστρατειών και μεταφερόμενων εκθέσεων για τη διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, τα οποία φέρνουν τα σχέδια πιο κοντά στους δυνητικούς χρήστες από τρίτες χώρες με ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης·
- σχέδια που έχουν σχεδιαστεί ώστε να βελτιώνουν την προσβασιμότητα της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να διευκολύνουν την κινητικότητα των φοιτητών από τρίτες χώρες στην Ευρώπη ή να βελτιώνουν τις υπηρεσίες που αφορούν φοιτητές από το εξωτερικό·
- ανάπτυξη ενημερωτικών εργαλείων ή καινοτόμων μέσων για τα ακόλουθα θέματα:
  - ο πρόσβαση στα ευρωπαϊκά ΑΕΙ και στις ευρωπαϊκές χώρες: θέματα ταξιδιωτικών θεωρήσεων για φοιτητές, απαιτούμενο επίπεδο κατάρτισης για την είσοδο στα ΑΕΙ, αναγνώριση πτυχίων και προσόντων·
  - ο βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται σε φοιτητές από τρίτες χώρες, όπως η παροχή συμβουλών και ακαδημαϊκής καθοδήγησης, η διευκόλυνση της κινητικότητας εντός της Ευρώπης κ.λπ. μέσω διεθνών γραφείων στα ευρωπαϊκά ΑΕΙ·
  - ο μέθοδοι που στοχεύουν στην ενσωμάτωση φοιτητών με διαφορετικό πολιτιστικό και θρησκευτικό υπόβαθρο: σχεδιασμός υλικού για πολιτισμική προετοιμασία, συμβουλευτικές υπηρεσίες, υλικό για γλωσσική προετοιμασία·
- εκδηλώσεις ενημέρωσης, προώθησης ή/και διάδοσης (σεμινάρια, εργαστήρια, συνέδρια, κ.λπ.) σχετικά με π.χ.:
  - ο την αναγνώριση των ευρωπαϊκών τίτλων σπουδών εκτός Ευρώπης, καθώς και την αναγνώριση στην Ευρώπη των τίτλων σπουδών που αποκτώνται σε τρίτες χώρες·
  - ο τη χρήση του *Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων*, του συστήματος ECTS, του παραρτήματος διπλώματος κ.λπ·
  - ο το πρόγραμμα Erasmus Mundus και τα αποτελέσματά του·
  - ο στρατηγικές για τη δημιουργία δεσμών και την αξιοποίηση πιθανών συνεργειών μεταξύ ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας, καθώς και μεταξύ ανώτατης εκπαίδευσης και επιχειρήσεων·

Πέραν των προαναφερθέντων κριτηρίων επιλεξιμότητας, οι δραστηριότητες που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Διεθνοποίησης των θεματικών δικτύων Erasmus

- πρέπει να αφορούν τη διάσταση του δικτύου ως προς τις τρίτες χώρες, καθώς και τις τοπικές ανάγκες των εταίρων από τρίτες χώρες και να βασίζονται σε ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των συμμετεχόντων ιδρυμάτων·

- πρέπει να στοχεύουν είτε στην ανάπτυξη/ανάδειξη της διεθνούς διάστασης στο εσωτερικό ενός ακαδημαϊκού γνωστικού αντικειμένου, ενός συνόλου γνωστικών αντικειμένων ή ενός διεπιστημονικού πεδίου, ή στη βελτίωση και στον εκσυγχρονισμό συγκεκριμένων πτυχών της οργάνωσης, της διαχείρισης, της διοίκησης ή της χρηματοδότησης της ανώτατης εκπαίδευσης·
- δεν μπορούν να πραγματοποιούνται μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας της συμφωνίας επιχορήγησης για θεματικό δίκτυο ERASMUS με την οποία συνδέονται.

Οι αιτούντες καλούνται να επιδιώκουν τη συμμετοχή του Συλλόγου Φοιτητών και Αποφοίτων Erasmus Mundus όποτε συντρέχει περίπτωση.

7.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Πέραν των στοιχείων που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 3.2, και προκειμένου να αξιολογείται η τεχνική ικανότητά τους, οι οργανισμοί πρέπει να επισυνάπτουν στην αίτησή τους:

- ο κατάλογο των σχεδίων που έχουν ήδη αναληφθεί από τον αιτούντα και τους υπόλοιπους συμμετέχοντες οργανισμούς σε συναφή τομέα,
- ο για τους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης αλλά δεν είναι ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, μια περιγραφή των κύριων δραστηριοτήτων τους που αφορούν την ανώτατη εκπαίδευση.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Πέραν των στοιχείων που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 3.2, και προκειμένου να αξιολογείται η οικονομική ικανότητά τους, οι οργανισμοί πρέπει να επισυνάπτουν⁶⁰ στην αίτησή τους:

- ο την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης του αιτούντος/συντονιστικού οργανισμού μαζί με τον ισολογισμό του τελευταίου οικονομικού έτους για το οποίο οι λογαριασμοί έχουν κλείσει·
- ο ένα έντυπο οικονομικής ικανότητας δεόντως συμπληρωμένο από τον αιτούντα/συντονιστικό οργανισμό (αντίγραφο του εντύπου διατίθενται στη διεύθυνση: <http://eacea.ec.europa.eu/static/en/mundus/index.htm>)
- ο λογιστική έκθεση από εξωτερικό ορκωτό ελεγκτή, όταν το ποσό της επιχορήγησης υπερβαίνει τα 300.000 ευρώ. Η έκθεση αυτή θα πιστοποιεί τους λογαριασμούς της τελευταίας διαθέσιμης χρήσης και θα παρέχει αξιολόγηση της οικονομικής βιωσιμότητας τους αιτούντος⁶¹.

Εάν, βάσει των υποβαλλόμενων εγγράφων, ο Οργανισμός θεωρήσει ότι η χρηματοοικονομική ικανότητα του αιτούντος δεν έχει αποδειχθεί ή ότι δεν είναι ικανοποιητική, μπορεί να απορρίψει την αίτηση, να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία, να απαιτήσει εγγύηση (βλ. παράγραφο 6.7 κατωτέρω) ή/και να προτείνει συμφωνία επιχορήγησης χωρίς προχρηματοδότηση.

7.4 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

⁶⁰ Οι υποχρεώσεις αυτές δεν ισχύουν για δημόσιους φορείς, ιδρύματα δευτεροβάθμιας ή ανώτατης εκπαίδευσης, διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

⁶¹ Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει για δικαιούχους με ευθύνη από κοινού και εις ολόκληρο σε περίπτωση συμφωνιών που αφορούν διάφορους δικαιούχους.

Η επιλογή των προτάσεων στο πλαίσιο της Δράσης 3 γίνεται μέσα από μια διαδικασία διαγωνισμού που διοργανώνεται από τον Οργανισμό και βασίζεται στην αξιολόγηση της ποιότητας της πρότασης από άποψη περιεχομένου και οργάνωσης. Η αξιολόγηση αυτή βασίζεται στα **εξής 5 κριτήρια χορήγησης**.

Κριτήρια	Βαρύτητα
<i>Συνάφεια του σχεδίου προς το πρόγραμμα Erasmus Mundus</i>	20%
<i>Δυναμικό και αναμενόμενος αντίκτυπος του σχεδίου προς την κατεύθυνση βελτίωσης της ελκυστικότητας της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης σε παγκόσμιο επίπεδο</i>	20%
<i>Ρυθμίσεις για τη διάδοση των αποτελεσμάτων του σχεδίου και των εμπειριών, καθώς και σχέδια για τη βιωσιμότητα και τη μακροπρόθεσμη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων</i>	20%
<i>Σύνθεση της σύμπραξης και μηχανισμοί συνεργασίας</i>	20%
<i>Σχέδιο εργασίας και προϋπολογισμός</i>	20%

Συνάφεια του σχεδίου προς το πρόγραμμα Erasmus Mundus (20% της τελικής βαθμολογίας)

- το σκεπτικό και υπόβαθρο του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης μιας ανάλυσης αναγκών από ευρωπαϊκή και μη ευρωπαϊκή σκοπιά·
- οι συνολικοί και ειδικοί στόχοι του σχεδίου·
- η καταλληλότητα και η ποιότητα των προβλεπόμενων αποτελεσμάτων/σχεδίων·
- η ευρωπαϊκή και διεθνής διάσταση του σχεδίου και η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του σε σύγκριση με υφιστάμενα σχέδια.

Δυναμικό και αναμενόμενος αντίκτυπος του σχεδίου προς την κατεύθυνση βελτίωσης της ελκυστικότητας της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης σε παγκόσμιο επίπεδο (20% της τελικής βαθμολογίας)

- τα συγκεκριμένα μέτρα που προτείνονται από το σχέδιο για την ανάδειξη της ελκυστικότητας της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης·
- το δυναμικό και ο αναμενόμενος αντίκτυπος των κύριων δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων/προϊόντων για την ελκυστικότητα της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης και για τις ομάδες-στόχους (που είτε συμμετέχουν άμεσα είτε επωφελούνται έμμεσα από το σχέδιο).

Σύνθεση της σύμπραξης και μηχανισμοί συνεργασίας (20% της τελικής βαθμολογίας)

- η σύνθεση της σύμπραξης από άποψη πολυμορφίας (είδος οργανισμού, γεωγραφική κάλυψη κ.λπ.), αποδεδειγμένης εμπειρογνωμοσύνης και συμπληρωματικότητας, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου συμμετοχής κάθε εταιρού από την Ευρώπη και τρίτες χώρες·
- η ποιότητα και η αξιοπιστία των μηχανισμών συνεργασίας που ορίζονται μεταξύ των συμμετεχόντων οργανισμών (μνημόνιο συμφωνίας/συμφωνία σύμπραξης).

Ρυθμίσεις για τη διάδοση των αποτελεσμάτων του σχεδίου και των εμπειριών, καθώς και σχέδια για τη βιωσιμότητα και τη μακροπρόθεσμη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων (20% της τελικής βαθμολογίας)

- τα μέτρα που προτείνονται (π.χ. δικτυακός τόπος, εκδηλώσεις) ώστε να διασφαλίζεται η προβολή και η παγκόσμια προώθηση των αποτελεσμάτων και των εμπειριών του σχεδίου·
- η ποιότητα του σχεδίου βιωσιμότητας για τη μακροπρόθεσμη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, που αφορά τους συμμετέχοντες οργανισμούς αλλά και οποιουσδήποτε άλλους οργανισμούς/ιδρύματα σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο.

Σχέδιο εργασίας και προϋπολογισμός (20% της τελικής βαθμολογίας):

- η συνάφεια, η σκοπιμότητα και ο προγραμματισμός των προτεινόμενων δραστηριοτήτων για την επίτευξη των προβλεπόμενων αποτελεσμάτων/προϊόντων·
- η ορθότητα και η καταλληλότητα (οικονομική αποδοτικότητα) του εκτιμώμενου προϋπολογισμού και της στελέχωσης σε σχέση με τις προγραμματιζόμενες δραστηριότητες και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα·
- η διαθεσιμότητα και η ποιότητα του σχεδίου παρακολούθησης και αξιολόγησης·
- οι κοινές ρυθμίσεις διασφάλισης της ποιότητας που εφαρμόζονται για την παρακολούθηση της ανάπτυξης του σχεδίου.

7.5 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Γενικές αρχές

- η επιχορήγηση της ΕΕ θα καλύπτει μέχρι το 75% των επιλέξιμων δαπανών·
- οι αιτήσεις επιχορήγησης πρέπει να περιλαμβάνουν αναλυτικό εκτιμώμενο προϋπολογισμό εκπεφρασμένο σε ευρώ. Οι αιτούντες από χώρες εκτός ευρωζώνης πρέπει να χρησιμοποιούν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σειρά C, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων·
- ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός που επισυνάπτεται στην αίτηση πρέπει να είναι ισοσκελισμένος, δηλαδή τα συνολικά έσοδα να ισούνται με τις συνολικές δαπάνες, και να αναγράφονται εμφανώς όλες οι δαπάνες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Ο αιτών πρέπει να αναφέρει την πηγή και το ποσό κάθε άλλης χρηματοδότησης που έλαβε ή ζήτησε να λάβει για το ίδιο σχέδιο.
- το ποσοστό των ίδιων πόρων που αναφέρονται στο τμήμα των εσόδων του εκτιμώμενου προϋπολογισμού θεωρείται εγγυημένο κατώτατο όριο και πρέπει να καταχωρείται στο τμήμα εσόδων του τελικού λογαριασμού.

Επιλεξιμότητα δαπανών

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τους δικαιούχους είναι **επιλέξιμες εφόσον**:

- προκύπτουν κατά τη διάρκεια της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως αναφέρεται στη συμφωνία επιχορήγησης·
- συνδέονται άμεσα με το σχέδιο και προβλέπονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό που επισυνάπτεται στη συμφωνία επιχορήγησης·
- είναι απαραίτητες για την υλοποίηση του σχεδίου που αποτελεί αντικείμενο της επιχορήγησης·

- είναι προσδιορίσιμες και επαληθεύσιμες, εγγράφονται στα λογιστικά βιβλία των δικαιούχων και καθορίζονται σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας όπου εδρεύουν οι δικαιούχοι και σύμφωνα με τις συνήθειες πρακτικές δήλωσης δαπανών των δικαιούχων·
- είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας όσον αφορά τη φορολογία και την κοινωνική ασφάλιση·
- είναι εύλογες, αιτιολογημένες και σύμφωνες με τις απαιτήσεις της χρηστής οικονομικής διαχείρισης, ιδίως σε ό,τι αφορά την οικονομία και την αποτελεσματικότητα·
- είναι σύμφωνες με τις αρχές που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης και στα παραρτήματά της.

Οι εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου και λογιστικής παρακολούθησης των δικαιούχων πρέπει να καθιστούν εφικτό να επαληθεύεται ότι οι δαπάνες και τα έσοδα που αφορούν το σχέδιο συμφωνούν με τις λογιστικές εκθέσεις και τα σχετικά παραστατικά.

Ειδικότερα, *οι ακόλουθες άμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες*, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο:

- *δαπάνες για το προσωπικό* που διατίθεται για το σχέδιο, συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών μισθών και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και άλλων νόμιμων επιβαρύνσεων που εντάσσονται στις αποδοχές τους, στο βαθμό που αντιστοιχούν στις συνήθειες μισθολογικές παροχές των δικαιούχων. Οι δαπάνες αυτές πρέπει να είναι οι πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιούνται από τους δικαιούχους·
- *έξοδα ταξιδιού και παραμονής* για το προσωπικό που συμμετέχει στο σχέδιο (για συναντήσεις, συνέδρια, σεμινάρια συντονιστών που διοργανώνεται από τον Οργανισμό, για ερευνητικούς σκοπούς κ.λπ.), υπό την προϋπόθεση ότι είναι σύμφωνα με τις συνήθειες πρακτικές των δικαιούχων και δεν υπερβαίνουν τις κλίμακες που εγκρίνονται σε ετήσια βάση από την Επιτροπή·
- *δαπάνες αγοράς εξοπλισμού* (καινούργιου ή μεταχειρισμένου), στο βαθμό που δεν υπερβαίνουν το 10% των συνολικών δαπανών και γίνεται απόσβεση των σχετικών ειδών εξοπλισμού σύμφωνα με τους φορολογικούς και λογιστικούς κανόνες που ισχύουν για τους δικαιούχους και είναι γενικά αποδεκτοί για παρόμοιο είδος εξοπλισμού. Ο Οργανισμός λαμβάνει υπόψη μόνο το τμήμα της απόσβεσης εξοπλισμού που αντιστοιχεί στη διάρκεια της δράσης/του σχεδίου και στο ποσοστό πραγματικής χρησιμοποίησής του για τους σκοπούς της δράσης, εκτός εάν το είδος ή/και οι συνθήκες χρήσης δικαιολογούν διαφορετική κάλυψη εκ μέρους του Οργανισμού·
- δαπάνες για *αναλώσιμα και προμήθειες*, υπό την προϋπόθεση ότι είναι προσδιορίσιμες και διατίθενται για το σχέδιο·
- δαπάνες που προκύπτουν από ανάθεση με υπεργολαβία για τους σκοπούς εκτέλεσης του σχεδίου, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης·
- δαπάνες που απορρέουν άμεσα από *απαιτήσεις σχετικά με την απόδοση του σχεδίου* (διάδοση πληροφοριών, ειδική αξιολόγηση της δράσης/του σχεδίου, λογιστικοί έλεγχοι, μεταφράσεις, αναπαραγωγή κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δαπανών τυχόν χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (ιδίως το κόστος των οικονομικών εγγυήσεων).

Κατ'αποκοπή ποσό, το οποίο δεν υπερβαίνει το 7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών του σχεδίου, λογίζεται ως *έμμεση επιλέξιμη δαπάνη* και αντιπροσωπεύει τα γενικά διοικητικά έξοδα των δικαιούχων τα οποία μπορούν να θεωρηθούν ως αποδοτέα στο σχέδιο.

- στις έμμεσες δαπάνες δεν μπορούν να περιλαμβάνονται δαπάνες που αναγράφονται σε άλλον τίτλο του προϋπολογισμού·

- οι έμμεσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες σε περίπτωση που ο δικαιούχος λαμβάνει ήδη επιχορήγηση λειτουργίας από την Επιτροπή ή τον Οργανισμό·

Οι ακόλουθες δαπάνες θεωρούνται **μη επιλέξιμες**:

- απόδοση του κεφαλαίου·
- χρέος και επιβαρύνσεις εξυπηρέτησης οφειλών·
- προβλέψεις για ζημίες ή υποχρεώσεις·
- οφειλόμενοι τόκοι·
- επισφαλή χρέη·
- συναλλαγματικές απώλειες·
- ΦΠΑ, εκτός εάν ο δικαιούχος είναι σε θέση να αποδείξει ότι δεν δικαιούται την επιστροφή του·
- δαπάνες που δηλώνονται από τους δικαιούχους και καλύπτονται από άλλη δράση ή πρόγραμμα εργασίας που λαμβάνει κοινοτική επιχορήγηση·
- υπέρμετρες ή απερίσκεπτες δαπάνες·
- δαπάνες για την αντικατάσταση προσώπων που συμμετέχουν στο σχέδιο, εξαιρουμένης της περίπτωσης πρότερης ρητής εξουσιοδότησης από τον Οργανισμό·
- συνεισφορές σε είδος.

7.6 ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Συμφωνία επιχορήγησης

Σε περίπτωση έγκρισης, ο Οργανισμός συντάσσει *συμφωνία επιχορήγησης*, στην οποία αναγράφονται οι όροι και το ύψος της χρηματοδότησης εκπεφρασμένο σε ευρώ. Η συμφωνία αυτή υπογράφεται από τον Οργανισμό και τον δικαιούχο και η διάρκειά της κυμαίνεται από 12 έως 36 μήνες.

Προβλέπονται δύο είδη συμφωνίας επιχορήγησης, ανάλογα με τον τύπο του σχετικού σχεδίου:

- για τα επιλεγμένα σχέδια που προτείνονται με σκοπό τη βελτίωση της **εγκυστεκότητας της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης** προβλέπεται «*συμφωνία επιχορήγησης με πολλαπλούς δικαιούχους*», με τον συντονιστή και τους συμμετέχοντες οργανισμούς (/συνδικαιούχους) κάθε επιλεγμένου σχεδίου. Στο πλαίσιο μιας τέτοιας συμφωνίας, οι συνδικαιούχοι εντέλλονται τον συντονιστή μέσω σχετικού προσυπογεγραμμένου εγγράφου («εντολή») να αναλάβει την πλήρη νομική ευθύνη για την υλοποίηση της συμφωνίας και συμφωνούν να συνδράμουν με οποιοδήποτε τρόπο τον συντονιστή στην εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών του. Για να θεωρούνται επιλέξιμες, όλες οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του σχεδίου πρέπει να καταγράφονται στα λογιστικά βιβλία των δικαιούχων, σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας όπου εδρεύουν οι δικαιούχοι και σύμφωνα με τις συνήθειες πρακτικές δήλωσης των δαπανών τους.
- για τα επιλεγμένα σχέδια που προτείνονται για τη **διεθνοποίηση των θεματικών δικτύων Erasmus** προβλέπεται «*συμφωνία επιχορήγησης μοναδικού δικαιούχου*» με τον συντονιστή. Αυτός αναλαμβάνει τη βασική και αποκλειστική νομική ευθύνη έναντι του Οργανισμού για την ορθή εκτέλεση της συμφωνίας. Μόνο οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του σχεδίου

και καταγράφονται δεόντως στους λογαριασμούς του συντονιστή σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας όπου αυτός εδρεύει μπορούν να θεωρούνται επιλέξιμες.

Η συμφωνία επιχορήγησης πρέπει να υπογράφεται και να επιστρέφεται αμέσως στον Οργανισμό, ο οποίος και υπογράφει τη συμφωνία τελευταίος.

Καταβολή του ποσού της επιχορήγησης

Μια **πρώτη πληρωμή προχρηματοδότησης** που αντιστοιχεί στο 40% (80% για τα μονοετή σχέδια) του ποσού της προτεινόμενης επιχορήγησης γίνεται προς τον δικαιούχο εντός 45 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ο τελευταίος εκ των συμβαλλομένων έχει υπογράψει τη συμφωνία και εφόσον έχουν ληφθεί όλες οι απαραίτητες εγγυήσεις. Η πρώτη αυτή πληρωμή αποσκοπεί στο να εξασφαλίσει στον δικαιούχο απόθεμα μετρητών.

Κατά περίπτωση (για σχέδια διάρκειας άνω του ενός έτους), πραγματοποιείται **δεύτερη πληρωμή προχρηματοδότησης** που αντιστοιχεί στο 40% του ποσού της επιχορήγησης. Η πληρωμή αυτή γίνεται από τον Οργανισμό εντός 90 ημερών μετά την υποβολή έκθεσης σχετικά με την υλοποίηση του έργου και υπό την προϋπόθεση ότι ο Οργανισμός έχει εγκρίνει το περιεχόμενό της. Η δεύτερη αυτή πληρωμή προχρηματοδότησης μπορεί να γίνεται μόνο εφόσον η σύμπραξη έχει χρησιμοποιήσει τουλάχιστον το 70% του ποσού της προηγούμενης πληρωμής προχρηματοδότησης.

Ο Οργανισμός υπολογίζει το **τελικό ποσό της επιχορήγησης** και, κατά περίπτωση, το ποσό της πληρωμής υπολοίπου που πρέπει να καταβληθεί στον δικαιούχο βάσει της τελικής έκθεσης που υποβάλλεται κατά την ολοκλήρωση του σχεδίου. Εάν οι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τον οργανισμό κατά τη διάρκεια του σχεδίου είναι χαμηλότερες από τις εκτιμώμενες, ο Οργανισμός εφαρμόζει ποσοστό χρηματοδότησης βάσει των πραγματικών δαπανών, και ο δικαιούχος υποχρεούται, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να επιστρέψει τυχόν ποσά που του έχουν ήδη καταβληθεί πέραν του οφειλόμενου ποσού. Ο Οργανισμός διασφαλίζει επίσης ότι από τον τελικό υπολογισμό της επιχορήγησης δεν προκύπτει οικονομικό όφελος για τους δικαιούχους.

Εγγύηση

Από οποιονδήποτε οργανισμό στον οποίο έχει χορηγηθεί επιχορήγηση μπορεί να ζητηθεί να παράσχει εγγύηση πριν από οποιαδήποτε πληρωμή προχρηματοδότησης, προκειμένου να περιορίζονται ο χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που συνδέονται με την προχρηματοδότηση (βλ. ως άνω παραγράφους 3.2 και 6.3.2). Σκοπός της εγγύησης αυτής είναι να καταστήσει τυχόν τράπεζα, χρηματοπιστωτικό οργανισμό, τρίτο μέρος ή τους υπόλοιπους δικαιούχους ανέκκλητους και αλληλέγγυους εγγυητές, ή εγγυητές σε πρώτη ζήτηση, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του δικαιούχου της επιχορήγησης.

Η εν λόγω εγγύηση, εκπεφρασμένη σε ευρώ, πρέπει να παρέχεται από εγκεκριμένη τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει σε ένα από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εγγύηση αυτή μπορεί να υποκατασταθεί από αλληλέγγυα εγγύηση των δικαιούχων μιας δράσης, όταν αυτοί είναι συμβαλλόμενα μέρη στην ίδια συμφωνία επιχορήγησης.

Η εγγύηση αποδεδεσμεύεται παράλληλα με τον σταδιακό συμψηφισμό της προχρηματοδότησης με τις ενδιάμεσες πληρωμές ή τις πληρωμές υπολοίπων προς τον δικαιούχο, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Υπεργολαβία και ανάθεση συμβάσεων προμηθειών

Όταν η υλοποίηση της δράσης/του σχεδίου απαιτεί την ανάθεση υπεργολαβίας ή σύμβασης προμηθειών, ο δικαιούχος και, όταν συντρέχει περίπτωση, οι εταίροι του πρέπει να λαμβάνουν ανταγωνιστικές προσφορές

από δυνητικούς αναδόχους και να εφαρμόζουν αντίστοιχα τους ισχύοντες κανόνες. Σε περίπτωση διαδικασίας ανταγωνιστικών προσφορών, η σύμβαση πρέπει να ανατίθεται στην πλέον συμφέρουσα προσφορά, τηρώντας τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών αναδόχων και μεριμνώντας ταυτόχρονα για την αποφυγή τυχόν σύγκρουσης συμφερόντων. Οι διαδικασίες των διαγωνισμών πρέπει να τεκμηριώνονται πλήρως και τα σχετικά έγγραφα πρέπει να διατηρούνται για ενδεχόμενο λογιστικό έλεγχο.

7.7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Συμπληρωματικά προς τα στοιχεία της ως άνω παραγράφου 3.3, οι προτάσεις στο πλαίσιο της Δράσης 3 πρέπει να υποβάλλονται στον Οργανισμό, στη διεύθυνση που αναγράφεται στο έντυπο της αίτησης. Οι επιλεγμένες προτάσεις υποβάλλονται σε οικονομική ανάλυση, σε σχέση με την οποία ενδέχεται να ζητηθούν από τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τις προτεινόμενες δράσεις συμπληρωματικές πληροφορίες και, κατά περίπτωση, εγγυήσεις.

Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα

Επισημαίνεται στους αιτούντες ότι το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα είναι μόνο ενδεικτικό και ενδέχεται να αλλάξει στο πλαίσιο των ετήσιων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων:

- 1) ***Δεκέμβριος του «έτους ν-1»/Ιανουάριος του «έτους ν»:*** δημοσίευση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων (με πληροφορίες σχετικά με την προθεσμία υποβολής, το έντυπο που πρέπει να χρησιμοποιείται και τυχόν άλλες συναφείς πληροφορίες που ισχύουν για το σχετικό έτος επιλογής).
- 2) ***30 Απριλίου:*** προθεσμία για την υποβολή προτάσεων.
- 3) ***Μάιος – Ιούνιος:*** αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων.
- 4) ***Ιούλιος-Αύγουστος:*** κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της επιλογής στους αιτούντες και αποστολή των συμφωνιών επιχορήγησης για τα επιλεγμένα σχέδια.
- 5) ***Οκτώβριος-Δεκέμβριος του «έτους ν»:*** έναρξη των δραστηριοτήτων των σχεδίων.

8 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

8.1 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ERASMUS MUNDUS

http://ec.europa.eu/education/erasmus-mundus/doc1515_en.htm

8.2 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

http://ec.europa.eu/external_relations/delegations/web_en.htm

8.3 ΧΡΗΣΙΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος δράσης Erasmus Mundus 2009-2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:340:0083:0098:EL:PDL>

ΣΕΛΙΔΕΣ ERASMUS MUNDUS ΣΤΟΝ ΔΙΚΤΥΑΚΟ ΤΟΠΟ ΤΗΣ ΓΔ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

http://ec.europa.eu/europeaid/index_el.htm

ΣΕΛΙΔΕΣ ERASMUS MUNDUS ΣΤΟΝ ΔΙΚΤΥΑΚΟ ΤΟΠΟ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

ΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ STUDY IN EUROPE

http://ec.europa.eu/education/study-in-europe/index_en.html

ΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ERASMUS MUNDUS

<http://www.em-a.e>